

ΤΑΣΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ

ΙΩΝΙΑ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Τάσος Κολοκοτρώνης

Η ΙΩΝΙΑ

Οι κάτοικοι, σκίτσα, φωτογραφίες και ιστορίες

Προλεγόμενα

Η συγγραφή αυτή του βιβλίου έχει σκοπό να τιμήσει όλους τους πρόσφυγες που εγκαταστάθηκαν στη Κοινότητα Νέας Μαγνησίας και στους άλλους οικισμούς μετά την Μικρασιατική καταστροφή το 1922.

Τα περιεχόμενα είναι από αφηγήσεις, παράδοση, προσωπική εμπειρία και μνήμες που απεκόμισα ζώντας μαζί τους από τα παιδικά μου χρόνια μέχρι τα 25 μου χρόνια που ήταν να δω δύο πολέμους και τον εμφύλιο σπαραγμό .

Οι δύσκολες καταστάσεις και οι συνθήκες ζωής στην πατρίδα μας τότε ανάγκασαν πολλούς χιλιάδες Έλληνες να πάρουν το δρόμο της ξενιτιάς ,όπως κι εγώ διάλεξα την Αυστραλία για ένα καλύτερο μέλλον.

Αυτό δεν σήμαινε όμως ότι φεύγοντας θα ξεχνούσα τον τόπο που γεννήθηκα και μεγάλωσα .Αντιθέτως . Κράτησα στη μνήμη μου κάθε τι με αρκετή ακρίβεια πρόσωπα,πράγματα, διηγήσεις και συμβάντα τα οποία με μεγάλο κόπο όρεξη και αγάπη τα γράφω όσο μπορώ πιο απλά και παραστατικά . Για τους πρόσφυγες που ζουν ακόμα αλλά περισσότερο για τα εγγόνια και τα δισέγγονα τους, να μάθουν κάτι για του παππούδες και προπαππούδες τους.

Τώρα είμαι 78 χρονών και το βιβλίο αυτό το γράφω κατ' ευθείαν στον υπολογιστή μου όπως έρχονται αυθαίρετα στο νου μου όλα όσα θυμάμαι προσθέτοντας και μερικές παλιές φωτογραφίες δικές μου αλλά και του αγαπητού μου φίλου Νίκου Χατζημάρκου που τυχαίνει να είναι κι αυτός ένας ξενητευμένος συμπατριώτης μας στην Αμερική και συμβάλλει με τον τρόπο του στη συγγραφή αυτού του βιβλίου .

*Επίσης θα πρέπει να ευχαριστήσω αρκετούς χωριανούς μου που το 1994 που ήμουν στο χωριό σε διακοπές με βοήθησαν να συλλέξω αρκετές πληροφορίες σχετικά για όσα γράφω και ιδιαίτερα τον μακαριτή εξάδελφό μου Γεώργιο Εμμ. Δελσιζή επίσης τον Παναγιώτη Καγιαλή ,Γεώργιο Πανίδα ,Γεώργιο Κοτσαπέτρο και άλλους φίλους για την συμπαράσταση τους .Όπως εγώ έτσι και αρκετοί εδώ έχουμε παρατσούκλια τα οποία χρησιμοποιώ για να μη χαθεί η αυθεντία μας αλλιώς δεν είναι γνήσιο και για όλα Ένα **ΜΕΓΑΛΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ** Τάσος Κολοκοτρώνης Μελβούρνη Αυστραλία.*

Το Αραπλή (Νέα μαγνησία)

Επί τουρκοκρατίας βορειοδυτικά της Θεσσαλονίκης και περίπου 10 χιλιόμετρα μακριά ήταν ένας μικρός συνοικισμός από διακοσίους περίπου κατοίκους που ήταν σλαβόφωνοι και κατοικούσαν σε σπίτια φτιαγμένα από καλάμια και λάσπη η από πλιθιά και ονομαζότανε Αραπλή.(αργότερα Νέα Μαγνησία) Ήταν μελαψοί και η καταγωγή τους ήταν τσιγγάνοι που κατοικούσαν εκεί μόνιμα .Μιλούσαν σλαβικά, τα τουρκικά και πολύ λύγοι μιλούσαν τα ελληνικά και στη πλειοψηφία τους ήταν αγράμματοι

Το όνομα Αραπλή ήταν συνώνυμο με το όνομα του Πασά ο οποίος είχε Αραβική καταγωγή και είχε το κονάκι του εκεί που είναι σήμερα το τετράγωνο των οδών Αγίου Δημητρίου-Παύλου Μελά-Μεγάλου Αλεξάνδρου και Μακεδονίας στη τωρινή Νέα Μαγνησία .

Όλη η περιοχή αυτή ήταν τσιφλίκι του Πασά και οι κάτοικοι δούλευαν στα κτήματά του για μικρή ίσως αμοιβή η και ως σκλάβοι . Μετά από την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης το 1912 αρκετές οικογένειες από την Μπάλτζα (Μελισσοχώρι) ήρθαν και εγκαταστάθηκαν στο Αραπλή γύρω από την περιοχή που ήταν το κονάκι, που ήταν και το πιο έφορο μέρος .Τους παραχωρήθηκαν αγροτεμάχια που μέσα έκτισαν και τα σπίτια τους .Ήταν άριστοι κηπουροί και καλλιεργούσαν όλα σχεδόν τα λαχανικά και ορισμένα φρούτα. Ήταν δε και οι πρώτοι που πότιζαν τα λαχανικά τους αντλώντας το νερό από τα πηγάδια τους με τα τσάρκια (μαγγανοπήγαδα) .

Εκτός βέβαια από την κηπουρική καλλιεργούσαν και λίγα σιτηρά και όσπρια αλλά παράλληλα η κάθε οικογένεια έκτρεφε και λίγες αγελάδες, αρνιά για το Πάσχα και το χοιρινό για το χειμώνα

Εκεί κοντά στο παλιό κονάκι δημιουργήθηκε και μία μικρή αγορά με τα καφενεία του Μπρούτζινη Λούσο και του Δημ.Καραπασχάλη και το μπακάλικο του Κυριάκου Καραπασχάλη που είχαν μεγάλες αυλές και μπροστά μία μεγάλη πλατεία με μεγάλα δένδρα από караγάτσια και λεύκες.

Σε μικρή δε απόσταση απ'εκεί ήταν μία πλινθόκτιστη εκκλησία του Αγίου Αθανασίου που όταν γιόρταζε ο Άγιος στην πλατεία και μπροστά στα καφενεία στήνανε οι κάτοικοι μεγάλο πανηγύρι..

Βέβαια όλη αυτή η ήσυχη ζωή αναστατώθηκε το 1919 όταν η Ελλάδα με τους συμμάχους της κήρυξαν τον πόλεμο κατά της Τουρκίας και άρχισε η εκστρατεία να απελευθερώσουν τα πάτρια εδάφη που ήταν για αιώνες κάτω από τον τουρκικό ζυγό .

Πολλοί νέοι τότε κλήθηκαν η πήγαν εθελοντές από όλα τα μέρη του κόσμου στον ελληνικό στρατό για να πολεμήσουν .(Εδώ θα κάνω μια παρεμβολή να πω ότι ενώ ο πατέρας μου είχε μετανάστευση το 1910, τότε νέος 19 ετών στην Αμερική και είχε δική του επιχείρηση, από πατριωτισμό τα παράτησε όλα και επέστρεψε το 1919 στην Ελλάδα να καταταγεί ως εθελοντής στον Ελληνικό στρατό για να πολεμήσει τους Τούρκους).

Δεν είμαι ειδικός ιστορικός να επεκταθώ περισσότερο σ'αυτό το θέμα τι έγινε αλλά είναι πασίγνωστα τα γεγονότα πλέον ότι, ενώ όλα πήγαιναν καλά και ο ελληνισμός της Μικράς Ασίας ελευθερώθηκε και ανάσανε τέσσερα χρόνια από την σκλαβιά πολλών αιώνων τα πράγματα το 1922 ξαφνικά άλλαξαν προς το χειρότερο. Οι σύμμαχοι μας

εγκατέλειψαν στα μανιασμένα όγλοι των Τούρκων ανταρτών και του στρατού να διαπράξουν το μεγαλύτερο έγκλημα και γενοκτονία κατά των Ελλήνων, Αρμενίων, Εβραίων και άλλων αλλόθρησκων που ζούσαν εκεί για χιλιάδες χρόνια .

Τα σχέδιά τους όλα τα εφάρμοσαν με στρατηγική ακρίβεια, που ήταν να εξολοθρεύουν με κάθε τρόπο τον ξένο πληθυσμό με σφαγές και εκτοπισμούς. Έκτοτε έχουν γραφτεί χιλιάδες βιβλία σχετικά για τη μεγάλη αυτή Μικρασιατική καταστροφή και διαβάζονται σαν ιστορία αλλά περισσότερη και βαθιά απήχηση είχε η αφήγηση των γεγονότων απ'ευθείας από του παθόντες στα παιδιά και στα εγγόνια τους που έμειναν χαραγμένα στο μυαλό τους το δράμα των γονιών τους . Έτσι θεώρησα σωστό ενώ ακόμα είμαι σε θέση να θυμάμαι όσα άκουσα από τους γονείς μου, τους παππούδες μου και του συμπατριώτες μου να τα καταγράψω σαν παρακαταθήκη στα δικά μου παιδιά εγγόνια αλλά και για άλλους

Σύμφωνα δε με τους ιστορικούς Μαραβελάκη.Μ & Βακαλόπουλο.Α 1955 η εγκατάσταση στους δύο συνοικισμούς έγινε το 1926 από το Γραφείο Αγροτικής Αποκατάστασης. Στα Διαβατά εγκαταστάθηκαν 185 οικογένειες με σύνολο 562 ατόμων. Από τις οικογένειες αυτές ,98 προέρχονταν από την Αρμενία του Πόντου και 87 από από τη Δυτική Μ. Ασία και κυρίως το Χαμηντιέ στη Ν. Μαγνησία εγκαταστάθηκαν 326 οικογένειες με 1.490 άτομα περίπου, εκ των οποίων 285 προέρχονταν από την Δυτική Μ. Ασία (122 οικογένειες από το Χαμηντιέ) και 41 από την Θράκη .Έτσι το Αραπλή ονομάστηκε σε Λαχανόκηπους και αργότερα οι πρόσφυγες το ονόμασαν Νέα Μαγνησία.

Έτσι οι τρεις αυτοί συνοικισμοί αποτελούσαν μία ανεξάρτητη κοινότητα με δικό τους γραφείο πρόεδρο γραμματέα και κοινοτικό συμβούλιο αφού πρώτα ανήκαν στη κοινότητα της Μενεμένης και μετά στην κοινότητα της Νεοχωρούδας.

Ο Διαβατάς (Το Ντουντουλάρ)

Το Ντουντουλάρ ήταν πάλι ένας μικρός οικισμός που επί τουρκοκρατίας ήταν τσιφλίκι που ανήκε στην αδελφή του Αραπλή Πασά που λεγόταν κοκόνα Ντουντού. Δεν βρέθηκε εκεί κτήριο που να κατοικούσε και συμπεραίνουμε ότι έμενε με τον αδελφό της στο κονάκι του Αραπλή . Στο Ντουντουλάρ και στο υψηλότερο σημείο υπήρχαν κι'εκεί περί τα πενήντα μικρά σπίτια που έμεναν σλαβόφωνοι μάλλον τσιγγάνικης καταγωγής και δούλευαν σαν βοσκοί και εργάτες στα κτήματα της κοκόνας Ντουντού..

Τα μέρη αυτά ήταν πολύ εύφορα διότι το ποτάμι που υπήρχε εκεί και κινούσε τον νερόμυλο διέσχισε το χωριό κατά μήκος της Εθνικής οδού Θεσσαλονίκης Βέροιας. Εκεί, όπως αναφέρω και πιο πάνω, εγκαταστάθηκαν περί τις 87 οικογένειες Χαμηντιελήδων αλλά και από το πίσω μέρος του νέου χωριού που ήταν λιβάδι βοσκότοπος και υψώματα εγκαταστάθηκαν πρόσφυγες από τον Καύκασο και Ερζιγκιάν και άλλα μέρη.

Ο Γαλλικός

Ο Γαλλικός ή (Λαχανόκηποι) που πήρε από το όνομα του σιδηροδρομικού σταθμού .Ήταν ένας μικρός συνοικισμός της κοινότητας Νέας Μαγνησίας που ήταν κοντά στις όχθες του Γαλλικού ποταμού. Το όνομα το πήρε διότι στην τοποθεσία αυτή στρατοπέδευαν τα γαλλικά στρατεύματα και είχαν καταυλισμούς στον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο. Είχαν δε δυτικά από την σιδηροδρομική γραμμή και μερικούς τάφους .Ο δε Γαλλικός ποταμός στην αρχαιότητα ονομαζόταν «Εχέδωρος» και τα χωριά, Σίνδος ,Νέα Μαγνησία, Διαβατά Γαλλικός και Καλοχώρι (Κασκάρκα) όταν ενώθηκαν σε Δημαρχία πήραν το αρχαίο όνομα του ποταμού που ήταν πλούσιος σε ορισμένα μέρη με χρυσό, γυαλί και άλλα μεταλλεύματα. Έτσι για τα φυσικά αυτά δώρα του ποταμού που «είχε-δώρα» πήρε και το όνομα του **Εχέδωρος**

Μετά το 1912 που απελευθερώθηκε η Θεσσαλονίκη το μέρος αυτό κατοικήθηκε από πρόσφυγες κυρίως από την Ανατολική Θράκη .Ο εποικισμός έχτισε μερί τα 20 σπίτια και οι κάτοικοι πριν από το 1940 δεν υπέρβαιναν τις 50 οικογένειες που ασχολούντο με την κηπουρική .Επί της Εθνικής οδού (τότε) υπήρχαν μερικά μαγαζιά .Δύο καφενεία ένα παντοπωλείο και ένα πανδοχείο (χάνι) και άνηκαν στις γνωστές οικογένειες που θυμάμαι του Αλεξίου, Καστούρα, Ηλιάδη και άλλους.

Η σιδηροδρομική γέφυρα του ποταμού κατασκευάστηκε επί τουρκοκρατίας αλλά η οδική γέφυρα κατασκευάστηκε στα χρόνια της κυβέρνησης Μεταξά .Πριν γίνει δε η γέφυρα υπήρχε πετρόστρωτος δρόμος μέσα στο ποτάμι και τα κάρτα τα ζώα, αυτοκίνητα και οι πεζοί περνούσαν απ' αυτόν τον δρόμο .Το ποτάμι είχε περισσότερο νερό τον χειμώνα αλλά ο πετρόδρομος ήταν κατασκευασμένος έτσι που το νερό άπλωνε και ήταν πάντοτε βατός .

Ο Χαμηντιές (Μουραδιές) Της Μικράς Ασίας

Οι γονείς μου και οι παππούδες μου κατάγονται από το Χαμηντιέ της Μ.Ασίας..Το χωριό απέχει περίπου 37 χιλιόμετρα βόρεια της Σμύρνης και πέντε χιλιόμετρα από την αρχαία Μαγνησία που τώρα την ονομάζουν Μανισά .

Το χωριό είναι πεδινό κτισμένο κοντά στις όχθες του ποταμού Έρμου (Γκεντίζ) που το κάνει να είναι πολύ εύφορο.

Ο Έρμος ποταμός ,όπως μας έλεγαν οι κάτοικοι του Χαμηντιέ ,ήταν βαθύς και πλατύς που είχε και άφθονα ψάρια .Για να πηγαίνουν στην απέναντι όχθη που είχαν αρκετοί κτήματα μεταχειριζόντουσαν το σάλι, ή το (γκεμί) που ήταν φαρδιά πλατφόρμα που έβαζαν επάνω τα κάρτα τους τα ζώα τους και την παραγωγή τους και τα μετέφεραν από την μία όχθη στην άλλη. Ο χειριστής δε του πλωτού αυτού μέσου λεγόταν γκεμιτζής (Ο πατέρας του θείου μου Παναγιώτης Γκεμιτζή που εγκαταστάθηκε στη Βέροια ήταν ιδιοκτήτης του σάλι που πήρε και το όνομα από το επάγγελμα αυτό) .

Οι κάτοικοι του Χαμηντιέ στην πλειοψηφία τους ήταν Έλληνες Ορθόδοξοι. και ζούσαν πολύ αρμονικά με τους λίγους Τούρκους που οι περισσότεροι δουλεύανε σαν υπάλληλοι στα κτήματά τους .

Το όνομα του χωριού παλαιότερα ήταν Μουραντιέ που δόθηκε από τον σουλτάνο Μουράτ αλλά αργότερα ο σουλτάνος Χαμίτ ο Β΄ έδωσε στο χωριό το όνομά του και μέχρι σήμερα το επίσημο όνομα του χωριού είναι Χαμνητιέ και οι κάτοικοι ήταν οι Χαμνιελήδες και καμιά φορά λέγανε ότι ήταν και Μουραντιελήδες ή Μανίσαλιδες που αναφέρονται στη πόλη Μανισά (Μαγνησία)

Δεν είναι γνωστό πότε εγκαταστάθηκαν εκεί αλλά από παράδοση λένε ότι μερικές οικογένειες ζούσαν εκεί από την Βυζαντινή ακόμα εποχή . Μετά την άλωση όμως οι Τούρκοι αφήσανε τους Έλληνες να καλλιεργούν τα κτήματά τους γιατί ήξεραν καλά να καλλιεργούν τη γη και τους επέβαλαν φόρους σύμφωνα με την παραγωγή. Οι πασάδες όμως για να εισπράττουν περισσότερους φόρους έφεραν αρκετούς από τα πλησιέστερα νησιά που ήξεραν να καλλιεργούν αμπέλια και ελιές και τους έδωσαν κτήματα και επέτρεψαν να έχουν δικά τους σπίτια .

Όταν όμως η κατοχική κατάσταση στην ηπειρωτική Ελλάδα ήταν αφόρητη από τους Τούρκους και τους Έλληνες κοτσαπάσιδες αναγκάστηκαν πολλοί και μάλιστα από τα μέρη της Πελοποννήσου να φύγουν, άλλοι κρυφά και άλλοι με μέσα για να γλιτώσουν από σφαγή και την τυραννία .

Υπολογίζεται ότι πριν από την προσφυγιά το 1922 ο Χαμνητιές είχε περίπου τρεις χιλιάδες Έλληνες και τετρακοσίους Τούρκους .

Θυμάμαι από διηγήσεις των παππούδων μου. Μεταξύ αυτών που έφυγαν από την Πελοπόννησο ήταν και οι δικοί μου πρόγονοι .

Όπως είναι γνωστό οι Τούρκοι είχαν βάλει σκοπό και εξολοθρεύανε τις οικογένειες των Κολοκοτρωναίων και άλλων αρχηγών που τους θεωρούσαν επικίνδυνους και είχαν σκοτώσει πάνω από εβδομήντα άτομα που είχαν κάποια συγγένεια με τον Θεόδωρο. Έτσι πολλοί εξ αυτών αναγκάστηκαν να φύγουν σε διάφορα μέρη της Ελλάδας αλλά και σε άλλα μέρη για να γλιτώσουν από τον βέβαιο θάνατο .

Σύμφωνα βέβαια με τα λεγόμενα των παππούδων μου ένας στενός συγγενής της οικογενείας αφού άλλαξε το επίθετό του σε Καραμπέτσογλου έφυγε κρυφά με την οικογένειά του στη Σμύρνη και μετά εγκαταστάθηκε στο Χαμνητιέ που κατοικούσαν και άλλοι Έλληνες εκεί από τα μέρη της Πελοποννήσου . Εκεί ασχολήθηκε με την γεωργία ,την αμπελουργία και την καπνοπαραγωγή και γενικά όλοι οι κάτοικοι Έλληνες και Τούρκοι ζούσαν αρμονικά μέχρι το 1922..

Οι Έλληνες που εγκαταστάθηκαν στο Χαμνητιέ αλλά και στα γύρω χωριά έγιναν δεκτοί από τους Τούρκους Τους δώσανε κτήματα και ήταν ελεύθεροι να τα καλλιεργούν αφού πλήρωναν του φόρους που τους επιβάλετο .

Είχαν δύο εκκλησίες, του Αγίου Γεωργίου και του Αγίου Ιωάννου. Επίσης είχανε και δημοτικό σχολείο μέχρι την Τετάρτη τάξη. Τα παιδιά που ήθελαν να πάνε σε άλλες τάξεις έπρεπε να πάνε στην Μανισά (Μαγνησία) η στην Σμύρνη για ανώτερες σπουδές .

Επίσης οι Τούρκοι είχαν το δικό τους σχολείο και τζαμί αλλά σύμφωνα με τις αφηγήσεις των γονιών μας ,οι Τούρκοι σεβόντουσαν τις θρησκευτικές τους γιορτές του Πάσχα, των Χριστουγέννων και των εκκλησιών και όταν γιόρταζαν έπαιρναν μέρος μαζί τους στις διασκεδάσεις και στα πανηγύρια τους .Σπάνια όμως έκαναν μικτούς γάμους μεταξύ των .

Γλωσσολογικά, η επίσημη γλώσσα και σαν μητρική είχαν την τουρκική και η ελληνική ήταν σαν δεύτερη γλώσσα. Την μιλούσαν αλλά όχι πολύ καλά και οι περισσότεροι δεν μιλούσαν καθόλου τα ελληνικά διότι η ελληνική μάθηση δεν ήταν υποχρεωτική και πήγαιναν μόνο τέσσερα χρόνια στο δημοτικό όσα παιδιά ήθελαν να μάθουν τα ελληνικά .

Μερικά παιδιά, και ήταν λίγα αυτά, πήγαιναν στην Μανισά (Μαγνησία) αλλά μερικά προτιμούσαν τη Σμύρνη όπου υπήρχαν ανώτερα εκπαιδευτήρια όπως ήταν τα Σχολαρχεία για να μορφωθούν περισσότερο.

Εκτός βέβαια από το επάγγελμα της γεωργίας ασχολούντο με το εμπόριο και με άλλα διάφορα επαγγέλματα που θα τα αναφέρω όσα άκουσα και έμαθα από τους πρόσφυγες σε άλλες σελίδες που θα ακολουθήσουν. Τώρα μερικές φωτογραφίες.

Χαμιντιές 1994. Τά αδέρφια Ηλίας και Παναγιώτης Καγιαλής δείχνουν το σπίτι όπου γεννήθηκαν και έφυγαν σαν πρόσφυγες το 1922. Αριστερά είναι η Μαρία Καγιαλή και η Στέμμα Χατζημάρκου μεταξύ των Τούρκων κατοίκων που τα κατοίκησαν μετά την προσφυγιά αλλά δε έκαναν καμία αλλαγή. Φώτο. Νίκου Χατζημάρκου

Ο Παναγιώτης και ο Ηλίας Καγιαλής αφηγούνται με συγκίνηση ότι τα σπίτια τους τα βρήκανε και τα αναγνώρισαν με μεγάλη ευκολία διότι παρ' όλα αυτά τα χρόνια οι Τούρκοι δεν έκαναν καμία μετατροπή ή και βελτίωση στα σπίτια και στα μαγαζιά που πήρανε από τους Έλληνες όταν φύγανε.

Οι Τούρκοι τους υποδέχτηκαν με ευγένεια και καλοσύνη και τους επέτρεψαν να μπουνε μέσα στα σπίτια τους και να τα δούνε, τους πρόσφεραν δε καφέ, τσάι και γλυκά και αρκετοί μάλιστα ζήτησαν και συγνώμη που μένουν στα σπίτια τους. Έλε γαν δε ότι το κράτος τους τοποθέτησε εκεί και δεν μπορούσαν να κάνουν και διαφορετικά.

Την εκδρομή την οργάνωσαν από το χωριό με τον λεωφορειούχο Θωμά Ναζλίδη που κι αυτός είχε γεννηθεί εκεί στο Χαμιντιέ και ήξερε το χωριό καλά.

Εκτός από μερικούς που γεννήθηκαν εκεί πήγαν και αρκετοί νέοι για να γνωρίσουν τα μέρη των γονιών τους. Ένας βέβαια από αυτούς ήταν και ο Νίκος Χατζημάρκος με την

Ελληνοαμερικανίδα γυναίκα του την Στέμμα που φωτογράφησε και βιντεοσκόπησε αρκετά μέρη του χωριού . Χάρη σ'αυτόν βλέπουμε και αυτές τις φωτογραφίες του Χαμηντιέ.

Να σημειωθεί εδώ ότι τα παλιά χρόνια η τουρκική κυβέρνηση δεν επέτρεπε στους Έλληνες που καταγόntonταν από την Μικρά Ασία να επισκέπτονται τα πάτρια εδάφη τους .Κατά την δεκαετία του ογδόντα οι νόμοι τους έγιναν κάπως πιο ελαστικοί και αφού οι περισσότεροι πρόσφυγες πια δεν ζούσαν και αυτοί που ζούσαν ήταν γέροι αρχίσανε να επιτρέπουν τους Έλληνες να επισκέπτονται τα μέρη τους και για οικονομικά οφέλη από τον τουρισμό

Ήταν πολλά τα λεωφορεία που πήγαιναν στη Πόλη και σε άλλα μέρη της Τουρκίας. Πρώτον διότι το κόστος της ζωής εκεί ήταν φθηνό αλλά και δεύτερον να δουν τα μέρη που για χιλιάδες χρόνια ήταν ελληνικά .

Ο ίδιος έκανα ταξίδι στην Κωνσταντινούπολη και στη Προύσα που μου άρεσε πολύ αλλά η Πόλη ήταν κάτι που δεν θα την ξεχάσω ποτέ .Δυστυχώς δεν μπόρεσα να πάω να δω τα μέρη των γονιών μου που τόσο επιθυμούσα να τα δω .

Οι εκδρομείς πριν πάνε στο χωριό τους το Χαμηντιέ που είναι κοντά στην αρχαία Μαγνησία επισκέφτηκαν την Αγία Σοφία της Πόλης. Μεταξύ αυτών ήταν και άτομα που γεννήθηκαν εκεί αλλά έφυγαν σαν πρόσφυγες

*AND HERE IS THE MEMORABLE GATE>> Which I took to Greece .MADE BY OUR FATHER THANASI> 50 YEARS AGO
Can you imagen??? We could be living in this very house if was not that war.....visit 1978*

Την Καγγελοπορτα αυτη Την Εφτιαξαν στο σ
υδραδικο.. οι δυο Χατζημαρκαιοι Μαρκος και
Αθανασις. το Φεραμε στη Ελλαδα. Κοιφα..

Το σπίτι αυτό ήταν του Θανάση και του Μάρκου Χατζημάρκου .Μπροστά εικονίζεται η Στέμμα Χατζημάρκου με τον Τούρκο ιδιοκτήτη τώρα του σπιτιού που κρατάνε μία καγκελόπορτα που την κατασκεύασαν τα δύο αδέρφια στο σιδεράδικό τους και ακόμα ήταν εκεί .Ο Νίκος (γιος του Θανάση) ζήτησε από τον Τούρκο αν ήθελε να τους τη δώσει την πόρτα να την πάρουν για ενθύμιο μια που ήταν φτιαγμένη από τα χέρια του πατέρα του .Ο Τούρκος με ευχαρίστηση τη έβγαλε και τους την έδωσε και την οποία την έφεραν στην Ελλάδα και την ανάρτησαν στο σπίτι τους για να θυμούνται κάτι από το χωριό και το σπίτι του πατέρα του . Μία δε τουλούμπα νερού που ήταν ακόμα στην αυλή ακόμα λειτουργούσε και έβγαζε κρυστάλλινο νερό όπως και τότε . Ο Τούρκος τους φιλοξένησε να δουν το σπίτι του πατέρα τους το οποίο ήταν ακόμα όπως το είχαν αφήσει φεύγοντας.

Χαμηντιές 1994. Εδώ όπως εξηγεί και ο Νίκος Χατζημάρκος ήταν η αίθουσα του δημοτικού σχολείου αλλά μετά οι Τούρκοι το μετέτρεψαν σε Δημαρχιακό χώρο. Δίπλα δε από το σχολείο ήταν ή εκκλησία του Αγίου Γεωργίου την οποία κατεδάφισαν για να γίνει ο χώρος τώρα για το πάρκινγκ .

Ο Δήμαρχος ,ο οποίος ήταν ντόπιος θυμόταν πολλούς Έλληνες έτσι είχε την ευγενή καλοσύνη να τους καλέσει στην αίθουσα του παλιού σχολείου τους για να κουβεντιάσουν και μάλιστα στα τουρκικά κάτι για τα παλιά.

Μάλιστα δε βρήκαν ότι ο Δήμαρχος με τον Παναγιώτη Καγιαλή πήγαιναν μαζί στο ίδιο σχολείο (στο τουρκικό).

Εδώ είναι σχεδόν όλο το γκρουπ του λεωφορείου. Διακρίνονται ο Ηλίας Καγιαλής η Μαρία Καγιαλή και ο Δήμαρχος στο βάθος με τον Παναγιώτη Καγιαλή

Φώτο. Ν Χατζημάρκου

*

Στην εκδρομή αυτή πήραν μέρος και ορισμένα παιδιά των προσφύγων και από την Έδεσσα όπως ο Ξενοφών Καραμαλάκης που μιλάει καλά την τουρκική γλώσσα αλλά και τραγουδάει τα τοπικά τουρκικά τραγούδια του Χαμηντιέ και ωραίους αμανέδες. Εντύπωση δε έκανε σε όλους που ο Ξενοφών φορούσε στην εκδρομή την παραδοσιακή φορεσιά του πατέρα του που την είχε φέρει από τον Χαμηντιέ.

Εδώ ένας συνοικιακός δρόμος του Χαμηντιέ (Μουραδιές) Αριστερά είναι το σπίτι του Παπαζογλου που μετανάστευσε στο Ντιτρόιτ της Αμερικής και παντρεύτηκε την Σοφία Ταζιντάρη (αδελφή του Αναστάση Ταζιντάρη) Αυτός έκτισε και το καφενείο το οποίο ονόμασε «Το Αμερικανικόν». Ποτέ δεν επέστρεψε να το δουλέψει ο ίδιος το δούλεψε όμως ο Αναστάσης και ήταν ένα από τα καλά καφενεία του χωριού μας .

Δεξιά: Σύμφωνα με τον Νίκο Χατζημάρκο και Παναγιώτη Καγιαλή το σπίτι δεξιά ανήκε στον παππού μου τον Νίκο Καραμπέτσογλου ή (Κολοκοτρώνη).

Τα αδέρφια Γιάννης και Βαγγέλης Χατζημάρκου μπροστά στο πατρικό τους σπίτι στο Χαμιντιέ της Μικράς Ασίας

Χαμιντιές 1994. Ο Ν. Χατζημάρκος με τον γαμπρό του τον Θανάση βάζουν τα παπούτσια τους από τον Τούρκο λούστρο

Χαμηντιές 1994. Η αυλή με την τουλούμπα και το σπίτι του Θανάση Χατζημάρκου. Οι σιδερένιες πόρτες είχαν κατασκευαστεί από τα δύο αδέρφια Θανάση και Μάρκο. Στην τουλούμπα που κατασκεύασαν οι ίδιοι στο σιδηρουργείο που διατηρούσαν στο κεντρικό δρόμο που ήταν και η αγορά.. Στη φωτογραφία είναι η Στέμμα Χατζημάρκου που βγάζει νερό με την τουλούμπα και ο Παναγιωτάκης Καγιαλής. Οι μεταλλικές πόρτες έχουν κατασκευαστεί από τα αδέρφια Θανάση και Μάρκο Χατζημάρκο στο σιδηρουργείο που διατηρούσαν στη κεντρική αγορά. Το σιδηρουργείο οι Τούρκοι το μετατρέψανε σε καφενείο αλλά η εξωτερική εμφάνιση είναι ακόμα η ίδια και είναι στη σελίδα (12).

Φώτο Νίκου Χατζημάρκου

Το μαγαζί αυτό στο Χαμηντιέ (Μουραδιέ) είναι τώρα τουρκικό καφενείο πριν τη προσφυγιά ήταν το σιδεράδικο του Θαν. Χατζημάρκου

Σπίτι Αθανασίου Χατζημαρκου Μουραδιε;

*Επίσης το σπίτι αυτό με τα σιδερένια παράθυρα ήταν του Αθ. Χατζημάρκου και ακόμα από το 1922 είναι στην ίδια κατάσταση όπως το άφησαν φεύγοντας . Δεξιά είναι ο Τούρκος που μένει και που φιλοξένησε τα παιδιά του Θανάση Γιάννη και Βαγγέλη με τις γυναίκες τους
Φώτο Νίκου Χατζημάρκου*

Χαμηντιές 1994. Σύμφωνα με τον Παναγιώτη και Ηλία Καγιαλή το σπίτι αυτό ήταν του παππού μου και της γιαγιάς μου Νίκου και Αριάδνης Καραμπέτσογλου ή όπως ήταν το πραγματικό τους επίθετο (**Κολοκοτρώνης**) .Εδώ γεννήθηκε ο πατέρας μου Πρόδρομος που ήταν και το μόνο παιδί τους . Ορφάνεψε σε μικρή ηλικία και όταν έγινε 18 ετών για να μη πάει στον Τουρκικό στρατό έφυγε κρυφά στην Αμερική με άλλους νέους από το χωριό το 1910. Επέστρεψε το 1919 και κατατάχτηκε ως εθελοντής στον Ελληνικό στρατό για να πολεμήσει τους Τούρκους αλλά με την μικρασιατική καταστροφή ήρθε σαν πρόσφυγας όπως και άλλοι συμπατριώτες του στο Αραπλή όπου παντρεύτηκε και έκανε οικογένεια .

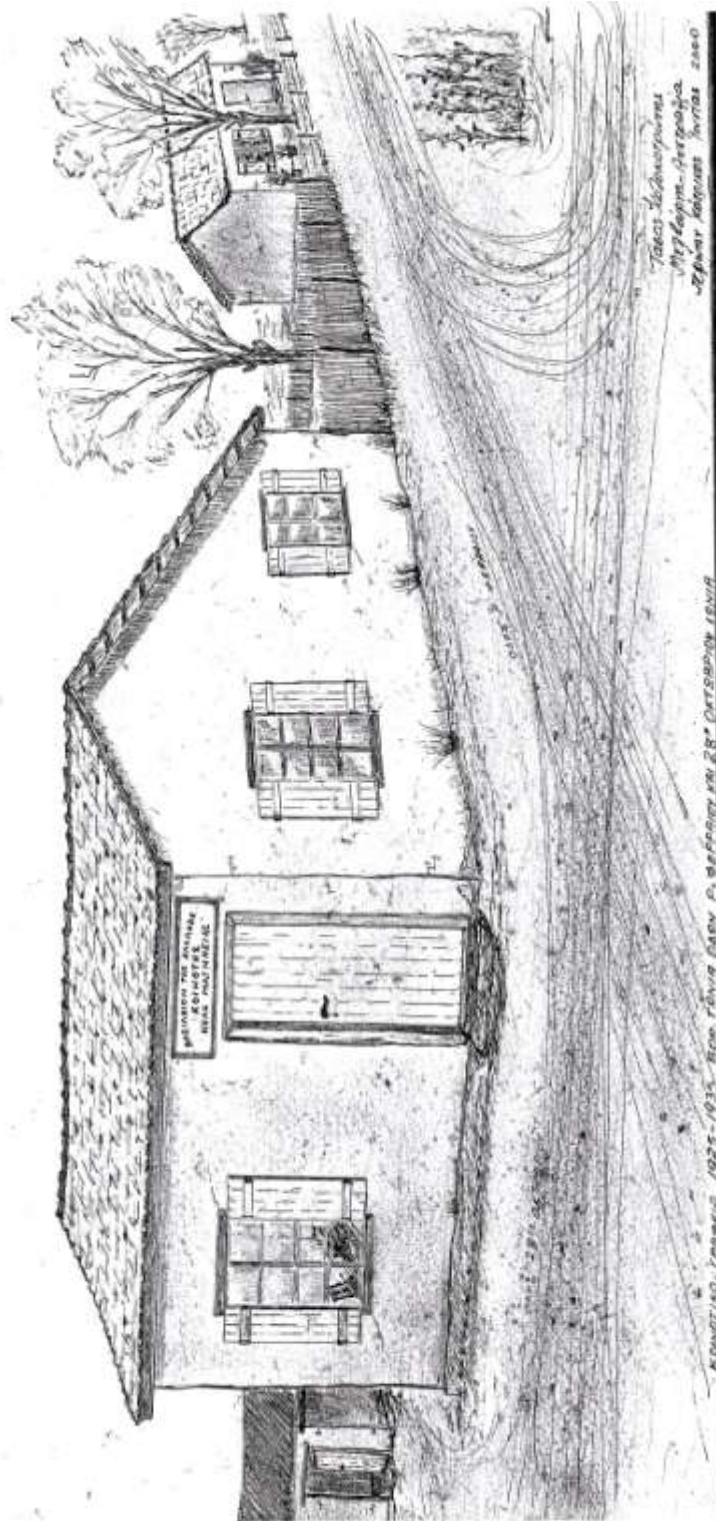
Φώτο. Ν.Χατζημάρκου.

Ο Ναζλίδης που είχε το τουριστικό λεωφορείο οργάνωσε αρκετές εκδρομές στη Μικρά Ασία και ιδιαίτερα στο Χαμηντιέ και έδωσε την ευκαιρία σε αρκετούς που έφυγαν τότε σαν πρόσφυγες να επισκεφτούν τα μέρη τους . Δυστυχώς πολλοί δεν έζησαν να μπορέσουν να εκπληρώσουν την επιθυμία αυτή και πέθαναν με τον καημό μια μέρα να πάνε πίσω στα νοικοκυριά τους .

Πολλούς όμως άκουα που λέγανε ότι έκαναν καλά που φύγανε διότι πάντα είχαν το φόβο και την ασιγουριά εκεί στην Τουρκία .Μπορεί τα πρώτα χρόνια να ήταν δύσκολα στην Ελλάδα αλλά μεγαλούργησαν αυτοί τα παιδιά τους και εγγόνια τους.

Εδώ το λεωφορείο του Θωμά Ναζλίδη με επιβάτες από τη Νέα Μαγνησία με προορισμό τη Σμύρνη και στη συνέχεια στο Χαμηντιέ . Φώτο. Ν.Χατζημάκου

Πλάτος 12,5 μέτρα
 28^η Οκτωβρίου 1925

ΚΟΙΝΩΤΙΚΟ ΚΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Το πρώτο Κοινοτικό κτήριο της Νέας Μαγνησίας, το 1925 και ειδικότερα ο Νικόλαος Γιομπάζογλου, ο οποίος με την εργασία του
 έλεγχον στο γήπεδο κτήριο. Ο πρώτος προγραμματισμός ήταν ο Λογισμικός (1925-26). Σαν διαδοχικά προγράμματα, τον 1927, 1928
 και 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025.

Το πρώτο κοινοτικό κτήριο της Νέας Μαγνησίας 1925-35 στο σπίτι του Γιομπάζογλου Νικόλα. Γων Ρ.Φαιραίου & 28^η Οκτωβρίου Ν. Ιωνία.

Μακέτα του κτιρίου Αθανασίου Χατζημάρκου.

Το δεύτερο κοινοτικό κτήριο της Νέας Μαγνησίας. Στεγάστηκε στο γωνιακό δωμάτιο από 1935 μέχρι την ημέρα της κατοχής τον Απρίλιο του 1941. Οι Γερμανοί κατάστρεψαν τον τηλεφωνικό πίνακα και διατάζανε να μη λειτουργήσει μέχρι νεωτέρας διαταγής. Όταν επαναλειτούργησε το γραφείο, μετά από λίγες μέρες με την κατοχική Κυβέρνηση μεταφέρθηκε στο μπροστινό μέρος του καφενείου του Πρόδρομου Κολοκοτρώνη διότι τον χώρο τον μεταχειριζόταν ο Θανάσης Χατζημάρκος. Είχε το γραφείο (τραπέζι, μια καρέκλα, μία ντουλάπα και ένα ράδιο με εξάβολτη μπαταρία αυτοκινήτου). Το ραδιόφωνο κατασχέθηκε μετά από λίγες μέρες όπως και όλα και ήταν απαγορευμένα για να μη ακούνε νέα από το Λονδίνο.

Αριστερά ήταν το ζαχαροπλαστείο του Βασίλη Παλάσκα αλλά με τη κατοχή κι αυτό έκλεισε. Πίσω από το γραφείο και ζαχαροπλαστείο ήταν το καφενείο το οποίο λειτουργούσε αραιά και πού αλλά το χρησιμοποιούσε σαν αποθήκη πατάτας. Στο διάστημα του Ελληνο-ιταλικού πολέμου στεγάστηκε η πολιτική αεράμυνα. Μετά την απελευθέρωση ο Νίκος το άνοιξε το μαγαζί λίγο διάστημα για την νεολαία αλλά δεν άντεξε πολύ διότι τα γλυκά και τα λουκούμια τα τρώγαμε οι ίδιοι μας, πίναμε τις γκαζόζες και τους καφέδες χάριν φιλίας τζάμπα. Επίσης τις ημέρες που ακόμα επικρατούσε αναρχία το καφενείο το είχαμε μετατρέψει σε οπλοστάσιο με καμένα όπλα των γερμανών αλλά κάναμε και ζύλινα και στήναμε μάχες με τα παιδιά του Διαβατά μετά από τη γέφυρα και το σπίτι του Βεργόπουλου που ήταν τότε λιβάδι.

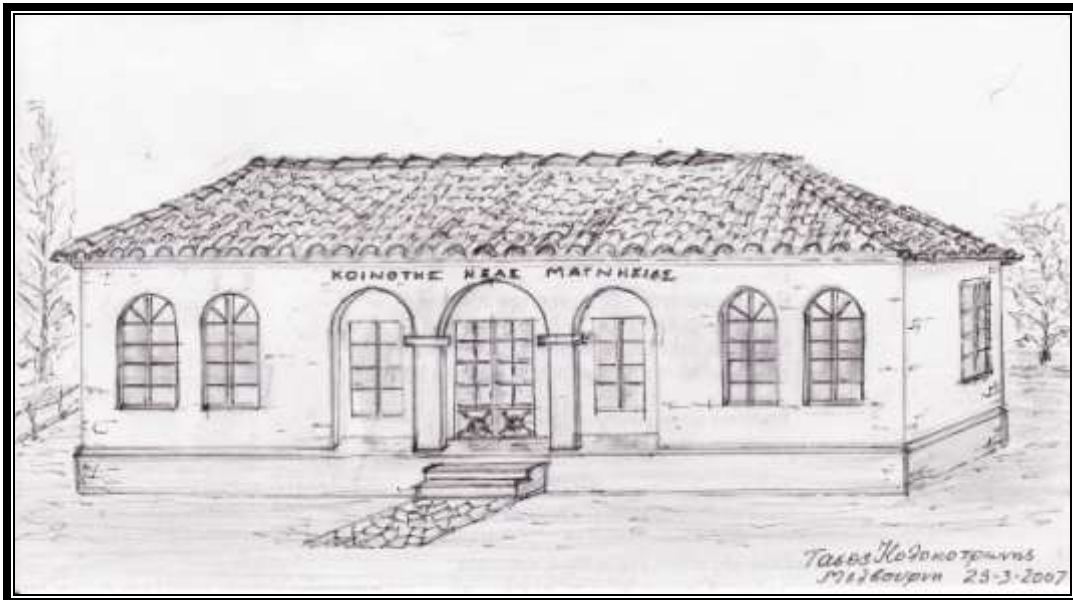

***Μακέτα του καφενείου και οικίας του Προδρόμου και της Αγγελικής Κολοκοτρώνη.
Έργο Τάσου Κολοκοτρώνη***

Δεξιά στο μπροστινό μέρος του καφενείου που χωρίστηκε να χωράει το γραφείο στεγάστηκε το Γραφείο της Κοινότητας Νέας μαγνησίας από το 1941 μέχρι το 1946, όλη την κατοχή και για λίγο καιρό μετά την κατοχή .

Ο χώρος παραχωρήθηκε άνευ ενοικίου και το όφελος που είχε ο πατέρας μου ήταν που πουλούσε κανένα καφέ η ούζο σε πελάτες του γραφείου ,και η συμφωνία να δουλεύω εγώ σαν μαθητευόμενος άνευ αμοιβής κοντά στο αείμνηστο γραμματέα Δημήτριο Παπασωτηρίου.

Επίσης στο αριστερό μέρος του σπιτιού όλο το διάστημα της κατοχής 1941-45 έμεινε Ο γιατρός πρώτος εξάδελφος του πατέρα μου Γεώργιος Αγκυρόπουλος με την γυναίκα του την Νίκη που είχαν έρθει σαν πρόσφυγες από την βουλγαροκρατούμενη τότε Τζουμαγιά των Σερρών .Το Ιατρείο του το είχε στο χαγιάτι

Σκίτσο όπως θυμάμαι να ήταν το κτίριο της Κοινότητας Νέας Μαγνησίας.

Το 1939 επί προεδρίας του Δημητρίου Σκέντζου και της Κυβέρνησης Ι. Μεταξά αποφασίστηκε να κτισθεί καινούριο Κοινοτικό κτίριο στο χώρο που είχε παραχωρηθεί από το Υπουργείο Γεωργίας. Πριν μπου όμως τα πατώματα και τα κουφώματα κλπ κηρύχτηκε ο Ελληνο-ιταλικός πόλεμος και το έργο έμεινε ατελείωτο.

Έτσι το κτίριο ήταν ο παράδεισος για τα παιδιά (και για μένα) να παίζουν μέσα κρυφτό κυνηγητό και άλλα παιχνίδια προστατευμένα και από τις καιρικές συνθήκες. Ήταν κάτι καλύτερο και από τις σημερινές παιδικές χαρές διότι είχε και μεγάλο προαύλιο μπροστά και πίσω .

Όταν αποχώρησαν τα κατοχικά στρατεύματα οι πρώτοι απελευθερωτές ήταν ο στρατός του ΕΛΑΣ με το ΕΑΜ στη διοίκηση. Υπήρχε κάποια αβεβαιότητα και δεν υπήρχε σταθερότητα αρχής . Ο κόσμος παντού έπεσε με τα μούτρα στη λεηλασία της κρατικής περιουσίας .Σ' αυτό δεν μείναμε και εμείς στο χωριό καθυστερημένοι .

Πρόεδρος ήταν τότε ο Μανωλάκης Μαραγκός. Το τότε συμβούλιο και τα κομματικά στελέχη έδωσαν εντολή να πάνε και να κατεδαφίσουν μερικές γερμανικές στρατιωτικές παράγκες στους Λαχανόκηπους και να μεταφέρουν τη ξυλεία δίπλα από την Κοινότητα για να τελειώσει η κατασκευή και το γραφείο να μεταφερθεί στο κανονικό κτίριο πια . Για μαραγκούς βρήκανε τρεις Ιταλούς αιχμαλώτους που ήταν της δουλειάς αυτής οι οποίοι δουλεύανε και έκαναν καλή δουλειά και το κτήριο σιγά σιγά το πάτωσαν έκαναν τις πόρτες και τα παράθυρα δίχως καμία αμοιβή. Τους τάζαν όμως καλά

Συγχρόνως δε εντοπίσανε ότι πάνω σε ένα βαγόνι στο σταθμό των Λαχανοκήπων ήταν μία μεγάλη γεννήτρια ηλεκτρισμού σε τροχούς σχεδόν αμεταχείριστη.

Την κατεβάσανε με χίλια ζόρια και μετά αφού ζέψανε καμιά εικοσαριά ζευγάρια άλογα και επιστρατεύσανε περί τα εκατό άτομα την φέρανε και την εγκαταστήσανε δίπλα στην αυλή του Κουρτσόγλου Πέτρου μόνιμα πάνω και σε τσιμεντένιες βάσεις αφού πρώτα

αφαιρέσανε του μεγάλους σιδερένιους τροχούς . Στη συνέχεια αρχίσανε και χτίζανε γύρω γύρω κτίριο για να το προστατεύσουν .

Όταν όμως το ΣΕΚ έμαθε ότι η γεννήτρια κλάπηκε ήρθε η διεύθυνση να το διεκδικήσει ότι ήταν περιουσία του ΣΕΚ και του κράτους και ήταν απαραίτητο για το μηχανοστάσιο τους να παράγει ηλεκτρισμό που δεν είχαν διότι όλα τα κατάστρεψαν οι Γερμανοί.

Το ξύλο που φάγανε οι αρμόδιοι του ΣΕΚ από μερικούς παλικαράδες ήταν κάτι άλλο .Έφυγαν με σπασμένα κεφάλια και πόδια . Μετά από λίγες ώρες ήρθε ένας λόχος του ΕΛΑΣ και συνέλαβε όλα τα «στελέχη» του χωριού για κλοπή κρατικού υλικού και για βιοπραγίες κλπ .Την άλλη μέρα ήρθε ένα ερπισριοφόρο τρακτέρ, οι μηχανικοί έβαλαν τους τροχούς και με την προστασία του ΕΛΑΣ πήραν την γεννήτρια στο μηχανοστάσιό του στην Θεσσαλονίκη .

(Τους τροχούς του είχαν πετάξει μπροστά στο σπίτι του Γ. Κουρτίδη .Ο Μιχάλης κι εγώ σκεφτήκαμε να βάλουμε δυναμίτες, γιατί είχαμε πολλές τέτοιες, εκεί που μπαίνουν οι άξονες και να τους ανατινάξουμε για να μη μας πάρουν την γεννήτρια αλλά σκεφτήκαμε ότι ήταν πολύ κοντά στο σπίτι τους και θα κάναμε πολύ ζημιά και τη τελευταία στιγμή φοβηθήκαμε και δεν το κάναμε) .

Το Κοινοτικό κτίριο πήρε κανένα χρόνο να τελειώσει καλά .Έτσι κατά τα τέλη του 1945 μεταφέρθηκε από το καφενείο του Πρόδρομου Κολοκοτρώνη στο καινούριο κτίριό της με γραμματέα τον Δημήτριο Παπασωτηρίου με βοηθό τον Νίκο Καρατζινη και κλητήρα τον Αβραάμ Τρελόπουλο .Εγώ, ο Νίκος Χατζημάρκος και ο Φώτης Διαμαντόπουλος γραφτήκαμε στην Αμερικανική Γεωργική Σχολή της Θεσσαλονίκης και σε ηλικία 16 χρονών μαντραχαλάδες πλέον αρχίσαμε και ξαναπήγαμε σε σχολείο από την πρώτη τάξη

Στο ίδιο δε κτήριο μέσα στεγάστηκε και η Αστυνομία που μέχρι τότε δεν είχε δικό της κτίριο και νοίκιαζαν το προσφυγικό σπίτι του Κώστα Σακαλή (τόρα στην οδό Καραϊσκάκη. Χάρτη Τεμ.13 αριθμό. 5).

Μοντέλο του Τάσου Κολοκοτρώνη, από μνήμης, του καφενείου και οικίας Προδρόμου Κολοκοτρώνη. Στο αριστερό μέρος του καφενείου στεγάστηκε η κοινότητα, από τις αρχές του 1941 έως το 1946.

Κοινότητα Νέας Μαγνησίας (Σεπτέμβριος 1987)

Η ιστορία της κοινότητας Ν. Μαγνησίας ξεκινά από το 1925. Η κοινότητα στεγαζόταν σε ένα μικρό οίκημα όπου και παρέμεινε μέχρι το 1941. Την περίοδο αυτή διατέλεσαν κατά σειρά ετών ως Πρόεδροι της Κοινότητας οι:

Αθαν. Χατζημάρκου	1928
Γεώρ. Διαμαντόπουλος	1929
Βασίλης Ψαλτόγλου	1931
Γεώρ. Διαμαντόπουλος	1933
Γεώργιος Σαρρής	1934

Θεόδ. Βεργόπουλος	1936
Αθανάσιος Λιάπης	1938
Δημήτρης Σκέντζος	1940
Ιωσήφ Ηλιάδης	1941

Γραμματέας, διατέλεσε ο Ιωάννης Αλεξούδης και βοηθός γραμματέα ο Δημήτριος Παπασωτηρίου. Από εκείνη την εποχή η κοινότητα είχε τηλέφωνο με πίνακα διαλογής καθώς και το μοναδικό ραδιόφωνο της περιοχής.

Αμέσως μετά την έναρ-

ξη της Γερμανικής κατοχής η κοινότητα μεταφέρθηκε στο καφενείο του συμπολίτη μας Προδρόμου Κολοκοτρώνη και λειτούργησε εκεί καθ' όλη τη διάρκεια του Γερμανικού ζυγού και μετά το πέρας αυτού.

Κατά την Γερμανική κατοχή το τηλέφωνο διεκόπη από τους Γερμανούς και κατασχέθηκε το μοναδικό ραδιόφωνο που κατείχε η κοινότητα.

Το καφενείο και ταυτόχρονα οικία του Προδρόμου Κολοκοτρώνη λειτούργησε ως κοινότητα του Δήμου Ν. Μαγνησίας από το 1941 έως και το 1946. Η φτωχική της επίπλωση αποτελούνταν από ένα γραφείο, μια ντουλάπα στην οποία βρισκόταν το αρχείο, μια καρέκλα και μια γραφομηχανή. Μέσα από τα λιγοστά αυτά έπιπλα έβγαине ζωντανή καθόλη τη διάρκεια της κατοχής η φωνή των πολιτών του δήμου Ιωνίας.

Γραμματέας της κοινότητας κατά το διάστημα αυτό διατέλεσε ο Δημ. Παπασω-

«ΙΩΝΙΑ»

τηρίου και βοηθός ο Τάσος Κολοκοτρώνης. Ως Πρόεδρος ως επί το πλείστον ο Ιωσήφ Ηλιάδης (1940-1948) και για μικρότερο χρονικό διάστημα ο Δημήτρης Σκέντζος (1940).

Μετά την απελευθέρωση Ιταλοί αιχμάλωτοι επιδιόρθωσαν ένα από τα γραφεία του ημιτελούς κοινοτικού κτιρίου και η κοινότητα μεταφέρθηκε σε ιδιόκτητο πια χώρο.

Καμιά φωτογραφία δυστυχώς δεν σώζεται από το κτίριο αυτό, το οποίο καταδαφίσθηκε και χρησίμευσε για αρκετό χρονικό διάστημα ως κοινοτικό κτίριο του Δήμου Ν. Μαγνησίας, παρά τις εντατικές μας έρευνες να βρεθεί φωτογραφικό υλικό.

Πρόεδροι κατά τα χρόνια από το 1946 έως 1987 οπότε μεταφέρθηκε και πάλι η κοινότητα στο νέο της κτίριο διατέλεσαν οι

Γεώρ. Διαμαντόπουλος	1949
Ηλία Κογιαλής	1951
Νικόλαος Μαραγκός	1953

Ηλίας Καγιαλής	1955
Χρ. Κουκουλέτσος	1955
Πασχάλης Κλουσιάδης	1974
Κυρ. Μπερμπερογλου	1975
Μιχαήλ Σελβίδης	1983

Από το 1987 έως και σήμερα η κοινότητα Ν. Μαγνησίας στεγάζεται πλέον στο ιδιόκτητο κοινοτικό κτίριό της.

Αποτελεί ένα σύγχρονο και λειτουργικό οικοδόμημα, το οποίο ανταπεξέρχεται με επιτυχία στις απαιτήσεις και τις ανάγκες του Δήμου Ν. Μαγνησίας.

Πρόεδροι της κοινότητας κατά το διάστημα των ετών από το 1987 έως και 1992 διατέλεσαν.

Σελβίδης Μιχαήλ	1987
Γιαμούκης Σάββας	1988
Σελβίδης Μιχαήλ	1991

Μέσα από την εφημερίδα μας, θερμές ευχαριστίες στον συμπολίτη μας Τάσο Κολοκοτρώνη που είχε την ευγενή καλοσύνη να μας παραχωρήσει αυτό το τόσο πολύτιμο ιστορικό υλικό).

Οι Γραμματείς

Οι γραμματείς που εργάστηκαν στην Κοινότητα κατά σειρά περίπου ήταν :

1928- 1936 Αλεξιάδης Ιωάννης βοηθός Δημ. Παπασωτηρίου
 1936- 1941 Παπασωτηρίου Δημήτριος
 1941- 1942 Κώστας...?..... από τις Φερές βοηθός Τάσος. Κολοκοτρώνης
 1942- 1943 Κιορπές Κυριάκος ,βοηθός Νικ. Καρατζίνης &Τ. Κολοκοτρώνης
 1943 Καρατζίνης Νικόλαος. Βοηθός Τ. Κολοκοτρώνης
 1943-1944 Εμμανουήλ Εμμανουηλίδης βοηθός Ν. Καρατζίνης & Τ. Κολοκ.
 1944- 1950 Δημ. Παπασωτηρίου. βοηθ. Γουναροπούλου Ματίλδη (Ματούλα)
 1950 -1994 Ραχμανίδης Κώστας

Όλα δε αυτά τα χρόνια κλητήρας ήταν ο Αβραάμ Τρελόπουλος

Στη σελίδα 21 & 22 βλέπετε ένα φωτοαντίγραφο από την εφημερίδα «ΙΩΝΙΑ» που δημοσίευσε στη μηνιαία έκδοση της τον Σεπτέμβριο του 1992 αριθ.φ.5 ένα σύντομο ιστορικό για την Κοινότητά μας .

Δυστυχώς επειδή μερικά κτίρια δεν φωτογραφήθηκαν ποτέ αναγκάστηκα να τα ζωγραφίσω όσο το δυνατόν να είναι πιο αντιπροσωπευτικά και άλλα τα κατασκεύασα μετά από πολλά χρόνια με πολύ ζήλο και μεράκι όπως ακριβώς είχαν μείνει στη μνήμη μου όταν ήμουν μικρός και αργότερα νέος που μεγάλωνα βλέποντας τα .

Όταν κατεδάφιζαν το παλιό κοινοτικό κτίριο για να κτίσουν το καινούριο και διώροφο Δημαρχείο μπορούσαν κάλλιστα εκεί που ξόδευαν εκατομμύρια να ξοδεύανε και μερικές δραχμές να βγάλουν μερικές φωτογραφίες του κτιρίου έτσι για ενθύμιο.

Δεκέμβριος 1949. Μία παρέα προσφύγων από το Χαμηντιέ μπροστά στη αυλή του καφενείου του Προδρόμου Κολοκοτρώνη απολαμβάνουν τη liaκάδα του χειμώνα και κουβεντιάζουν για διάφορα πράγματα να περάσουν την ώρα τους . Το μέρος αυτό του καφενείου ήταν επί κατοχής το Κοινοτικό Γραφείο.

Από αριστερά. 1) Ο Αντώνιος Χουρσόγλου (ήταν και νονός μου) 2) Γιάννης Καραπαύλος. 3) Η μητέρα μου Αγγελική 4) Ο συνάδελφος μου στρ. Χιρβάτης Χρ. 5) η αδελφή μου Βασούλα. 6) ο Παναγιώτης Δαουλτζόγλου. 3) Σαρρής Στράτης. και ο πατέρας μου ο καφετζής Πρόδρομος Κολοκοτρώνης.

Δεκέμβριος 1949. Είμαι εγώ(στρατιώτης) με την αδελφή μου την Βασούλα μπροστά στο καφενείο του πατέρα μας ,στο βάθος αριστερά διακρίνεται λίγο η παρέα.

Το καφενείο αυτό εκτός που ήταν ένα από τα πρώτα που κτίσθηκε έχει και κάποια ιστορία την οποία θα παραθέσω παρακάτω .

Αναμνήσεις του 40

Δευτέρα 28 Οκτωβρίου 1940 Νέα Μαγνησία Θεσσαλονίκης. Η μέρα ήταν ηλιόλουστη που δεν έδειχνε ότι θα άλλαζε. Έφαγα το πρωινό μου που ήταν δύο τσάια, 20 ελιές με ψωμί σπιτίσιο. Έβαλα τα αρβυλάκια μου που τα είχε φτιάξει ο αρμένος τσαγκάρης μας ο Οανίκ εφές χαρούμενος πήρα την τσάντα μου με το μελανοδοχείο κρεμασμένο στην άκρη της τσάντας, το αναγνωστικό ένα τετράδιο και την καινούρια διπλή κασετίνα με όλα τα απαραίτητα μέσα και τράβηξα για το σχολείο. Είχα δεν είχα σαράντα μέρες στη πέμπτη τάξη του δημοτικού σχολείου και ο δάσκαλός μας κ. Βίκτωρ Σιβητιδής έκανε μάθημα γεωγραφίας και μας έλεγε ότι η εθνική οικονομία εξαρτάται από την γεωργική παραγωγή, την φύση και από τα υδραυλικά έργα και άλλα .Εγώ πάντως δεν κατάλαβα τίποτα γιατί δεν είχα ξανακούσει υδραυλικά κ.λ.π τέτοιε λέξεις, ούτε και τ'άλλα τα παιδιά λόγω της προσφυγικής μας καταγωγής .όλοι περιμέναμε πότε να κτυπήσει το κουδούνι για διάλειμμα να βγούμε έξω και να παίξουμε.

Πριν όμως κτυπήσει το κουδούνι κτυπούσαν οι σειρήνες στη Θεσσαλονίκη και αυτές δεν τις είχαμε ξανακούσει και στη συνέχεια ακούγαμε θόρυβο από πολλά αεροπλάνα και μετά λίγα λεπτά πυρά από αντιαεροπορικά πυροβόλα.Τρέξαμε όλοι στα μεγάλα παράθυρα της τάξης και βλέπαμε έξω τον γαλάζιο ουρανό να στολίζεται από μαύρες και άσπρες τούφες με καπνό. Όλοι βλέπαμε προς την Θεσσαλονίκη που απέχει μόλις επτά χιλιόμετρα. Σε δευτερόλεπτα οι βόμβες άρχισαν να πέφτουν βροχή στην περιοχή του σταθμού. Ο δάσκαλος αμέσως μας σχόλασε και μας είπε να πάμε γρήγορα στα σπίτια μας .Φεύγοντας οι δρόμοι γέμισαν από πανικόβλητους γονείς που άφησαν τους

λαχανόκηπους τους και άλλες δουλειές για να μαζέψουν τα παιδιά τους. Όταν έφτασα στο σπίτι, στο καφενείο μας από την άλλη πλευρά, είδα μερικούς αξιωματικούς του ιππικού με τ' άλογά τους που τα είχαν δέσει στις ακακίες να κουβεντιάζουν με τον αστυνόμο Δημ. Σκέντζο, τον πρόεδρο Αθ. Χατζημάρκο, τον γραμματέα Δημ. Παπασωτηρίου και τον πατέρα μου. Όταν έφυγαν οι αξιωματικοί είπαν σε όλους ότι η Ιταλία κήρυξε τον πόλεμο κατά της Ελλάδος και έχουμε γενική επιστράτευση και καλούνται όλοι από 20 έως 40 χρόνων να παρουσιαστούν για κατάταξη. Την ίδια στιγμή είπαν ότι επιστρατεύου το καφενείο μας για κέντρο επιστράτευσης, το δημοτικό σχολείο για στρατώνα και το καφενείο του Αθ. Χατζημάρκου για την πολιτική αεράμυνα .

Την ίδια μέρα χιλιάδες νέοι από το χωριό και τις γύρω περιοχές κατέκλυσαν τον χώρο του καφενείου μας για να ντυθούν στο χακί και να πάρουν τον δρόμο για την πρώτη γραμμή του μετώπου. Πολλοί γονείς και γυναίκες συνόδευσαν τους νεοσύλλεκτους για να πάρουν πίσω τα ρούχα τους και άλλα προσωπικά πράγματα αλλά όσοι δεν είχαν κανέναν άφηναν τα ρούχα τους στην αυλή του σπιτιού μας ,η μητέρα μου με άλλες γυναίκες έβαζαν τα ρούχα μέσα σε τσουβάλια από πατάτες με το όνομα και διεύθυνση για να τα στείλουν στους δικούς τους αλλά στο τέλος είχαν μαζευτεί περί τα χίλια δέματα και κανένας δεν ήρθε να τα ζητήσει . Μετά τις γιορτές τα παραδώσανε στις στρατιωτικές αρχές. Στο απέναντι κτίριο του Γ Σαρρή ήταν ένα συνεργείο το οποίο στρατολογούσε τα άλογα και άλλα ζώα . Με μία πυρακτωμένοι σιδερένια στάμπα βάζανε γράμματα και αριθμούς στο πισινό μπουτι του ζώου και στα νύχια για να ξέρουν σε ποιόν ανήκε το άλογο το μουλάρι η και το γαϊδουράκι. Το κάψιμο της τρίχας και του δέρματος μύριζε απαίσια. Άλλο συνεργείο πάλι πήγαινε στα σπίτια και διάλεγε τα κάρα που ήταν γερά και σε καλή κατάσταση για να τα επιστρατεύσουν.

Η επιστράτευση αυτή διήρκεσε περίπου μία εβδομάδα Στο διαστημα αυτό ο πατέρας μου δεν μπορούσε να δουλέψει το καφενείο του , έστησε προσωρινα έξω στην αυλή τον μπάγγο του επιστράτευσε κι εμένα να σέρβιρουμε καφέδες, τσάια και ψωμί στους στρατιώτες και νεοσύλλεκτους με έξοδα της Κοινότητας .Τα βράδια δε, πήγαινε στην πολιτοφυλακή και στην αεράμυνα . Μας έλεγε ότι αυτή ήταν η τρίτη φορά που έπαιρνε όπλο στα χέρια του ως εθελοντής για την πατρίδα, μία στον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο, την άλλη στην Μικρασιατική εκστρατεία και τώρα ως πολιτοφύλακας. Στη συνέχεια το καφενείο μετατράπηκε σε αποθήκη πυρομαχικών εκατοντάδες κιβώτια με σφαίρες και κάλυκες για μυδραλιοβόλα που ήταν μέσα σε γράσα έπρεπε να καθαριστούν και να μπουν σε δεσμίδες , για τον λόγο αυτό επιστρατεύτηκαν όλα τα παιδιά του σχολείου Έφερναν δικά τους πανιά και για μία εβδομάδα δουλεύανε εντατικά με το να καθαρίζουν και να τα τοποθετούν στις δεσμίδες μέσα στα κιβώτια και μετά για το μέτωπο. Στην συνέχεια το καφενείο μετατράπηκε σε αποθήκη μαλλιού .από τα εργοστάσια του Λαναρά ήρθαν και ξεφόρτωσαν χιλιάδες κουβάρια μαλλί . Αυτά μοιράστηκαν σε όλες τις γυναίκες του χωριού για να πλέξουν κάλτσες, γάντια, κουκούλες και φανέλες για τους στρατιώτες μας. Η τελειωμένη δουλειά ερχόταν πίσω, τα πακετάρανε και τα έστειλναν στο μέτωπο. Αυτή η δουλειά διήρκεσε μέχρι τα Χριστούγεννα και μετά Στο διάστημα αυτό το μοναδικό ραδιόφωνο με εξωτερικό μεγάφωνο που είχαμε στο χωριό και λειτουργούσε με δωδεκάβολτη μπαταρία αυτοκινήτου ήταν της Κοινότητας που ενθάρρυνε με τα πατριωτικά τραγούδια της Σοφίας Βέμπο όλο το λαό και τους στρατιώτες μας στο μέτωπο.

Ο φόβος του πολέμου

Η κατάσταση τις πρώτες μέρες ήταν χαώδης, Ο προσφυγικός κόσμος του χωριού ήταν τρομοκρατημένος μήπως επαναληφθούν πάλι οι σφαγές όπως στην Σμύρνη .Το χωριό και ιδιαίτερα το καφενείο μας είχε πανοραμική θέα και βρίσκεται μόλις λίγα μέτρα από την σιδηροδρομικές γραμμές και την Εθνική οδό που συνδέουν την Θεσσαλονίκη με την Αθήνα, Ευρώπη και Τουρκία .Τα τραίνα δεν σταματούσαν να μεταφέρουν κόσμο και εφόδια η δε εθνική οδός ήταν μποτιλιαρισμένη με λιγοστά μόνο αυτοκίνητα και φάλαγγες απο αλογόκαρα χωρικών και του στρατού που κερνάν κάτι μικρά κανόνια και άλλα φορτωμένα με εφόδια και ατελείωτες ουρές από στρατιώτες να πηγαίνουν στον πόλεμο με τα πόδια. Με αυτά τα πρωτόγονα μέσα αλλά με ατσαλένια θέληση τα παιδιά αυτά και όλος ο Ελληνικός λαός έγραψαν λαμπρή ιστορία στο μέτωπο της Αλβανίας για να ζούμε σήμερα ελεύθεροι εμείς. Δυστυχώς λίγοι είναι απ' αυτούς που ζουν σήμερα και είναι μαζί μας.

Επειδή στην παιδική μου μνήμη όλα αυτά έμειναν γραμμένα τόσο καθαρά τώρα τα διηγούμαι αλλά είχα και την υπομονή την επιμονή την αγάπη και το μεράκι να αποθανατίσω τα δύο αυτά καφενεία τα αλογόκαρα ένα προσφυγικό σπίτι την εκκλησία και άλλα έργα λαογραφικά του τόπου μας σε μικρά μοντέλα σαν ιστορικά αντικείμενα διότι όλα έχουν εξαφανισθεί .Τα έργα μου αυτά και άλλα άλλων καλλιτεχνών ήταν εκτεθειμένα σε μόνιμη έκθεση στο Ε.Κ.Ε.ΜΕ από τις 25 Μαρτίου 2003 μέχρι σχεδόν το τέλος του 2008. Αλλά το ίδρυμα αυτό έκλεισε και τα έργα τα έφερα προσωρινά στο σπίτι μου

OXI, η Ελλάδα φώναζε στον φασίστα Μουσολίνη
Αυτό που θέλεις άτιμε δεν πρόκειται να γίνει.
Αν δεν ερχόταν απ' αλλού ο φίλος σου ο άλλος
Όλους σας θα σας έπαιρνε ο Έλληνας ο διάολος.

Τάσος Κολοκοτρώνης
Μελβούρνη

Η Αστυνομική Αρχή

Το χωριό τα πρώτα χρόνια δεν είχε αστυνομία αλλά ανήκε στην αστυνομία του Κουκλουτζά με αστυνόμο τον Οικονομίδη .Το 1929 το χωριό είχε δικό του αστυνομικό τμήμα που νοίκιαζε ένα μέρος από το σπίτι του Κώστα Σακαλή .Οι ενωμοτάρχες που πέρασαν ήταν πολλοί αλλά από όλους δύο έμειναν στο χωριό και παντρεύτηκαν συμπατριώτισσες μας .

Πρώτος ήταν ο Δημήτριος Σκέντσος από την Πελοπόννησο .Παντρεύτηκε την Βαγγελία Χατζηλία και άλλος ήταν ο Σπανουδάκης Ιωάννης από την Κρήτη ο οποίος παντρεύτηκε την χήρα του Όμηρου Παυλίδη που είχε και ένα γιο τον Βαγγέλη .

Όπως προανέφερα ο Δημ. Σκέντζος διετέλεσε και πρόεδρος του χωριό και επί προεδρίας του τέθηκαν τα θεμέλια του νέου Κοινοτικού κτιρίου .Όταν το κτίριο τελείωσε το 1946 το αστυνομικό τμήμα στεγάστηκε στη αριστερή πλευρά του κτιρίου και πιστεύω να είναι ακόμα εκεί ,

Οι Αγροφύλακες

Οι αγροφύλακες ήταν κοινοτικοί υπάλληλοι και υπεύθυνοι να προστατεύουν τους αγρούς από τυχόν ζημιές που μπορούσαν να προξενήσουν τα ζώα ακόμα και οι άνθρωποι σε άλλες περιουσίες .Έκαναν και άλλες κοινοτικές δουλειές, έδιναν εντάλματα κλπ. Οι άνθρωποι που υπηρέτησαν σαν αγροφύλακες ήταν:

- 1) Ταζές Γιαννακός
- 2) Κουμούτσογλου Κυριάκος
- 3) Τερζόγλου Νίκος
- 4) Τσουλιώτης Αναστάσιος
- 5) Φιλιζαρλής Λάζαρος
- 6) Γιαμουρταλής Νίκος
- 7) Γιαμουρταλής Αλέξανδρος.

Οι Νυχτοφύλακες

Οι νυχτοφύλακες ήταν κι αυτοί υπάλληλοι της Κοινότητας και τα καθήκοντά τους ήταν η φύλαξη των σπιτιών την νύχτα αλλά και των σπιτιών που ήταν μέσα στα κτήματα που διατηρούσαν αρκετά εργαλεία και άλλα πράγματα .Στη δουλειά αυτή μόνο δύο άτομα εργάστηκαν για πολλά χρόνια και ήταν :

Γκογκόνογλου Γρηγόρης
Τσουλιώτης Γιάννης (Μουρμούρης)

Ο Γιάννης ήταν και δεύτερος εξάδελφός μου .Σκοτώθηκε όταν έπεσε από ένα γερμανικό αυτοκίνητο όταν πήγαινε να δουλέψει για αγγαρεία . Το σπίτι που έμενε με

την αδελφή του αγοράστηκε αργότερα από τον Κώστα Ραχμανίδη που έχτισε και το σπίτι του .

Τα σχολεία

Το πρώτο σχολείο στο Αραπλή λειτούργησε σε μία αποθήκη που ανήκε στον Γλώση κοντά στο τούρκικο κονάκι στα Καραπασχαλείκα για περίπου 5 χρόνια .Όταν όμως ήρθαν οι πρόσφυγες και ήταν μακριά για τα παιδιά μεταφέρθηκε πάλι σε μία αποθήκη αχερώνα του Γεώργου Τερζόγλου (σήμερα γων. 25 Μαρτίου & Βασ. Σοφίας . Οι μαθητές ήταν περίπου 40 παιδιά και από το Διαβατά μαζί .

Το σχολείο αυτό λειτούργησε για περίπου 3 χρόνια μέχρι περίπου το 1929 . Εκείνη τη χρονιά ο συμπατριώτης μας πρόσφυγας από την Προύσα έτυχε να κερδίσει αρκετά χρήματα σε ένα λαχείο και έχτισε ένα στενό διώροφο κτίριο για την εκτροφή των κουκουλιών (σηροτροφία) αλλά μετά λίγο καιρό η δουλειά του δεν πήγε τόσο καλά και το κτίριο το νοίκιασε στο Υπουργείο Παιδείας και το έκαναν σχολείο, Σ' αυτό το σχολείο θυμάμαι πήγα κι' εγώ στο νηπιαγωγείο.

Το 1936 η Κυβέρνηση του Ι. Μεταξά αποπεράτωσε σχεδόν το καινούριο σχολείο και όλα τα παιδιά μεταφέρθηκαν εκεί . Είχε δύο μεγάλες αίθουσες και μία μικρή όσο και το γραφείο και ήταν τριτάξιο .Είχε δε μεγάλη αυλή για γήπεδο και ευρυχωρία. Δυστυχώς οι διενέξεις μεταξύ των δύο προσφυγικών ομάδων Προυσαλήδων και Χαμιντιελήδων ο χώρος του σχολείου πάρθηκε με το ετσιθελισμό και η εκκλησία κτίσθηκε σε οικόπεδο του σχολείου . Βέβαια η εκκλησία είναι καλά εκεί αλλά θα μπορούσαν σχολείο και εκκλησία να έχουν μεγαλύτερες αυλές και άλλους χώρους .

Στην επόμενη σελίδα θα παραθέσω μία φωτογραφία παλιά του σχολείου με τους μαθητές πρώτης και δευτέρας τάξης του δημοτικού σχολείου το 1937 .

Μ. 074

ΜΑΪΟΣ 2001 Τάσος Κολοκοτρώνης

Α΄ ΤΑΞΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ Ν. ΜΑΓΝΗΣΙΔΑΣ 1937

Εφημερίδα
μνήμες

- ΔΑΣΚΑΛΟΙ:** 1. ΚΑ ΑΡΙΣΤΗ, 2. ΚΑΧ ΧΑΜΑΘΕΟΥ, 3. ΔΙΔΑ ΠΟΥΛΧΕΡΙΑ
ΜΑΘΗΤΑΙ: 4. ΚΟΣΜΑΣ ΑΘ., 5. Χ'ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ, 6. ΤΣΑΚΜΑΚΗΣ ΑΡ., 7. ΣΤΡΑΒΟΝΥΧΗ ΑΡ., 8. ΜΠΑΓΙΡΙΚΗΣ Ν., 10. ΣΑΡΡΗΣ Ε.Γ., 12. ΔΕΛΣΙΖΗΣ Γ.Ε., 13. ΚΑΡΑΤΑΛΗΣ ΣΤ., 16. ΔΑΟΥΤΣΙΟΓΛΟΥ ΟΔ., 17. ΤΕΡΖΗ ΚΑΤΙΝΑ, 18. Χ'ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΟΔΓ.Α., 19. ΚΟΣΜΑΣ ΠΑΥΛΟΣ, 21. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Α., 22. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ Α., 23. ΛΑΒΙΔΑΣ ΑΘ., 24. ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΣ Φ., 25. ΛΟΝΤΟΓΛΟΥ Φ., 26. ΚΑΓΙΑΣ ΑΘΑΝ., 27. ΛΑΒΙΔΑΣ ΣΤΕΛ., 28. ΜΕΖΕ ΜΑΡΙΚΑ, 29. ΛΙΑΠΗΣ ΒΑΣ., 30. ΜΠΟΓΙΑΤΖΗΣ Μ., 31. ΤΡΕΛΟΠΟΥΛΟΥ Μ., 32. ΤΣΑΓΚΑΡΟΠΟΥΛΟΥ, 33. ΜΠΟΓΙΑΤΖΗ Α., 34. ΖΑΚΑ ΕΥΘΥΜΙΑ, 35. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΕΛ., 36. ΑΡΙΣΤΩ Χ', 37. ΕΥΘΥΜΟΓΛΟΥ Ή., 38. ΡΗΓΑ ΕΥΣ., 39. ΚΑΡΑΚΥΡΙΑΚΟΣ Α., 40. ΓΑΜΟΥΚΗΣ Θ., 41. ΤΣΟΓΚΑΣ Γ., 42. ΤΣΕΤΗΣ ΔΗΜ., 43. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ Ε., 44. ΠΑΤΣΕ ΜΕΡΟΠΗ, 45. ΖΑΡΗΣΑΒΙΔΑΣ

Από την εφημερίδα του Δήμου Εχεδώρου
 Η φωτογραφία αυτή δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «ΕΧΕΔΩΡΟΣ» τον Μάιο του 2001
 την οποία έστειλα από την Αυστραλία Τάσος Κολοκοτρώνης.

Οι Δάσκαλοι

Οι πρώτοι δάσκαλοι που δίδαξαν στα διάφορα δημοτικά σχολεία μέχρι το 1940 ήταν

Δεβίγκος
Οικονόμου Ιωάννης
Κολοβός Δημήτριος
Αρίστη Ροδόπη
Χαμαθέου
Πουλχερία
Βίκτωρ Σιβετίδης
Δεσπ. Κατίνα .

Οι Εκκλησίες

Όταν εγκαταστάθηκαν οι πρόσφυγες στο Αραπλή υπήρχε μόνο μία εκκλησία του Αγίου Αθανασίου και δεν είναι γνωστό πότε κτίστηκε .Ήταν χτισμένη αρκετά μακριά από τον καινούριο οικισμό αλλά και από τον παλιό που ήταν κοντά στο κονάκι .Ήταν μικρή και δεν εξυπηρετούσε καλά τους κατοίκους .

Το 1947 αποφασίστηκε να κτισθεί καινούρια εκκλησία στο χώρο που ήταν και η παλιά κοινότητα(Δημαρχείο) που είχε παραχωρηθεί από τον εποικισμό αλλά οι κάτοικοι ήταν διχασμένοι τότε πολιτικά αλλά και για το χώρο επιλογής. Οι μεν πρόσφυγες από τα μέρη της Προύσας που στην πλειοψηφία τους ανήκαν στο Λαϊκό κόμμα ήθελαν η εκκλησία να κτισθεί στην αυλή του σχολείου ,που κατά τη γνώμη μου δεν ήταν σωστή .Οι μεν πρόσφυγες από το Χαμιντιέ που ήταν στη πλειοψηφία τους Βενιζελικοί ήθελαν η εκκλησία να κτισθεί στην αυλή του κοινοτικού χώρου ,που πάλι κατά τη γνώμη μου δεν ήταν και ο κατάλληλος χώρος . Ο καταλληλότερος χώρος ήταν βέβαια ο κοινοτικός χώρος στη γωνία Δαβάκη & Βασ. Σοφίας . Αλλά τότε επικράτησε και η γνώμη του Μητροπολίτη και η άδεια δόθηκε να κτισθεί η εκκλησία του Αγ.Παντελεήμονος εκεί που είναι σήμερα ,στην αυλή του σχολείου .Έκτοτε βέβαια η πολεοδομία του τόπου άλλαξε κτίστηκαν πολλά άλλα ευαγή ιδρύματα και ο τόπος ευημερεί αρμονικά . Οι ψαλτάδες ήταν:

Βασίλης Χατζηελευθερίου (Γκοτζά Βασίλ)
Πασχάλης Κοπανιτσάς
Κώστας Αλεξίου

Οι Ιερείς

Ο πρώτος ιερέας λέγεται ότι ήταν ο παπά Νικόλας Παρτζής ο οποίος με βάφτισε στις 22 Δεκεμβρίου 1929 και ο νονός μου ήταν ο Αντώνιος Χουρσόγλου σύζυγος της Νικολέτας που ήταν πρώτη ξαδέλφη του πατέρα μου (οι μαμάδες τους ήταν αδελφές).

Ο παπά Νικόλας την ημέρα των Φώτων πήγαινε με τους πιστούς στο κτήμα του Μώρτσικα και στη μεγάλη γούρνα έριχνε το σταυρό και εκεί γιορτάζανε την γιορτή των Θεοφανίων .

Ο παπά Νικόλας πέθανε το 1935 αλλά ο αντικαταστάτης του δεν ακολούθησε το ίδιο έθιμο.

Η εκκλησιαστική επιτροπή

Τα άτομα της εκκλησιαστικής επιτροπής δεν άλλαζαν και ήταν σχεδόν τα ίδια άτομα διότι λίγοι ήταν αυτοί που δεν δουλεύανε τις Κυριακές και πήγαιναν στην εκκλησία και αυτά τα άτομα ήταν μερικές γυναίκες .Οι επίτροποι ήταν

- (1 Αλεξίου (ο πρεσβύτερος)
- (2 Αντώνης Χουρσόγλου
- (3 Ασβεστόπουλος Βασίλειος
- (4 Άρσος Αντώνιος
- (3 Λαβιδάς.

***1952. Στο προαύλιο της εκκλησίας του Αγίου Αθανασίου με το νεκροταφείο στο βάθος .Είμαστε, εγώ, ο Νίκος Χατζημάρκος και ο Κώστας Ραχμανίδης
Φώτο. Τ. Κολοκοτρώνης***

Φώτο. Τ Κολοκοτρώνης

1952.Πάσχα .Πίσω διακρίνεται η εκκλησία και δεξιά το καμπαναριό με μία μεγάλη παρέα χωριανών και φίλων που τσουγκρίζουμε αυγά .Από αριστερά προς δεξιά είναι:

- (1 Γεώργος Χουρσόγλου
- (2 Σταύρος Γιαμούκογλου
- (3 Γεώργος Δελσίζης του Δημητρίου
- (4 Ανδρέας Καρακυριάκος
- (5 Αντώνης Παπαδόπουλος (στρατιώτης)
- (6 Τάσος Δαουλτζόγλου
- (7 Νίκος Χατζημάρκος
- (8 Κώστας Ραχμανίδης
- (9 Τάσος Κολοκοτρώνης

καθιστοί

- 10 Αναστάσης Τσορμπατζόγλου (στρατιώτης)
- 11 Γιάννης Χατζημάρκος (στρατ. αεροπορίας)
- 12 Γιάννης Ασβεστόπουλος
- 13 Θεόφιλος Γιαμούκης (στρατιώτης)

Όλοι ήμασταν στρατευμένοι αλλά μερικοί φορέσαμε τα πολιτικά μας ρούχα που τα είχαμε στερηθεί για αρκετό καιρό

Τα καφενεία

Θα ήταν μεγάλη παράληψη να μη αναφέρω και τα καφενεία διότι οι έλληνες όπου και αν πάνε το πρώτο πράγμα που κάνουνε είναι να ανοίξουν πρώτα καφενεία και μετά σχολεία και εκκλησίες . Το καφενείο για τον Έλληνα είναι μέρος συνάντησης και εκεί παίρνονται όλες οι αποφάσεις ,Είναι η μικρή Βουλή των Ελλήνων

Όπως προανέφερα τα πρώτα καφενεία στο Αραπλή ήταν αυτά στον παλιό οικισμό στα Καραπασχαλέϊκα που σύχναζαν οι ντόπιοι και οι προερχόμενοι από το Μελισσοχώρι (Μπάλτζα) και ήταν από τα πρώτα στο Αραπλή:

- 1 Μποτζάνης Λούσας πριν από το 1922
- 2 Καραπασχάλη πριν από το 1922
- 3 Ιωαννίδη Κώστα & Μαγδαλινής 1925 στα προυσαλήδικα

Όταν μετά ένα χρόνο εγκαταστάθηκαν και οι πρόσφυγες από το Χαμιντιέ στο νότιο μέρος του Αραπλή ,το πρώτο καφενείο που κτίσθηκε ήταν του Πρόδρομου Κολοκοτρώνη και ακολούθησαν

- 1 Πρόδρομος Κολοκοτρώνης 1926
- 2 Χατζημάρκος Αθανάσιος
- 3 Παπάζογλου Γεώργιος (ελληνοαμερικανός) δια Αναστάσιο Ταξηντάρη
- 4 Χατζημιχάλη Μιχάλη
- 5 Τοκίτσης Στράτος (στα προυσαλήδικα) του Μπαρμακσίζογλου
- 6 Βεργόπουλος Θεόδωρος
- 7 Διαμαντόπουλος Γεώργιος Μαριώλης Μιχάλης
- 8 Εμμανουηλίδης Κώστας (καραγκιοζάδικο)
- 9 Γιαμούκη Σταύρου και Ανδρέα
- 10 Τρουλιανίδη Νίκο (για μικρό διάστημα
- 11 Παγώνη Νίκου (για μικρό διάστημα
- 12 Τσακίρης Ηρακλής (για μικρό διάστημα επί κατοχής)
- 13 Μιχάλη (κέντρο διασκέδασης)
- 14 Γιαμουρταλή Γιάννη .
- 14 Ελευθεριάδης Βασίλειος στα προυσαλίδικα για νέους

Αρκετά καφενεία ανοίξανε και κλείσανε διότι οι περισσότεροι καφετζήδες ήταν και κηπουροί και ασχολούντο με τη δουλειά αυτή και δεν μπορούσαν να τα δουλέψουν παρά μόνο ορισμένες μέρες και ώρες του χρόνου ,

Έτσι οι πελάτες προτιμούσαν τα σταθερά καφενεία και αυτά ήταν του Αναστάση Ταξιηντάρη και περισσότερο του Πρόδρομου που ήταν ανοιχτό από τα ξημερώματα μέχρι και μετά τα μεσάνυχτα. Είχε θέα προς την Εθνική οδό την Θεσσαλονίκη και τα γύρο βουνά και προς βορρά. Στην αυλή είχε μεγάλη κληματαριά που τα σταφύλια ήταν για τους πελάτες και οι δέκα περίπου ακακίες προσέφεραν την άνοιξη με τα λουλούδια τους το άρωμα και το καλοκαίρι την παχιά σκιά για ξεκούραση με ένα καφέ, ούζο ή γκαζόζα με τάβλι και χαρτιά.

Αυτή η φωτογραφία είναι βγαλμένη περίπου το 1928-30. Όρθιος είναι ο πατέρας μου που σερβίρει. Δεξιά του είναι ο δάσκαλος Χαμαθέου με τον Γιάννη Λεώντογλου και με το ρεμπούπλικο είναι ο ελληνοαμερικανός Παπάζογλου Γεώργιος. Αριστερά από τον πατέρα μου είναι ίσως ο Ιωαννίδης Γιάννης (Γκίντζης) με την τραγιάσκα τον Αντώνη Χουρσόγλου (νονός μου)

1948. Εδώ είμαι με την μητέρα μου και τον πατέρα μου τη χρονιά που κατατάχτηκα στο Τεχνικό Σώμα Στρατού για μια πενταετία. Πίσω στη βρύση το μικρό παιδάκι είναι ο μικρός Βασιλάκης Παγώνης με την γιαγιά του κυρά Αναστασία

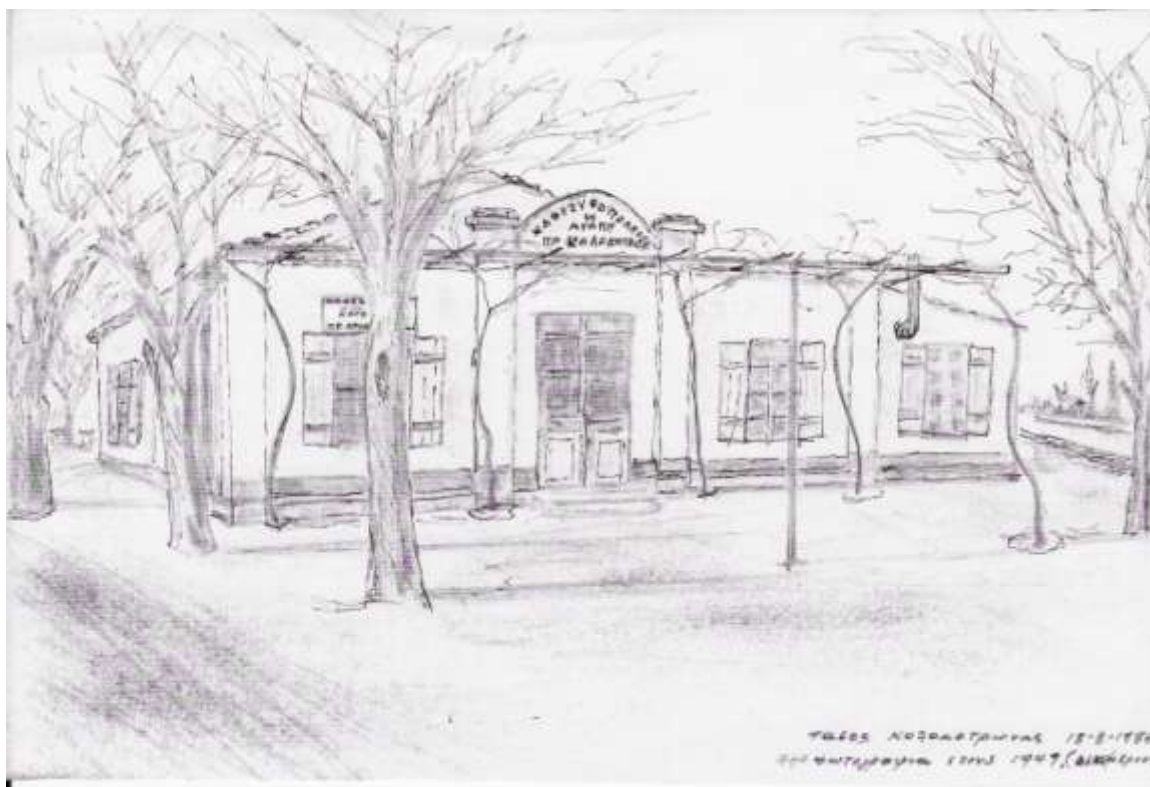
1940 .Αριστερά με το ρεμπόμπλικο είναι από την Αμερική ο Κώστας Μπογιατζής Ο Παναής Τερζόγλου ,ο Γεώργιος Αϊβάζογλου και ο Πατέρας μου Πρόδρομος Κολοκοτρώνης . Ανάμεσα στον Γεώργο και Παναή διακρίνεται ο σιδεράς Παναγιώτης Γκαραγκιόζογλου, μπροστά στο παράθυρο πίσω ο Παπαδόπουλος Κώστας και πίσω από τον αμερικάνο ο Γιάννης Καραμανώλης που σκότωσε τον θείο μου Μανόλη Δελσίζη (πάντα καθόταν μόνος γιατί δεν τον έκαναν παρέα).

1949. Μία παρέα μπροστά στο σπίτι του Αθανασίου και Ανθής Χατζημάρκου είναι από Αριστερά η Σοφία Χατζημάρκου, Αγγελική Κολοκοτρώνη, Ανθή Χατζημάρκου, Ευαγγελία Δελσιζή του Δημητρίου, Βασιλική Κολοκοτρώνη και Αμαλία Χατζημάρκου. Το κτίριο δεξιά είναι του Αθ, Χατζημάρκου. Αριστερά ήταν το ζαχαροπλαστείο του Βασίλη Παλάσκα και δεξιά ήταν το Κοινοτικό Γραφείο της Νέας Μαγνησίας μέχρι το 1941 που ήρθαν οι γερμανοί

Εδώ είναι ένα σκίτσο δικό μου της μπροστινής πρόσοψης του καφενείου του Αθ. Χατζημάρκου. Τα κάγκελα και καγκελόπορτα τα κατασκεύασε ο ίδιος στο σιδηρουργείο του που διατηρούσε σε ένα μέρος του σπιτιού του. Ήταν το μόνο καφενείο που είχε τσιμεντένια αυλή. Το δούλενε δε μόνο το χειμώνα.

Καφενείο του Πρόδρομου Κολοκοτρώνη .Κτίσθηκε το 1925 και πουλήθηκε στην Οικογένεια Σγουρίδη το 1967 και κατεδαφίστηκε την ίδια χρονιά για καινούρια οικοδομή με καταστήματα και κατοικία.

Στο καφενείο αυτό που ήταν το μεγαλύτερο της εποχής εκείνης παίχτηκαν θέατρα ,έγιναν χοροεσπερίδες και πολιτικές συγκεντρώσεις και πάρα πολλά γλέντια με ορχήστρες Σμυρναϊκές. Με τον Ελληνο-ιταλικό πόλεμο το καφενείο κατασχέθηκε και μετατράπηκε σε κέντρο επιστράτευσης. Μετά την επιστράτευση έγινε αποθήκη πυρομαχικών με παιδιά του σχολείου επιστρατευμένα να γεμίζουν τις φυσικιοθήκες όπλων και πολυβόλων .Μετά αποθήκη μάλλινων κλωστών για το πλέξιμο καλτσών, πλόβερ, κουκούλες κλπ για τον Ελληνικό στρατό της Αλβανίας.

Επίσης φιλοξένησε το γραφείο της κοινότητας του χωριού από το 1941 μέχρι το 1946 σχεδόν.

Ο πατέρας μου πέθανε τον Αύγουστο του 1953.Τότε απολύθηκα από το στρατό Το δούλεψα ένα χρόνο μέχρι το Νοέμβριο του 1954 ,οπότε έφυγα ως μετανάστης για την Αυστραλία .Μόλις έφυγα πέθανε και η μητέρα μου.

Το καφενείο το δούλεψε για 13 χρόνια ο Δημητρός ο Ρήγας και στο σπίτι έμεινε ο Γιάννης Προδρόμου με την γυναίκα του την Δημητρία (Δελσίζη) πρώτη εξαδέλφη μου για αρκετά χρόνια και αυτοί

Σκίτσο δικό μου από παλιά φωτογραφία του 1949 .

Το μικρότερο καφενείο. Αυτό ήταν του Ηρακλή Τσακίρη ο οποίος μεταχειρίστηκε την κουζίνα του προσφυγικού σπιτιού και ένα υπνοδωμάτιο για μπουφέ για να εξυπηρετεί πελάτες νεαρότερης ηλικίας που αποφεύγανε να πάνε σε καφενεία που πηγαίνανε οι γονείς τους και αυτό από σέβαση για να μη τους βλέπουν να καπνίζουν και να πίνουν οι πατεράδες τους .

Τέτοια άλλα καφενεία ήταν του Ανδρέα Γιαμούκη .του Νίκου Τρουλιανίδη και του Νίκου Παγώνη και ένα είχε ο Ελευθεριάδης Βασίλης στα προυσαλίδικα .

Επειδή μεγάλωσα στο περιβάλλον του καφενείου και με τους πελάτες είχα μάθει όλων τα χούγια τις ιδιοτροπίες αλλά και τα χαρίσματα που είχαν ο κάθε ένας χωριστά αλλά στο σύνολο ήταν μία κοινωνία αγαπημένη. Έπιναν μαζί, γλεντούσαν, χόρευαν τραγουδούσαν .έλεγαν τα αστεία τους και ο κάθε ένα κοίταζε την δουλειά του και ήταν σκληροί στη δουλειά και δύσκολες εποχές για τότε.

Οι πιο εντυπωσιακοί άνθρωποι στο χωριό ξεχώριζαν και το ήθος τους το χιούμορ και γενικά στη συμπεριφορά τους .

Ως που να πάω σχολείο να μάθω τα Ελληνικά, στο καφενείο έμαθα πρώτα την Τουρκική γλώσσα ακούγοντας όλη την ημέρα την γλώσσα των προσφύγων .Την Τουρκική που ήταν και η μητρική τους γλώσσα .Έτσι ,άσχετα αν συμπαθούμε η όχι αυτούς κατέχω και μιλάω μία άλλη γλώσσα

Οι πιο εντυπωσιακοί πελάτες και γεροντότεροι ήταν βέβαια πρώτα ο ξακουστός τότε (Κουμίτας) Ευθύμογλου Δημήτριος , για την σοφία του ,την ετοιμολογία και την ευγλωττία που είχε και πάντα φιλοσοφούσε .

Θα αναφέρω μόνο μερικούς διότι όλοι οι χωριανοί σχεδόν αν όχι κάθε βράδυ μια φορά την εβδομάδα περνούσαν από το καφενείο να μάθουν νέα και να πιουν ένα ποτό. Βάζω εδώ μερικούς αλλά τους αναφέρω και πιο κάτω σε άλλες σελίδες τον κάθε έναν χωριστά και πού έμενε με την οικογένειά του.

Ο Γεώργος Λεώντογλου (πατέρας του Γιάνκο).Ο Δουρμούσογλου Αποστόλης .Ο Γιάνκος Ρήγας.ο Τάραλης, ο Γιαννακός Καγιαλής.ο Γιαννακός Ζαμπούνογλου ή (Σεϊτάν Γιαννακός) ο Ντατλιτζής Απόστολος ,ο Μπατζελής Γεώργης..ο Κόντογλου Γιάννης..Ο Μπερμπέρογλου Γεώργης (Καπετάν),

Αυτοί φορούσαν την παραδοσιακή του φορεσιά. Την βράκα μαύρες κάλτσες και στο κεφάλι πάντα είχαν το σαρίκι. Επίσης και οι γυναίκες τους φορούσαν τη βράκα μέχρι κάτω στους αστράγαλους και το αμπανί (τσεμπέρι)

Οι πελάτες πάλι που ξεχώριζαν για το χαρακτήρα τους ήταν :

Ο Πρόδρομος Ντουρμούσογλου ή (ντελή Πρόντος) ,Αυτός ήταν Ζωοτσαμπάζης και όλη την ημέρα ήταν στα καφενεία να βρει ανθρώπους που ήθελαν να πουλήσουν κανένα ζώο .Μιλούσε πολύ έλεγε δε και πολλά ψέματα που οι φίλοι του τον έπαιρνε στο «ψιλό»..όταν είχε πλέον γεράσει δεν έβλεπε καλά και ερχόταν στο καφενείο με κάποιον άλλον ,όπως και ο Κουμίτας

Μια μέρα ήρθε στο σπίτι μας ο Γεώργος Δελσίζης (Μπιντίκης) ο εγγονός του Κουμίτα να παίξουμε και κατά τις δέκα το πρωί που ήρθε στο καφενείο για καφέ ο παππούς του πήγε με το μαστούνι του βρήκε μια καρέκλα και την έβαλε να κάτσει. Πριν κάτσει πήγαμε δίχως να μας αντιληφτεί και τραβήξαμε την καρέκλα .Ο φουκαράς ο παππούς έπεσε ανάσκελα .Νόμισε ότι δεν την έβαλε καλά στη θέση του .Τον σηκώσαμε τον βάλαμε να κάτσει αλλά επειδή γελούσαμε κατάλαβε ότι την βρωμιά την κάναμε εμείς

.Σήκωσε το μαστούνι να μας το φέρει στο κεφάλι αλλά δεν έβλεπε καλά .Έτσι την γλιτώσαμε αλλά εγώ δεν συγχώρεσα τον εαυτόν μου .

Ο Κανιάς δεν ήταν γέρος δεν φορούσε γυαλιά αλλά φαίνεται ότι είχε καταρράχτη και δεν έβλεπε καλά και όλοι ήθελαν να παίζουν μαζί του χαρτιά που τον κλέβανε κέρδιζαν το παιχνίδι και το κέρασμα ήταν τζάμπα .

Ο Μπάρμπα Αβραάμ Τρελόπουλος ήταν Κωνσταντινοπολίτης αλλά είχε παντρευτεί χαμιντιελιά ξαδέλφη της μαμάς μου έτσι είχαμε και λίγη συγγένεια. Ήταν κλητήρας της Κοινότητας όλα τα χρόνια της ζωής του και γύριζε όλα τα καφενεία να βάζει ανακοινώσεις . Ήξερα καλά τα Ελληνικά αλλά και την Τουρκική άπταιστα . Έπινε πολλούς καφέδες και μάλιστα σκέτους δίχως ζάχαρη και ήταν λίγο νευρικός αλλά εξαιρετικός άνθρωπος και πολύ ευγενικός .Όταν του έκαμνα καφέ και δεν ξέπλενα το μπρίκι που είχε λίγη ζάχαρη το καταλάβαινε αμέσως . Ο πατέρας μου πάντοτε τον χρέωνε μισή τιμή διότι ήταν ο καλύτερος καφεπότης αλλά και στα ουζάκια δεν έπεφτε παρακάτω

Χαρτιά και ιδίως πρέφα έπαιζαν ο Γεώργιος Κουρτίδης ,Παναγιώτης Δαουλιτζόγλου ,Ιορδάνης Καραπαύλος ,Ηλίας Αδαμόπουλος (ράφτης),Σπανίδης Γιάννης Γιάννης Σπανουδάκης . Το 66 έπεσαν ο Γκαρά Νίκος,ο Καπετάν ο Λαζάρ,ο Μιστίκης Ταντήρης ο Κανιάς και πολλοί άλλοι .Αυτοί είναι μερικοί

Στο τάβλι δεν έφτανε κανένας σε αντοχή τον Ιορδάνη Καραπαύλο και τον Κώστα Καρόγλου που είχε το περίπτερο μπροστά στο καφενείο .Αυτοί ήταν οι πιο μανιώδεις παίχτες .Εάν δεν ερχόταν η γυναίκα του Ιορδάνη (η Γκιουλγιουζάρα) να τον φωνάζει δέκα φορές δεν πήγαινε στο σπίτι .

Όλοι οι πελάτες είχαν και κάποιο χαρακτηριστικό προτέρημα η ελάττωμα αλλά γενικά όλοι ήταν καλοί άνθρωποι .Μερικοί βρίζανε .άλλοι σπάνανε πάνω στα κέφια τους και μερικοί συνήθιζαν και φτύνανε .Το πιο μερακλίδικο φτύσιμο το έκανε ο Κωστής ο Κεχαγιάς (Εσεκζήκωστης), Συχνά όταν καθότανε στο καφενείο έβηχε και είχε φλέματα (μπαλγκάμια) και έφτυνε στο χώμα και μετά με τα καινούρια του σκαρπίνια για να το εξαφανίσει το πατούσε και το έτριβε ,το έκανε σαν αλοιφή . Ήταν πάντα ντυμένος καθαρός αλλά πολύ πειραχτήριο και καλός νοικοκύρης και χουβαρδάς .

Αυτοί που πίνανε πολύ ήταν πρώτος ο πατέρας μου .Μερικοί πελάτες που ερχόταν ζητούσαν ένα ούζο για τον εαυτό τους κερνούσαν και τον πατέρα μου .Μετά γινόταν το αντίθετο και αυτό το βιολί πήγαινε με κάθε πελάτη μέχρι τα μεσάνυχτα. Όσο για το κάπνισμα .Αυτός άρχιζε μόλις ξυπνούσαν μέχρι που να πάει στο κρεβάτι

Ο πρόωρος θάνατος του πατέρα μου στα 60 του χρόνια ήταν που έπαθε καρκίνο στα πνευμόνια του από το δικό του κάπνισμα αλλά και από το παθητικό κάπνισμα που ανάπνεε μέρα νύχτα το καπνό των άλλων .Επίσης και πρόωρος θάνατος της μητέρας μου από τα νεφρά της οι γιατροί το απέδωσαν που έτρωγε πολλά τηγανητά.

Κάθε μέρα τηγάνιζε για το καφενείο ψάρια (σαρδέλες) πιπεριές, μελιτζάνες και κρεατικά .επίσης ετοιμάζε και πολλά αλμυρά παστά και όπως ξέρουμε αυτά είναι νόστιμα αλλά βλαβερά.

*Καφενείο Αναστασίου Ταξηντάρη. 1945. Μία παρέα Χαμιντιελίδων νέων και ηλικιωμένων. Ορθιος είναι ο Αναστάσης Ταξηντάρης πίσω από την παρέα.
Από αριστερά. 1) Μπατζελής Δημ 2) Κουρτίδης Γεώργιος. 3) Χατζημάρκος Αθανάσιος 4) με την τραγιάσκα ?..... 5) Γεώργιος Αϊβάζογλου 6) Τσακίρης Ηρακλής 7) με την τραγιάσκα?..... 8) Ζαμπούνογλου Παναγιώτης (Οντουντζής και 9) Νίκος Κουλακτσής.*

Η φωτογραφία αυτή είναι προσφορά του φίλου μου του Νίκου Χατζημάρκου. Δυστυχώς τα δύο άτομα της παρέας είναι πολύ γνωστά πρόσωπα αλλά δεν μπόρεσα και γώ να τους θυμηθώ. Εάν βρεθεί κάποιος που τους γνωρίζει να προσθέσει τα ονόματά τους.

Το αμώτρενο φέρνει πολλές αναμνήσεις στου παλιούς που ήταν συνηθισμένοι να βλέπουν να περνούν τα τρένα μπροστά από τα σπίτια και τα καφενεία του χωριού μας η επάνω γραμμή ήταν της Θεσσαλονίκης-Αλεξανδρούπολης και η κάτω Θεσσαλονίκης-Γευγελή .Τα δένδρα αυτά ήταν απέναντι από το καφενείο του Ταξηντάρη και μέρος του χωματόδρομου είναι δεξιά και αριστερά ήταν ένα βαθύ χαντάκι επίσης και ανάμεσα από τις γραμμές ένας βαθύς λάκκος. Διακόσια μέτρα αριστερά είναι το καφενείο του πατέρα μου

Φωτογραφία Ν.Χατζημάρκου

Εδώ είναι άλλη μία παρέα (με γυναίκες αυτή τη φορά) στο καφενείο του Αναστάση Ταξηντάρη .Αριστερά διακρίνεται η κυρία Ανθή Χατζημάρκου και με το άσπρο πουκάμισο είναι ο Αναστάσης

Φώτο. Νίκου Χατζημάρκου

Εδώ η κυρία Ανθή ετοιμάζει να κάνει πίττα με το άνοιγμα φύλλου όπως έκανε και η μητέρα της η Αμαλία στη πατρίδα της το Χαμιντιέ . Φώτο. Νίκου Χατζημάρκου

Τα παντοπωλεία

Τα παντοπωλεία ή τα μπακάλικα ήταν κι αυτά απαραίτητα και οι άνθρωποι που είχαν κάποια πείρα εκμεταλλεύτηκαν την κατάσταση να ανοίξουν μαγαζιά.

Το πρώτο παντοπωλείο βέβαια υπήρχε στην παλιά συνοικία του Αραπλή και ήταν του Βέτα αλλά όταν ήρθαν οι πρόσφυγες από την Προύσα το πρώτο παντοπωλείο ήταν του Δημήτρη Μαρκόπουλο και στη συνέχεια της κυρίας Ιωαννίδου (μητέρα του Λεωνίδα) και ήταν κτήρια κατάλληλα.

Όταν εγκαταστάθηκαν οι πρόσφυγες από το Χαμιντιέ δεν κτίστηκαν ειδικά μαγαζιά αλλά οι επαγγελματίες τα εγκατέστησαν μέσα στα προσφυγικά τους σπίτια . Ο πρώτος ίσως να ήταν του Χρήστου Εζανίδη και του Γεώργιου Λαδόπουλο(Νταστζή) αλλά και του Θεοδωρή Κουρτίδη. Αλλά ας του βάλω όλους κατά σειρά που του θυμάμαι μέχρι το 1954 που έφυγα .

Βέτας και Καραπασχάλης Κυριάκος
Χατζήνταη
Μαρκόπουλος Δημήτριος
Λεωνίδας Ιωαννίδης
Εζανίδης Χρήστος (πουλούσε εργαλεία και είδη οικοδομών)
Κουρτίδης Θεόδωρος
Λαδόπουλος Γεώργιος (Νταστζής)
Γιανακέρης Αυγερινός
Σαρρής Γεώργιος & Γιάννης
Λαζάρου Ευάγγελος (είδη ζωοτροφών και κάρβουνων)
Αναστασία Ιωαννίδου & Γεωργίου Κίντζη
Συμεών Κεχαγιάς
Ταξηντάρης Αναστάσης

Χατζηκωστή Κώστας (πρατήριο τσιγάρων)
Κατσανίδης Δημήτριος
Αδαμόπουλος Ηλίας (πρώην ράφτης) .
Σκέντζος Δημήτριος

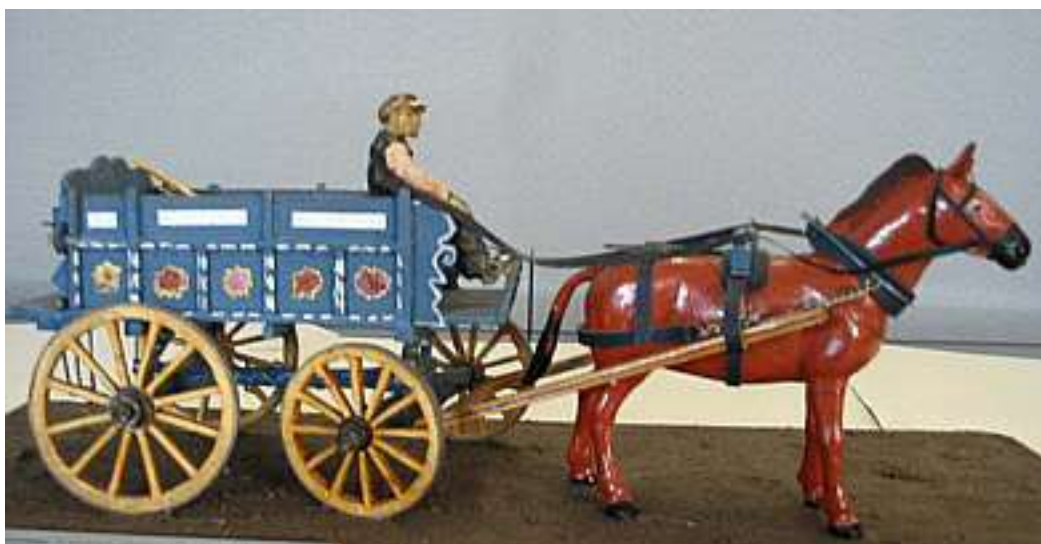
Αυτοί ήταν οι παντοπώλες οι οποίοι βιοπαλεύανε να ζήσουν και να εξυπηρετήσουν τον προσφυγικό κόσμο προμηθεύοντας τους τα απαραίτητα υλικά που είχαν ανάγκη . Πολλοί από τους επαγγελματίες αυτούς δίνανε και πίστωση στους πελάτες τους ως που να καλλιεργήσουν και να πουλήσουν τα προϊόντα τους στη λαχαναγορά .Από ο, τι θυμάμαι δεν υπήρξε ποτέ κανένα μπαταξηλίκη από τους έντιμους γεωργούς του χωριού μας σε κανένα .

Τα εμπορεύματά τους οι μπακάληδες τα έπαιρναν από την Θεσσαλονίκη που απέχει μόνο 9 χιλιόμετρα και την προμήθεια αυτή των εμπορευμάτων τη έκαναν οι αραμπατζήδες με τα αλογόκαρά του που έπαιρναν τις παραγγελίες τους και τα ψώνιζαν από του εμπόρους των μπακάληδων και τους τα φέρνανε στη πόρτα τους.

Οι αραμπατζήδες ή (πόστατζηδες)

Ο πρώτος που ασχολήθηκε με αυτή τη δουλειά των μεταφορών ήταν ο συμπατριώτης μας **Αντώνιος Τσακίρης (Αραμπατζή Αντών)** και κατά σειρά.

Αντώνιος Τσακίρης (Τσακίρ Αντών αραμπατζή)
Χουρσόγλου Αντώνιος (Αραμπατζή Αντών
Τοκίσης Γεώργιος
Αλέκος Μπαλτατζής
Νίκος Εζανίδης.

Μακέτα-μοδέλο. Η Σούστα, ο αραμπάς ή το αλογόκαρο της Νέας Μαγνησίας .

Είναι ένα μικρό μοντέλο που κατασκεύασα ο ίδιος με μεγάλο μεράκι .Το κάρο αυτό το οποίο το κατασκεύαζε ο Αρμένιος καρποποιός Μαρκάρ στη Θεσσαλονίκη ήταν το πιο χρήσιμο εργαλείο του κηπουρού, του γεωργού και του επαγγελματία όπως είναι σήμερα το αυτοκίνητο .Με αυτά κηρύξαμε πόλεμο κατά των Ιταλών και μ' αυτά μεταφέραμε στρατό και υλικά στο μέτωπο .Χρήσιμο εργαλείο

Τέτοια κάρα ή παρόμοια υπήρχαν χιλιάδες. Στο χωριό μας κυκλοφορούσαν περί τα 400. Το 1994 όταν ήρθα στο χωριό δεν είδα κανένα παρά μόνο ένα μέσα σε μία αυλή δίχως τροχούς και τελείως καταστραμμένο. Ρώτησα γιατί με λίγα έξοδα και κόπο δεν το διορθώνει να το έχουν για δείγμα σε ένα κατάλληλο μέρος να το βλέπουν οι νεότερες γενιές πως ξεκίνησαν οι παππούδες του; Μου είπε ότι έλεγα βλακείες. Ας είναι εγώ έκατσα και το έκανα σε μοντέλα και όλα τα βιοποριστικά πράγματα του χωριού που θα τα δείτε σε άλλες σελίδες.

Τα Αρτοποιεία (Οι φούρνοι)

Με την ανοικοδόμηση αν όχι όλα τα σπίτια ένα στα τρία η τέσσερα σπίτια είχαν δικό τους φούρνο για να ψήνουν τα ψωμιά του και να κάνουν φαγητά του ταψιού τις πίτες και άλλα φουρνιστά . Για το άναμμα του φούρνου καίγανε βαμβακόξυλα, καλαμποκιές, γκοζαλάκια, κλαδιά δένδρων και όσοι μπορούσαν αγοράζανε πουρνάρια από τους πάς που τα φέρνανε από την Νεοχωρούδα η το Γραδεμπόρι η τα έπαιρναν με ανταλλαγή λαχανικών κλπ. .

Εκτός βέβαια τους σπιτικούς φούρνους υπήρχαν και οι μεγάλοι επαγγελματικοί φούρνοι που πουλούσαν ψωμιά και ψήνανε φαγητά..

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που είχα ο πρώτος φούρνος ήταν πάλι μέσα σε προσφυγικό σπίτι που ανήκε στον **Μιχάλη Χατζημιχάλη** που έγινε με λίγες μετατροπές και ήταν του **Κουρτίδη Μιχάλη (Γκούρτογλου)** ήταν παππούς του **Μιχάλη. Γ. Κουρτίδη** .Ο αρχηφουρνάρης εκεί ήταν ο **Γεώργος Σπανίδης** .Τον θυμάμαι διότι

λειτουργήσε μέχρι το 1937. Το κτήριο αυτό κληρονομήθηκε από την οικογένεια Τάσου Δαουλτζόγλου.

Ο δεύτερος φούρνος θα πρέπει να ήτα του **Ανέστη Σιφνιάδη** (Γων. Παπάγου & Καραβαγγέλη) . Ήταν πρόσφυγας ίσως από την Βήγα και πολύ καλός τεχνίτης στην αρτοποιεία .Το δούλευε οικογενειακώς με την γυναίκα του τη Μαρία τους γιους Χαράλαμπο και Κώστα και την κόρη του Κατίνα .

Ο τρίτος που θα αναφέρω είναι και ο καλύτερος και πιο ιστορικός του χωριού που ακόμα που γράφω αυτές τις γραμμές να λειτουργεί και ήταν του **Βασίλη Ασβεστόπουλου** από τη Βήγα και έτσι ονομαζόταν .Και αυτός ο φούρνος ήταν οικογενειακός και όλοι έπαιρναν μέρος στις δουλειές με την γυναίκα του την Θεοσεφή,Διαμαντούλα ,Γιάννη, Μαρίκα, Παγκράτη και Αντώνη.

Ο φούρνος του κυρ. Βασίλη ήταν ειδικά χτισμένος να θερμαίνεται από κάτω και τον άναβαν από το πίσω μέρος που ήταν και το καθιστικό τους .Το ζυμωτήρι ήτα στο επάνω πάτωμα που ήταν πάντοτε ζεστό για να βοηθάει τη ζύμη να «βγαίνει» πιο γρήγορα και ήταν ο μεγαλύτερος φούρνος του χωριού .Επί κατοχής απ' αυτό το φούρνο παίρναμε ψωμί καλαμποκίσιο (μπομπότα) με δελτίο . Κάθε πρωί από τα ξημερώματα πιάναμε σειρά να πάρουμε 100 γραμ.. ψωμί .Πάντα πρώτος στη σειρά ήταν ο Αποστόλης Γουγούλας .Όταν κόντευε να ανοίξει ο Βασίλης το ρολό (κεπένκι) αυτό φώναζε δυνατά «Άιντε και μυρίζει». Μόλις έπαιρνε τη μπομπότα και μετά πήγαινε να μαζέψει ραδίκια .

Μόλις τελείωσε ο πόλεμος αμέσως από μπομπότα αρχίσαμε να τρωμε το ψωμί της UNRA που ήταν μπουράτο άσπρο και φουσκωτό

Ο τέταρτος φούρνος που άνοιξε αργότερα μετά τον πόλεμο ήταν του **Δημήτρη Μπατζελή** και ήταν επί της Εθνικής οδού στην πλευρά του Διαβατά κοντά στο σιδ. Σταθμό ο οποίος δούλευε πολύ καλά γιατί εξυπηρετούσε όλον τον συνοικισμό του Διαβατά πού είχε τόση ανάγκη .Πολλές φορές τον προμήθευε με ψωμιά και με ζύμη ο φούρνος του Βασίλη . Αυτά τα μετέφερε στον ώμο του ο συμπατριώτης μας Λευτέρης που ήταν και λίγο διανοητικά καθυστερημένος και έκανε ώρες ως που να πάει εκεί και φορτωμένος .Πέθανε ο ταλαίπωρος από τη πολύ ψείρα στον αχυρώνα του Βασίλη Ασβεστόπουλου .

Ο Φούρνος του Ανέστη Σιφνιάδη που χτίστηκε στη δεκαετία του 1920 και λειτούργησε μέχρι τη δεκαετία του 1970 και δεν λειτουργεί πια. Η φωτογραφία αυτή είναι του 1994 την πήρα όταν ήμουν στο χωριό.

Εδώ ένας σπιτίσιος φούρνος του Αθ. Χατζημάρκου με τα παιδιά του. Την Αμαλία Σοφία και τον Γιάννη με το μωρό να φουρνίζουν τα σπιτικά ψωμιά

Τα Κουρεία

Στο χωριό μας υπήρχαν μερικά κουρεία διότι οι άντρες τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα πήγαιναν να ξυριστούν .Τα ξυραφάκια και οι μηχανές τους τότε ήταν ακριβά, μετά υπήρχε και ο βερεσές από ορισμένους και τα πλήρωναν όταν θα έβγαζαν τα μαξούλια τους (τα λαχανικά).Κομμωτήριο δεν θυμάμαι να υπήρχε μέχρι την χρονιά που έφυγα (1954) να υπήρχε διότι τότε οι γυναίκες φορούσαν το τσεμπέρι και όσες δεν φορούσαν τα χτένιζαν μόνες τους .Όσο για τις νέες κοπέλες πηγαίνανε στη πόλη της Θεσσαλονίκης για κανένα περμαναντ κλπ

Οι κουρείς που είχαμε τότε ήταν:

Νίκος Τρουλιανίδης

Παναλής Ευστρατίου

Μανόλης.....Δίπλα από το καφενείο του Ταξηντάρη

Χάρης Κούρογλου

Ο Νίκος Τρουλιανίδης ήτανε νέο παιδί και ορφανός όταν ήρθε να εργαστεί σαν κουρέας στο καφενείο του πατέρα μου .Του παραχώρησε ένα μέρος μέσα στο καφενείο έβαλε την ωραία πολυθρόνα και τον καθρέπτη του και ήταν πολύ καλός κουρέας και δούλευε με μεράκι .Ο πατέρας μου δεν του έπαιρνε ενοίκιο αλλά τα βράδια όταν είχε δουλειά τον βοηθούσε στο σερβίρισμα και σε άλλες δουλειές και πατσίζανε .Μετά ήταν ότι ο ένας έφερνε στον άλλον πελάτες . Ο Νίκος ήταν πολύ καλό παιδί πολλές φορές τρώγαμε όλοι μαζί και οι γονείς μου τον είχαν σαν παιδί τους .Έμενε δε τα βράδια ,μετά που έκλεινε το μαγαζί σε μία γωνία του κουρείου μέχρι την ημέρα που παντρεύτηκε .

Τις περισσότερες φορές αυτός άνοιγε το μαγαζί , άναβε τη σόμπα και τον τσεζβέ για καφέ και τσάι σα να ήταν δική του δουλειά με πλήρη εμπιστοσύνη.

Όταν παντρεύτηκε την Φωτώ του Νικήτα την αδελφή από τον Χαμιντιέ απέκτησαν ένα χαριτωμένο κοριτσάκι το οποίο το βάφτισε ένας Γερμανός λοχίας σταθμάρχης Επί κατοχής που έμενε στο σπίτι του Γεώργιου Σαρρή. Ήταν πολύ αγαπητός σε όλους εκεί στη γειτονιά και φίλος του πατέρα ο **Καρλ Σχλίτσερ** .

Ο Παναλής Ευστρατίου και **Μανόλης** δουλέψανε στο ίδιο κουρείο χωριστά ο καθένας και το κτίριο ανήκε στον Ταξηντάρη

Ο Χάρης Κουρόγλου εργάστηκε σε διάφορα μέρη ακόμα και στο δικό μας κάποτε αλλά δεν ήταν πλήρους απασχόλησης διότι είχανε και το λαχανόκηπό τους .

Τα Κρεοπωλεία και οι Χασάπηδες

Παμπούρης Νικόλαος ή (Πασάς)
Ψάλτογλου Βασίλειος (το χασάπικο του ήταν κοντά στο σταθμό)
Ρήγας Αντώνιος και γιοι Γεώργιος και Αλέξης
Τζιτζιός Γεώργιος και γιος Ανδρέας
Καραμπέτσος Κυριάκος (πρώτος ξάδελφος του πατέρα μου)
Μερτζεμέκης Γιάννης και Ανδρέας
Κουρτίδης Γεώργιος και γιος Μιχάλης

Το κρέας βέβαια ως απαραίτητη τροφή το τρώγαμε μια φορά την εβδομάδα όταν υπήρχαν τα λεφτά να το αγοράσουν οι γονείς μας .Οι χασάπηδες του χωριού σφάζανε ως επί το πλείστον τις Κυριακές και η σφαγή των ζώων ,το ξεκοίλιασμα και το γδάρσιμο γινόταν στην αυλή του σπιτιού ή μπροστά στα καφενεία. Τα άχρηστα τα πετούσαν στα κοντινά χαντάκια και τα πεινασμένα σκυλιά που περίμεναν την δική τους μερίδα δεν άφηναν τίποτα να μολύνει το περιβάλλον και κατ ευθείαν μετά τα κρεμούσαν στα δένδρα του καφενείου και αυτό ήταν το κρεοπωλείο .

Τα καλοκαίρια βέβαια είχαν πρόβλημα με τις μύγες, Οι μυγοπαγίδες ήταν ακριβές είχαν όμως τις ουρές από άλογα ή αγελάδες που διώχνανε μ' αυτά τις μύγες .Τη δουλειά αυτή την έκαναν τα παιδιά .Ένα απ' αυτά ήμουν κι εγώ . Ο θείος Κυριάκος μου έδινε λίγο χαρτζιλίκι και όταν δεν είχα δουλειά στο καφενείο κυνηγούσα τις μύγες .

Ο μόνος χασάπης που είχε μία παράγκα ήταν ο Γιάννης ο Ρήγας με τα παιδιά του, τον Γεώργο και Αλέξη και την είχε στήσει ακριβώς πίσω από το σπίτι του Χατζημάρκου και απέναντι από το μπακάλικο και καφενείο του Ταξηντάρη που έκλεινε το μισό δρόμο .Αμέ!.. Με τα μαχαίρια και τα τσεκούρια που είχε εκεί ας τολμούσε κανένας «αρμόδιος» να του πει να φύγει από την πιάτσα .

Ο Πασάς ήταν το κάτι άλλο, ήταν ψηλός γεροδεμένος και αρκετά δυνατός. Αυτός συνήθως έσφαζε μοσχάρια η γουρούνια μπροστά στη μεγάλη αυλή του σπιτιού του και όταν ήταν έτοιμος αρματωνόταν με τα μαχαίρια και τα τσεκούρια στη μέση έριχνε ολόκληρο μοσχάρι στον έναν ώμο και τη ζυγαριά στον άλλο και πήγαινε πρώτα στα προυσαλήδικα, που σίγουρα το πουλούσε ,αλλά αν περίσσευε τίποτα πήγαινε και σε άλλα καφενεία, περνούσε κι' απ' το δικό μας

Ο Τζιτζιός δούλευε πάντοτε από το σπίτι του και ήταν καλός χασάπης. Επί κατοχής ήταν ο μόνος που προμήθευε κρέας στη μαύρη αγορά τους χωριανούς και ξένους που καμιά φορά έδινε και αλογίσιο κρέας, στους ξένους

Ο θείος Κυριάκος Καραμπέτσος είχε το χασάπικο του στην αυλή του καφενείου μας .Έπινε πολύ και πολλές φορές με την παρέα του τρώγανε ένα αρνί που τα κρέατα τα τηγάνιζε η μητέρα μου για την παρέα του

Τα αδέλφια, Μερτζεμέκης Γιάννης και Ανδρέας δουλεύανε τότε με τον Γεώργο Κουρτίδη στο σταθμό κοντά εκεί μαθήτευε και ο Μιχάλης που έγινε ένας από τους καλύτερους χασάπηδες μετά μέσα στη Θεσσαλονίκη .

Ο Ψάλτογλου είχε μόνιμη θέση στο σταθμό κοντά και η πελατεία του ήταν γνωστοί Χαμιντιελήδες από το Διαβατά αλλά και άλλοι κάτοικοι.

Υποδηματοποιοί, Τσαγκάρηδες και μπαλωματήδες

Ο πιο παλιός και πρώτος τσαγκάρης σίγουρα είναι ο Αρμένιος πρόσφυγας που είχε το τσαγκάρικό του στα προυσαλίδικα απέναντι από το μπακάλικο του Λεωνίδα Ιωαννίδη. Και ονομαζόταν **Μουσορνίκ Οανίκ** Αυτός εκτός που διόρθωνε έκανε και παπούτσια κατά παραγγελία και ήταν άριστος τεχνίτης. Θυμάμαι κάθε χρόνο ο πατέρας μου επειδή ήταν και πελάτης του καφενείου μας έδινε παραγγελία να μου κάνει μποτάκια. Τα έφερνε πριν αρχίσει το σχολείο στο καφενείο. Εκεί τα φορούσα και τα καμάρωνα. αλλά ήμουν και λίγο αφελής, Με έβαζαν οι πελάτες (ιδίως ο Νίκος ο Σαρρής) να τρέξω μέχρι το καφενείο του Αναστάση για να τους δείξω πόσο τρέχουν τα παπούτσια μου. Έτρεχα ο βλάκας αλλά μου έδινε μισή δραχμή να πάρω πετειναράκι από την κυρά Αναστασία. Αυτός με πείραζε πολύ. Μία φορά ήρθε ένας αρκουδιάρης στο καφενείο να χορέψει την αρκούδα του. Επειδή την αρκούδα την είπα (αρτούκα) με βάφτισε αρτούκα και αυτό ήταν το παρατσούκλι μου.

Κάποτε όταν ήμουν πιο μικρός είδα από την ακακία να κατεβαίνει μια μεγάλη αράχνη και επειδή μιλούσα και τουρκικά είπα μπροστά σε όλους. «Κοιτά θείο Νίκο έρουντζέ κατεβαίνει (δηλαδή αράχνη κατεβαίνει) Αυτό μου το έλεγε πάντα

Επίσης έναν άλλος καλός τσαγκάρης ήταν ο **Αναστάσης Τσουλιώτης** και το μαγαζί του το είχε εκεί που ήταν συνήθως οι κουζίνες των προσφυγικών σπιτιών εκεί έκανε επισκευές αλλά έπαιρνε και παραγγελίες και ήταν καλός τεχνίτης.

Με τον πόλεμο εγκαταστάθηκε στο χωριό μας και ο **Γεώργιος Χατζηιωάννου** από τη Θεσσαλονίκη που ήταν και συγγενής της κυρά Εμορφίας Τσορμπατζόγλου και εκεί στο πίσω μέρος του σπιτιού της άνοιξε ένα μικρό μαγαζί με πρόσοψη το κεντρικό δρόμο. Επίσης ήταν επαγγελματίας υποδηματοποιός και έκανε πολύ καλά παπούτσια και δούλευε καλά. Παντρεύτηκε δε την μεγάλη κόρη του Γιάννη Λεώντογλου την Δημητρία και έγινε μόνιμος κάτοικος του χωριού.

Εκτός βέβαια από τους μόνιμους τσαγκάρηδες είχαμε και τους επισκέπτες από την Θεσσαλονίκη που γύριζαν στους δρόμους για να μπαλώσουν κανένα ξηλωμένο παπούτσι να βγάλουν ένα μεροκάματο.

Τη δουλειά του μπαλωματή την έκαμνα κι εγώ αλλά μόνο τα δικά μας παπούτσια και της γειτονιάς

Έτσι οι υποδηματοποιοί ήταν:

Μουσορνίκ Οανίκ
Αναστάσης Τσουλιώτης
Γεώργιος Χατζηιωάννου.

Σιδηρουργεία και καρποποιεία

επειδή το χωριό μας ήταν γεωργοκτηπουρικό μέρος ,όλοι σχεδόν είχαν τα γεωργικά τους εργαλεία τα οποία από καιρό σε καιρό ήθελαν επισκευή ή κάποια συντήρηση .

Ο Πρώτος και αξιόλογος τεχνίτης που ασχολήθηκε μ' αυτές τις δουλειές ήταν ο **Αθανάσιος Χατζημάρκος** ο οποίος διέθεσε ένα μέρος του σπιτιού του προ τον κεντρικό δρόμο και το έκανε σιδηρουργείο και καρποποιείο. Αυτός ο άνθρωπος και στο Χαμιντιέ με τον αδελφό του τον Μάρκο διατηρούσαν σιδηρουργείο που τώρα οι Τούρκοι το έχουν μετατρέψει σε καφενείο και είναι στη σελίδα 13. Θα παρατηρήσετε ότι όλες οι σιδερένιες κατασκευές γίνανε από τα δικά τους χέρια .Αλλά και στο χωριό μας τα κάγκελα του καφενείου του τα έκανε ο ίδιος . Στο χωριό εκτός που επισκεύαζε όλα τα εργαλεία κατασκεύαζε και κάρα όπως τα ήθελε ο πελάτης . Εκτός από αυτά ήταν και ένας από τους καλύτερους σπλουργούς του Ελληνικού στρατού στη Μικρά Ασία .

Τη δουλειά αυτή όμως δεν την συνέχισε διότι δεν ήταν αρκετή να ζει την οικογένειά του. Εκτός απ' αυτή τη δουλειά επεκτάθηκε στη συστηματική καλλιέργεια λαχανικών και φρούτων και άλλων κοινωφελών δραστηριοτήτων .Εκτός βέβαια που ήταν πρόεδρος της Κοινότητας κατά σειρά ετών ήταν και πρόεδρος του Συνεταιρισμού και όλα τα προλάβαινε .Ήταν δε ο πρώτος πριν από τον πόλεμο που έφερε φυτά φράουλας από την Ιταλία και καλλιέργησε στο κτήμα του με μεγάλη επιτυχία . Τα φράουλά του ήταν περιζήτητα από τα μεγαλύτερα εστιατόρια της Θεσσαλονίκης και της Αθήνας ακόμη . Μετά καλλιεργήσανε μερικοί άλλοι αλλά όχι με τόση επιτυχία .Επίσης ήταν ο πρώτος που έφερε μηχανή ντίτζελ LISTER για την άντληση του νερού από το πηγάδι .Πρώτος στη παραγωγή καΐσιων ροδάκινων και σύκα καλής ποιότητας .Πρωτοπόρησε δε και στη παραγωγή πατάτας.

Την ίδια περίπου εποχή 1926-27 άνοιξε και ένα άλλο σιδεράδικο στο κτίριο του Ταξηντάρη μετά από το κουρείο που ήταν στο κεντρικό δρόμο και κοντά στου Γεώργου Σαρρή το σπίτι και ήταν του **Παναγιώτη Γκαραγκιόζογλου**

Αυτός επισκεύαζε κυρίως τα μαχαίρια από τα αλέτρια . έκανε τσάπες, ντιρμίκια και άλλα εργαλεία και άλλαζε το σιδερένιο στεφάνι των τροχών από τα κάρα που υπήρχε ειδική προετοιμασία να ζεσταθεί κλπ. Στο σιδηρουργείο του πήγαινα κι εγώ να τον βοηθήσω και να μάθω μερικά πράγματα .Τραβούσα το φυσερό να ανάβουν τα κάρβουνα και πολλές φορές δουλεύαμε με δύο σφυριά .Ήταν δύσκολη δουλειά και κουραστική .Αυτός ήταν πολύ γερός. Όταν δεν είχε δουλειά ήταν στο καφενείο μας κάτω από τη σκιά των δένδρων αναπαυόταν ή έπαιζε καμία ξερή ή 66 ,κάθε βράδυ όμως ερχόταν για το ουζάκι του και είχε πολύ ωραία φωνή όταν ερχόταν στα κέφια και τραγουδούσε τους Τούρκικους αμανέδες . Με την γυναίκα του την Παρίτσα απέκτησαν πέντε ωραιότατα κορίτσια .

(1 Την Μαρίτσα.(2 Ανθούλα , (3 Βασιλεία, (4 Νικολέτα. και (5 την Αρίστη

Η Ανθή Ζαμπούνογλου του Γιαννακό και της Αμαλίας εδώ παντρεύεται τον Αθανάσιο Χατζημάρκο το 1923

Περίπου 1931. Ο Θανάσης Χατζημάρκος με τον γιο του τον Νίκο και μία εργάτρια. Είναι ο πρώτος που καλλιεργεί συστηματικά φράουλα που έφερε τα φυτά από την Ιταλία και με μεγάλη επιτυχία για πολλά χρόνια .

Οι πεταλωτές

Όπως εμείς φοράμε παπούτσια για να προστατεύσουμε τα πόδια μας έτσι και στα άλογα βάζουμε πέταλα για να προστατεύσουμε τα πόδια τους από του πέτρινους και ασφαλτοστρωμένους δρόμους για να μη πληγωθούν τα πόδια τους .

Τα πέταλα αυτά τα κατασκευάζουν ειδικοί σιδεράδες και τα εφαρμόζουν στα πόδια των αλόγων, γαϊδάρων και μουλαριών οι πεταλωτές που είναι μία ειδικότητα που έχει σχεδόν εξαφανιστεί

Τα πρώτα χρόνια στο χωριό είχαμε μόνον έναν πεταλωτή τον **Αρμένιο Φίλιππα Σαρηγιάν** που είχα το πεταλωτήριό του πάνω στην Εθνική οδό και στη σιδηροδρομική γραμμή Θεσ-Αλεξανδρούπολης.. Περίπου απέναντι από το καφενείο του Χατζημάρκου .

Το μαγαζί του ήταν από λαμαρίνες και καλαμωτές με ένα μικρό κήπο στο μέρος του σπιτιού που έμενε με τη γυναίκα του και δεν είχαν παιδιά .Ήταν πολύ φίλες με τη μητέρα μου και πηγαίναμε μαζί εκεί επίσκεψη για καφέ

Το μαγαζί του είχε πολύ δουλειά διότι σταματούσαν εκεί και περαστικοί από τα χωριά που κατέβαιναν στη πόλη. επειδή δεν προλάβαινε πήρε και έναν κάλφα (μαθητευόμενο) τον **Νίκο Ταβλαρίδη** ο οποίος έγινε μαζί του πολύ καλό τεχνίτης και αργότερα όταν γέρασε και δεν μπορούσε να συνεχίσει ο Νίκος ανάλαβε όλη τη δουλειά .

Δεύτερο μαθητής εκεί ήταν και ο **Πολυχρόνης Χουρσόγλου** (δεύτερος εξάδελφός μου) ο οποίος όταν έμαθε καλά τη δουλειά άνοιξε δικό του πεταλωτήριο εκεί που ήταν πρώτα το σιδηρουργείο του Παναγιώτη και μετά η ταβέρνα του Νίκου Τρουλιανίδη και έκανε καλή δουλειά σαν επαγγελματίας πεταλωτής.

Άρδευση και Ύδρευση

Οι πηγαδάδες (γκουγιουτσήδες) και οι τουλούμπατζήδες

Για κάθε λαχανόκηπο η σπίτι το πιο απαραίτητο πράγμα ήταν το νερό .Πηγή Ζωής για κάθε τι που ζει.. Οι πρώτοι κάτοικοι εκεί είχαν τα πηγάδια αλλά όταν εγκαταστάθηκαν στο Αραπλή οι Μελισσοχωρίτες (Μπαλτζανοί) μένανε μέσα στους λαχανόκηπους τους .Για να ποτίζουν τα λαχανικά τους ήταν οι πρώτοι που χρησιμοποίησαν τα μαγκανοπήγαδα (τα τσάρκια) .

Τα πηγάδια που ανοίγανε είχαν περίπου 5 μέτρα διάμετρο και βάθος από 4έως 8 μέτρα βάθος με άφθονο νερό που πήγαζε από το υπέδαφος με αρκετή πίεση .

Δεν ξέρουμε ποίοι ήταν οι πρώτοι αυτοί που άνοιγαν πηγάδια με τσιμεντένια προστασία να μη πέφτουν τα τοιχώματα του πηγαδιού .Όταν ήρθαν οι πρόσφυγες αυτοί που ασχολήθηκαν με τις κατασκευές των πηγαδιών ήταν :

Εζανίδης Νίκος

Γρηγόρης & Μιχάλης Παπαδόπουλος

Σάββας Πασανίδης από το Διαβατά

Αυτοί οι άνθρωποι υπολογίζεται ότι άνοιξαν περί τα τετρακόσια πηγάδια στην περιοχή της Νέας μαγνησίας που συγχρόνως πότιζαν τους λαχανόκηπους και το νερό δεν τελείωνε ποτέ ως που ήρθε καιρός που στέρεψαν για πάντα

Σκίτσο ενός λαχανόκηπου με το μαγκανοπήγαδο(τσάρκι) με τη γούρνα το ντάμι .η σούστα η αγελάδα όπως ήταν τα παλιά χρόνια σε ένα συνηθισμένο μπαζέ .

Αυτή η βρύση ήταν η κεντρική και η μεγαλύτερη με δύο γούρνες προς και πίσω και είναι η μόνη που σώθηκε και διατηρήθηκε ως εκ θαύματος και βρίσκεται στη γωνία Καραϊσκάκη 28^{ης} Οκτωβρίου και Λεωφόρος Νίκης. Παλαιότερα ήταν απέναντι από το μπακάλικο του Γ. Λαδόπουλου (Η βρύση του Νταστζή)..

Περίπου στο ίδιο σχέδιο μικρότερες αλλά με μία γούρνα υπήρχαν άλλες πέντε σε διάφορα μέρη του χωριού. Εκτός αυτών υπήρχαν και απλές βρύσες δίχως γούρνες .Απλή βρύση που είχε και γούρνα ήταν αυτή μπροστά στο καφενείο μας την είχε κάνει ο πατέρας μου για ποτίζουν οι χωρικοί τα ζώα τους

Επίσης υπήρχαν μικρά πηγάδια σε μερικά σπίτια που έβγαζαν το νερό με τον κουβά και άλλα με τουλούμπα. Τα μικρά πηγάδια ήταν και επικίνδυνα για τα μικρά παιδιά και δεν τα προτιμούσαν πολλοί .

Αυτοί που είχαν πηγάδια με τουλούμπα στις αυλές έδιναν το νερό στους γείτονες με μεγάλη ευχαρίστηση. Ήταν και μέρος συνάντησης να μιλήσουν και λίγο και να κάνουν κουτσομπολιό.

Ράφτες, ράφτρες, και μοδίστρες

Τα έτοιμα ραμμένα τότε ήταν λίγο ακριβότερα και οι χωριανοί απέφευγαν να πάνε στη πόλη και να πάρουν έτοιμα. Προτιμούσαν να τους το ράψει ο ράφτης ανάλογα με το σώμα που είχαν, αλλά σήκωνε και λίγο παζαρλίκι ,με δόσεις (βερεσέ)

Είναι αλήθεια ότι στο χωριό μας είχαμε έναν καλό ράφτη που είχε έρθει από το Παρίσι το 1935.Η καταγωγή του ήταν από την Κωνσταντινούπολη και λεγόταν **Ηλίας Αδαμόπουλος** με την γυναίκα του την **Βαγγελία** που ήταν κι αυτή ράφτρα και δεν είχαν παιδιά .Το ραφείο του το είχανε στου Αρίστη Τζορμπατζόγλου και ράβανε πολύ καλά κοστούμια .Ήταν καλοί μας οικογενειακοί φίλοι.

Όταν εισέβαλαν οι Γερμανοί στη χώρα μας τα κατάφερε και έφυγε στο Κονγκό, αλλά μετά τη λήξη του πολέμου επέστρεψαν πάλι στο χωριό. Αγόρασαν μέρος του οικοπέδου από τον Αρίστη Τζορμπατζόγλου και χτίσανε δικό τους σπίτι και μαγαζί και ανοίξανε μπακάλικο .

Ένας άλλος καλός ράφτης ήταν και ο **Κώστας Κουγιουμτζής** που έραβε καλά και κομψά κοστούμια.

ράφτρες δεν είχαμε παρά μόνο την κυρά **Αναστασία Ιωαννίδου του Κίντζη** η οποία έραβε πουκάμισα εσώρουχα και απλά γυναικεία φορέματα'

Όσο για μοδίστρα είχαμε την Παρή Παυλίδου (Σπανουδάκη) .Αυτή ήταν ειδικευμένη σε φορέματα μοντέρνα της εποχής και όσα έραβε ήταν καλοραμμένα για νεαρές γυναίκες .Είχε πάντα μία ή δύο μαθητευόμενες.

Θυμάμαι πολλά παιδιά πηγαίνανε στην αυλή της εκεί που πετούσε τα αποκόμματα τα μαζεύαμε κάναμε κορδέλες και τα βάζαμε στα καλαμμένα άλογα που κάναμε ,τα καβαλούσαμε και τρέχαμε σαν τα άλογα οι ίδιοι μέσα στους δρόμους και σηκώναμε σκόνη σύννεφο .

Το σπίτι και το μοδιστράδικο της Παρής Σπανουδάκη (Παυλίδου) και της πρώτης μου εξαδέλφης Ευαγγελίας Παυλίδου το γένος Εμμ& Κατ .Δελσίζη Τάσος 1994

Οι Τζαμτζήδες

Ο μοναδικός τζαμτζής στο χωριό μας ήταν ο Θεόδωρος Κουρτίδης .Αυτός ήταν και αμπελουργός έκανε και μπακάλης αλλά ήταν και καλός τζαμτζής .

Μέχρι πριν τον πόλεμο αυτοί που πίνανε και ερχόντουσαν στα μεράκια κατεβάζανε και μερικά τζάμια στα καφενεία .Το δικό μας ήταν πρώτο στα σπασίματα και ο μπαμπάς μου θυμάμαι έλεγε «Εσείς σπάνετε εσείς πληρώνετε».

Οι περισσότεροι πετούσα επάνω (σαβουρτμά) ποτήρια μερικά όμως παλικαράκια τα σπάνανε με τα χέρια .Δυστυχώς ένα τέτοιο εγχείρημα έκανε ο χωριανός μας Γεώργης Ευθύμογλου η (Ούφης) και σπάνοντας το τσάμι έκοψε σημαντικές αρτηρίες και νεύρα. Τον πήγαν στο νοσοκομείο αλλά δεν μπόρεσαν να κάνουν και πολλά και το χέρι του έμεινε παράλυτο για το υπόλοιπο της ζωής του και ήταν το δεξί του με το οποίο το χρειαζόταν .

Έτσι ο κυρ Θεοδωρής είχε μπόλικά τζάμια στο σπίτι ερχόταν και τα περνούσε αμέσως για λίγες μέρες μόνο.

Κτίστες και μαραγκοί

Επιπλοποιόι δεν υπήρχαν στο χωριό διότι τότε δεν μπορούσαν οι πρόσφυγες να έχουν τη πολυτέλεια αυτή να έχουν έπιπλα στα σπίτια τους .Οι περισσότεροι πρόσφυγες τρώγανε πάνω στο σοφρά που ήταν χαμηλό τραπέζι και καθόντουσαν κάτω και για πολυθρόνα είχαν το μιντέρι (καναπές)

Οι κτίστες που είχαμε ένας μόνο μπορούσε να χτίζει σπίτια κι αυτός ήταν ο **Γεώργος Κωνσταντινίδης** και ο πατέρας του ο **Στέφος** επίσης ήταν και καλός μαραγκός και τσιμεντάς .Αυτός είχε τσιμεντώσει το καφενείο μας το 1932 επίσης έκανε και την επέκταση του καφενείου με κουζίνα στο σπίτι και εξωτερικό αποχωρητήριο

Ο άλλος ήταν ο **Βασίλης Ελευθεριάδης** (Κοτζά βασίλ) ο οποίος έχτιζε στάβλους αχυρώνες που δεν ήθελαν και πολλές λεπτομέρειες . Επίσης ο Βασίλης το 1944-45 κατασκεύαζε και τούβλα στο χωράφι του. Έβαζε μέχρι τρία καμίνια. Θυμάμαι δούλεψα κι' εγώ για λίγο καιρό μαζί του αλλά τα τούβλα δεν ήταν καλής ποιότητας διότι το χόμα ήταν αμμουδερό .Πίσω από το ανάχωμα

Επίσης και ο **Κωστής Μπογιατζή** ήταν καλός κτίστης όπως και ο Βασίλης Ο δε γιος του Κώστα Μπογιατζή ο **Γεώργος** ήταν ένας καλός μαραγκός έκανε και μερικά απλά έπιπλα αλλά πέθανε πολύ νέος και τον θρήνησε όλο το χωριό .

Αυτοί που θέλανε να κτίσουν καλά σπίτια έφερναν μαστόρους από την Θεσσαλονίκη που συνήθως τους βρρίσκανε σε μέρη που συχνάζανε σε ειδικά καφενεία των Ηπειρωτών και Κοζανιτών .

Ένα από τα καλύτερα σπίτια που είχαν κτισθεί πριν από το πόλεμο ήταν του Γεώργου Σαρρή το σπίτι και ήταν το μόνο διώροφο και άρτια επιπλωμένο σπίτι της εποχής. Ο γάμος του έγινε εκεί το 1938 με την αγαπημένη του Αλκμήνη που ήρθε νύφη από τη Θεσσαλονίκη με κούρσα αλλά και όλη η οικογένειά της . Καλεσμένοι δε ήμασταν κι εμείς

1987. Αυτό το σπίτι ήταν του Γεώργιου Σαρρή, κτίσθηκε το 1937-38 και κατεδαφίστηκε το 1994

1987. Αριστερά. Το σπίτι του Γ. Σαρρή και δίπλα υπό ανέγερση καταστήματος και δεξιά πίσω από τα δέντρα το κατάστημα και κατοικία του Αρ. Σγουρίδη που κάποτε ήταν το καφενείο του Πρόδρομου Κολοκοτρώνη Φωτ. Τ Κολοκοτρώνης

*1994 Αριστερά ήταν το σπίτι του Γ. Σαρή που κατεδαφίστηκε και το μαγαζί που κτιζόταν τελείωσε .Στο βάθος το κατάστημα και κατοικία του Αρ. Σγουρίδη.Το καφενείο μου αγοράστηκε το 1967,κατεδαφίστηκε και χτίστηκε αμέσως το1967-1968
Φώτο. Τάσου Κολοκοτρώνη*

Μ. Σαρρή 1954
 Πλάκα Καλαμώνας

Κεντρική πλατφόρμα μετ. κλίμακας (1:1000) 1925-1954. ① Κατοικία Γαβριήλ Σαρρή, 2ο κτίριο προμεσοπολεμικής
 επί βυζαντινών και γυναικείων. ② Κατοικία Σαρρή και Ιωάννη Σαρρή, 1939-40.
 ③ Κατοικία με φαρμακείο και εργασία τον δρόμο, προμεσοπολεμική και 4ο κτίριο Σαρρή και
 Γαβριήλ Σαρρή. ④ Κατοικία και φαρμακείο και έργα Ιωάννη Σαρρή (1939-40) και
 Σαρρή τον δρόμο. ⑤ Κατοικία με φαρμακείο και έργα Σαρρή και Γαβριήλ Σαρρή. ⑥ Κατοικία με
 φαρμακείο μεν έργο του Σαρρή και Γαβριήλ Σαρρή 1954. Έργο Σαρρή.

Το σκίτσο αυτό είναι δικό μου όπως το συγκράτησα στο μυαλό μου το 1954 όταν έφυγα από το χωριό για την Αυστραλία Αριστ. Σπίτι του Γ Σαρρή με το μακαλικό του Γιάννη Σαρρή μετά Βαγγέλη Λαζάρου, Το μακαλικό της Αναστασίας Ιωαννίδη και δεξιά το καφενείο του Πρόδρομου Κολοκοτρώνη.

Ζωέμποροι (τζαμπάζηδες) και μεσίτες

Το ζωεμπόριο ήταν ένα επάγγελμα του «ποδαριού». Οι συμφωνίες και αγοροπωλησίες γινόντουσαν συνήθως στα καφενεία με κέρασμα καφέ ή ούζου. Καμιά φορά υπήρχε μεσίτης ακόμα και αβανταδόρος. Τα παλιά χρόνια η συμφωνίες κλείνανε με μία χειραψία και με το «λόγο της τιμής». Αργότερα όμως έκαναν επίσημα χαρτιά μεταβίβασης ιδιοκτησίας για να είναι πιο κατοχυρωμένοι οι αγοραστές.

Τα χαρτιά τα έκανε ο γραμματέας με κάποια αμοιβή. Ο κυρ Μήτσος μ' έμαθε να κάνω και γώ τέτοιες μεταβιβάσεις όταν το γραφείο ήταν στο καφενείο μας μου έδιναν μπαξίσι και μετά τη συμφωνία πίνανε ούζο και καφέδες.

Ένας από τους πιο πετυχημένους ζωέμπορους και ζωοτρόφος στο χωριό μας ήταν η **Γεώργος Κουρτίδης**. Όχι μόνο αγόραζε και πουλούσε αλλά έτρεφε και μοσχάρια για να τα μεταπωλήσει και να τα σφάζει για το κρεοπωλείο του που διατηρούσε με τους αδελφούς Αντρέα και Γιάννη Μερτζεμέκη ένα διάστημα στην αγορά του σταθμού. Πίσω από το σπίτι είχε μεγάλο στάβλο που διατηρούσε μέχρι και 80 ζώα.

Η κατοικία του Γεώργου & Λευκής Κουρτίδη και τέκνων Βαγγελίας & Μιχάλη 1994. Εδώ επισκέφτηκα την κυρία Λευκή μετά από 40 χρόνια. Όταν της είπα ποιος ήμουν έκλεγε από συγκίνηση και αναμνήσεις, ήταν φίλες με την μητέρα μου. Είχε βαριά γεράματα αλλά γερή μνήμη. Συχνά μας μάζευε και έκανε πάρτι με γλυκά και μεζεδάκια και με το γραμμόφωνο βαλιτσάκι που είχαν τότε παίζαμε παλιούς δίσκους της με ωραία τραγούδια και μαθαίναμε χορό.

Τάσος Κολοκοτρώνης

Ένας άλλος καλός και επιτήδειος τζαμπάζης ήταν ο χωριανός μας Πρόδρομος **Ντουρμούσογλου** τον λέγανε και (ντελή Πρόντος ή γιαλαντζή Πρόντος). Ήξερα ότι ήταν λίγο νευρικός αλλά δεν ξέρω αν ήταν γιαλαντσή (ψεύτης). Αλλά στα επαγγέλματα αυτά αν δε πούνε και λίγα ψέματα δεν μπορούν να τη κάνουν τη δουλειά. Πάντως σύμφωνα με τους άλλους που τον ακούγανε έλεγε τερατώδη ψέματα αλλά ήταν πολύ εύλωτος και καταφερτζής

. Οι άλλοι που έκαναν την ίδια δουλειά ήταν:

Παπαδόπουλος Γεώργος

Ευθύμογλου Γεώργος (Ούφης)

Ορτέκ Ανδρέας (Αντίσης)

Όλοι τους, εκτός από την γεωργία και κηπουρική έκαναν κι αυτή τη δουλειά για να έχουν συμπληρωματικό εισόδημα και εκτός από τον Γεώργο Κουρτίδη που μιλούσε και καλά Ελληνικά οι άλλοι μιλούσαν μόνο την Τουρκική και όχι πολύ πετυχημένοι στο επάγγελμα αυτό .

Οι Ψαράδες

Ψαράδικο στο χωριό μας δεν είχαμε αλλά ερχόντουσαν πλανόδιοι ψαράδες από τη Θεσσαλονίκη συνήθως με δίτροχη σούστα και γρήγορο άλογο για να μη χαλάσουν τα ψάρια . Τα θαλασσινά ήταν συνήθως σαρδέλες, σαυρίδια και μύδια .

Οι ψαράδες ήταν εχθροί της μητέρας μου. Όταν άκουε να φωνάζουν «Φρέσκια σαρδέλααααα» τους έβριζε στα Τουρκικά και έλεγε «Γκιοζούν κιόρ ολσουν» (να στραβωθείτε). Ήξερε ότι ο πατέρας μου θ' αγόραζε 2-3 οκάδες για τηγάνισμα για μεζέ και ήταν δικιά της δουλειά. Βάζαμε δύο φουφούδες να την βοηθήσω για να προλάβουμε αλλά την μία οκά την τρώγαμε μαζί τηγανίζοντας, με τα κεφάλια.

Ένας άλλος τακτικός ψαράς που αγαπήθηκε από τους κατοίκους του χωριού μας και του Διαβατά ήταν ο κυρ Σταύρος από τα Λαγινά και έφερνε ψάρια της λίμνης του Λαγκαδά ή του Αγίου Βασιλείου και ήταν γριβάδια 'και φρεσκότατα.

Άσχετα τι καιρό έκανε ,χιόνια βροχή, βαρδάρη, τα ξημερώματα με το μουλάρι του βρισκόταν στα πρώτα σπίτια του Διαβατά και φώναζε τόσο δυνατά που η φωνή του ακουγόταν μέχρι την τούμπα στου Καράνταλη .Είχε πολύ διαπεραστική φωνή και τα έλεγε γρήγορα «Ψαριακαμιαοκαψαριαφρέσικααααααά» . Μετά συμπλήρωνε και στα Τουρκικά και έλεγε . 'Μπεγιούκ ντα βάρ γκιουτσούκ τα βάρ» Δηλαδή. Και μεγάλα έχω και μικρά έχω .Ποτέ δεν έφευγε με άδεια κοφίνια ως που να τα πουλήσει όλα Ήταν άνθρωπος υγιέστατος γιατί περπατούσε πάρα πολλά χιλιόμετρα, ευγενικός δε και καλός και έκανε ευκολίες σ' αυτούς που δεν μπορούσαν να πληρώσουν τις μετρητοίς

Θυμάμαι μέχρι τη χρονιά που έφυγα 1954 ερχόταν να πουλήσει τα ψάρια του.

Οι γιαουρτζίδες

Παρ όλο που όλοι σχεδόν οι κάτοικοι έκαναν δικό τους γιαούρτι υπήρχε και ένας που έκανε γιαούρτι επαγγελματικά και προμήθευε τα καφενεία και τα μπακάλικα με νόστιμο γιαούρτι σε κεσεδάκια .Αυτός ήταν ο Λάζοςαπό το Διαβατά . Ο πατέρας μου έπαιρνε αρκετή ποσότητα και για τζατζίκι.

Οι καλαϊτζήδες ή (γανωτήδες)

Επειδή τα περισσότερα οικιακά σκεύη τότε ήταν από μπακίρι και πάθαιναν κάποια οξειδωση και φθορά του γανώματος για να μη παθαίνουν οι άνθρωποι δηλητηριάσεις από το μπακίρι γάνωνα τα σκεύη αυτά επίσης κουτάλια και πιρούνια με κασσίτερο και καλά . Έκαναν επικασσιτέρωση

Τους τεχνίτες αυτούς τους λέγαμε καλαϊτζήδες. Συχνά ερχόντουσαν πλανόδιοι καλαϊτζήδες που παραδοσιακά την έκαναν οι Ηπειρώτες και γάνωναν τα σκεύη .

Ένας απ' αυτούς του Ηπειρώτες που ερχόταν στο χωριό και γύριζε από σπίτι σε σπίτι τελικά μπήκε σένα σπίτι για καλά και έγινε μόνιμος κάτοικος του χωριού μας

Ήταν ο Ηπειρώτης Γεώργιος Παπάς που ερωτεύτηκε την ωραία Ελλησώ Χατζοπούλου (του Γιάννη του Τσούσκα την αδελφή) παντρεύτηκαν απέκτησαν παιδιά και έκανε προκοπή. Στις αρχές γύριζε στα σπίτια αλλά αργότερα με τον αδελφό του μαζί ανοίξανε στο σπίτι εργαστήριο και δούλευαν πολύ και πρόκοψαν .

Οι Σαγματοποιοί

Τα άλογα δίχως σάγματα (φορεσιά) δεν μπορούν να κάνουν τη δουλειά που θέλουν οι άνθρωποι .Όσο υπήρχαν άλογα και κάρα υπήρχαν και σαγματοποιοί .Από τότε που τα αυτοκίνητα εκτόπισαν τα άλογα και τα κάρα εξαφανίστηκε και το επάγγελμα αυτό του σαγματοποιού . Σήμερα σπανίζουν στη χώρα μας . Αν υπάρχουν είναι οι ειδικοί που κάνουν μόνο σέλες για τα άλογα των ιπποδρομιών .

Η δουλειά απαιτούσε υπομονή τέχνη και ιδιαίτερα όταν ήταν για άλογα που έσερναν τα παϊτόνια (Άμαξες) που έπρεπε να είναι στολισμένα με κουδούνια κορδέλες κλπ που ήταν τα ταξί της εποχής εκείνης, και για νεκροφόρες . Σε πολλές περιπτώσεις έπαιρναν και τα μέτρα για να εφαρμόζουν στη σωματική διάπλαση του αλόγου .

Οι παλιοί θα θυμούνται τον Κώστα Αλεξίου και τον Γιάννη τον Καστούρα που ήταν οι μόνοι είχαν ΙΧ άλογα (άτια) που τους καμάρωνε όλο το χωριό για τη περιποίηση και το στόλισμα που έκαναν για τα άλογά τους .

Το χωριό μα δεν είχε σαγματοποιείο αλλά έβγαλε καλούς σαγματοποιούς που έμαθαν την τέχνη στη Θεσσαλονίκη και αυτοί ήταν:

Τάκης (Παναγιώτης) Χουρσόγλου

Αντωνιάδης Κυριάκος

Τα παιδιά αυτά μετά τη λήξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου επιδόθηκαν και έμαθαν την τέχνη αυτή και το εξάσκησαν σαν επάγγελμα για πολλά χρόνια και έκαναν άνετη ζωή αλλά η τεχνολογική εξελίξει με την διάδοση των αυτοκινήτων εκτοπίστηκαν τα άλογα με τα κάρα και το επάγγελμα αυτό .

Η λαϊκή παροιμία λειι ότι (το καλό το παλικάρι ξέρει κι άλλο μονοπάτι.). Τα παιδιά αυτά ασχολήθηκαν με άλλες δουλειές που ήταν εξ ίσου καλές και προσοδοφόρες .

Οι έμποροι

Η Νέα Μαγνησία, ο Διαβατάς και ο Γαλλικός δεν είχαν εμπορικά καταστήματα γιατί η Θεσσαλονίκη ήταν πολύ κοντά που εξυπηρετούσε την περιοχή .Οι μόνοι έμποροι που ήταν και αντιπρόσωποι των εκκοκκιστηρίων βάμβακος ήταν ο Γεώργιος Σαρρής και ο Αναστάσης Ταξηντάρης που οι παραγωγοί παρέδιδαν σ'αυτούς το βαμβάκι τους . Αυτοί με τη σειρά τους τα έκαναν μπάλες και τις μετέφεραν στα εργοστάσια για επεξεργασία . Η αποθήκη του Γεώργιου Σαρρή ήταν κάτω από το διώροφο σπίτι του όπου γέμιζαν τα μεγάλα σακιά. Συνήθως δούλευαν εκεί ο Γιάννης Σουλιώτης (Μουρμούρης) και ο Μυστικής Γεώργιος . Πολλές φορές πήγαινα να δουλέψω εκεί μου άρεσε η μυρωδιά , Με βάζανε μέσα στο τσουβάλι ρίχνανε το βαμβάκι και εγώ το πατούσα για να συμπιεστεί .Ήταν ευχάριστο το βαμβάκι .

Επίσης και ο Αναστάσης έκανε την ίδια δουλειά .Η αποθήκη του ήταν πίσω από το καφενείο του και ήταν αρκετά μεγάλη αλλά ήταν από πλιθιά και το πάτωμα από χόμα που λέρωνε το βαμβάκι

Οι Αλευρόμυλοι

Ο πρώτος αλευρόμυλος που εξυπηρετούσε τα γύρω χωριά πιστεύεται ότι ήταν ο νερόμυλος του Αραπλή που υπολογίζεται ότι κτίσθηκε επί τουρκοκρατίας κατά τα τέλη του 1800 και βρισκόταν απέναντι από το χωράφι του Γεώργιου Καμπασακάλη και ήταν νερόμυλος . Η επιλογή της τοποθεσίας θα έγινε από έμπειρα άτομα και καλούς τεχνίτες. Για να κινήσουν τις δύο μύλοπετρες που είχε, έκαναν ειδικό κανάλι (ποτάμι) που έπαιρνε το νερό του Γαλλικού ποταμού που ήταν άφθονο κοντά από το χωριό Μάνδρες και το έφερνε σχεδόν 10 χιλιόμετρα μέχρι το νερόμυλο .

Μετά από το νερόμυλο το ποτάμι διέσχιζε από τη μία πλευρά τα σύνορα των κτημάτων του Καμπασακάλη, Ραχμάνη , Ταξηντάρη Δαδή, Τσορμπατζόγλου και από την άλλη του Μίλη, Παπαδόπουλου και των Μπαλτσανων, Τσαλαγράδα του Μώραλη και Γιαμούκη και μέσω Διαβατά παράλληλα με την Εθνική οδό κατέληγε στο Καλοχώρι (Κασκάρκα) και στον Θερμαϊκό .

Τώρα δεν υπάρχει ούτε ο μύλος ούτε και το ποτάμι με το κρυστάλλινο νερό .Ο μύλος αυτός, ιδιαίτερα την άνοιξη με τις ωραίες ιτιές και τα καταπράσινα λιβάδια με τις παπαρούνες και τα χαμομήλια (κελ τσιτσέκια) γύρω εκεί ήταν το καλύτερο μέρος που μας πήγαιναν εκδρομή με το σχολείο μας

Μπροστά στο μύλο το ποταμό φάρδαινε λίγο είχε και λίγη αμμουδιά .Εκεί πηγαίναμε να κολυμπήσουμε . Μια μέρα ο πατέρας μου μ' έστειλε να του φέρω ντομάτες ,αγγουράκια και πιπεριές που τα ήθελε από του μάρμπα Ραχμάνη για μεζέ ,Εγώ βρήκα την παρέα μου που πήγαιναν για κολύμπι . Πήγα κι εγώ και ξεχάστηκα .Έχασε την υπομονή του ήρθε να δει τι έγινα. Όταν είδε ότι κολυμπούσα εκεί για δύο ώρες με περίλαβε στο ξύλο, ένα (σουλτάν μερεμέτ) που ακόμα το θυμάμαι. Πήρε τα καλάθια στο ένα χέρι και στο άλλο εμένα .Όταν φτάσαμε στου Δαδή κοντά θύμωσε ξαφνικά και με

φούνταρε μια μέσα στο ποτάμι, με έβγαλε και με ξαναέδειρε. Μετά με ξαναέδειρε στο καφενείο και έγινα ρεζίλι των γαϊδάρων.

Έτρεξε ο νονός μου να με γλιτώσει αλλά κόντεψε να δείρει κι αυτόν . Σκέπτομαι και λεω είχε δίκιο ο άνθρωπος . εγώ ήμουν το στραβόξυλο που δεν τον άκουα και ήξερα καλά το τι με περίμενε όταν δεν τον άκουα .

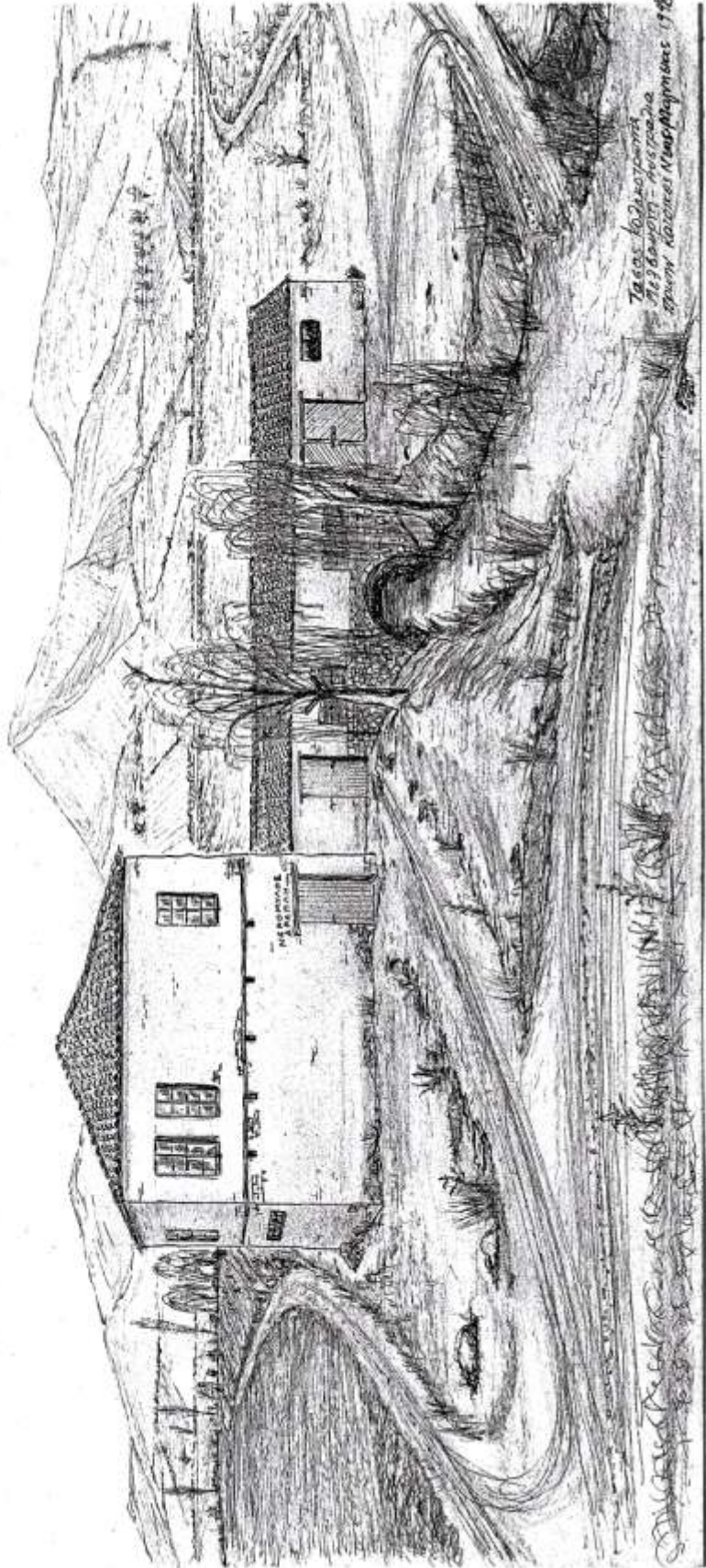
Ο πατέρας μου ήταν πολύ καλός και μ' αγαπούσε και ήθελε να μη κάνω αταξίες ..Αλλά έλα που μου άρεσαν λίγο. Μου έλεγε να κάτσω να τον βοηθήσω ιδίως τις Κυριακές που είχε περισσότερη δουλειά τα απογεύματα .Ε..εκείνη την ώρα περνούσε ο Μιχάλης Κουρτίδης ή Κώστας Ραχμανίδης και ο Νίκος Χατζημάρκος να πάμε για βόλτα στο σταθμό ή να πάμε στη Θεσσαλονίκη να δούμε στο Αττικό κανένα καουμποϊστικο . Δηλαδή εγώ να μη πήγαινα;

Έλεγα από μέσα μου !.....Δεν βαριέσαι ένα ξύλο είναι θα φάω μερικά χαστούκια και θα περάσει . Μόλις έβρισκα ευκαιρία εξαφανιζόμουνα ,ως που να δει που ήμουν, εμείς βλέπαμε τον Τζόν Ουέην στο σινεμά να καθαρίζει του Ινδιάνους. Το βράδυ ερχόμουν λίγο αργά και πήγαινα από το πίσω μέρος του σπιτιού να κοιμηθώ και έκανα δραματικά τον άρρωστο και η μητέρα μου με κάλυπτε . Μόλις το ανακάλυπτε : Εκεί να δεις τι έπεφτε, Άρπαζε και η μαμά καμία φευγάτη .

Το ξύλο απ' το παράδεισο βγήκε, λένε . Και για να πας στο παράδεισο πρέπει να το δοκιμάσεις

Ευγνωμονώ τον πατέρα μου που ήταν αυστηρός αλλά όχι κακός αυτοί οι πατεράδες βγάζουν καλά παιδιά και χρήσιμα στη κοινωνία τον ευχαριστώ και πάντα τον θυμάμαι .Αιωνία του η μνήμη .

Ο κερκόμυθος Νίκας Μαρμαρίδας (αρχοντί) υπήρξε γύρω το 1880 επί Τουρκοκρατίας και χρησιμοποιεί ως γεω κωδικό: Νίκαια, Νίκαια, Νίκαια (αρχοντί)
 Στέλιος Τσεσί, Νέο Βηθάνο (1885) κ.α. Το 1900 τον κινώσε στο πρώτο προπύργιο από τον λατρευτικό (επίσης) προπύργιο από το 24 μήνη του
 Κιζιές και εβόλη 10 κ.α. Δ της διατήρησε στον Βεργαίο. Το προπύργιο που κατασκευάστηκε εντάχθη στο πρόγραμμα ξεκινώντας από το χωριό Μισαίο
 όπου είναι το εγγύτερο προπύργιο τον Γ. προπύργιο. Η κεντρική επί της, μέχρι τον πρόπυργο ήταν γύρω τα 15 κ.α. Το προπύργιο, μετά από τον πρόπυργο πηγάδι
 πιστά: Ν. Μαρμαρίδας και Νικαίων και 6 κ.α. είχε, είχε αρχικά και προπύργιο, μετά γύρω με τον πρόπυργο προπύργιο της προπύργιο. Το πρώτο κωδικός στο κωδικό
 χάρτη (καταργήσε). Η έγκλη 1900 στο Γ. προπύργιο και η κρήνη κωδικός, μετά τον πρόπυργο, τον ίδιον με σκοπό να ελεγχθεί και να ελεγχθεί. Το κωδικό
 μας ήταν απραγτι από τον μύθο και τον Βεργαίο επί της οργάνου του γυμνασίου ιδι. Ταξες Κοροκορμής 1998 Νίκαια, Νίκαια, Νίκαια

Ταξες Κοροκορμής
 Νίκαια, Νίκαια, Νίκαια
 αρχοντί Μαρμαρίδας 1998

Τρεις απόμαχοι της ζωής αναπαύονται μπροστά στο παλιό τους στέκι που ήταν κάποτε το καφενείο του Πρόδρομου Κολοκοτρώνη .Δεξιά ο Μπάρμπα Ραχμάνης με τους δύο συμπατριώτες φίλους. Φωτ,1987 Τάσος Κολοκοτρώνης

Ο νερόμυλος αυτός ίσως να λειτούργησε για εκατό περίπου χρόνια και μερικές φορές υπολειτούργησε και τελικά όταν το νερό στέρεψε το κατεδάφισαν αντί να το διατηρήσουν για ιστορικούς λόγους .

Λίγο πριν από τον πόλεμο το χωριό μας είχε αποκτήσει έναν μοντέρνο αλευρόμυλο που άλεθε όλα τα σιτηρά σε όλες τις ποιότητες και καλαμπόκι ακόμα .

Ήταν πετρελαιοκίνητος με 4 πέτρες, κτίσθηκε πάνω στην Εθνική οδό και στη είσοδο προ το χωριό και ανήκε στο **Νίκο Καβαλιέρο** και στην οικογένειά του .

Τον κυρ Νίκο τον ήξερα πολύ καλά . Ήταν πελάτης του καφενείου μας και φίλος του πατέρα μου .Αυτός η γυναίκα του και τα παιδιά του ήταν αγαπητοί σε όλους τους χωριανούς γιατί πάντα βοηθούσε αυτούς που είχανε ανάγκη αλλά φαίνεται ότι είχε και κάποιον εχθρό που τον ζήλευε .Έτσι κατά την μικρή περίοδο της εξουσίας του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ δολοφονήθηκε από κάποιους άγνωστους και το πτώμα του βρέθηκε μέσα στο Γαλλικό ποταμό στην άμμο. Το θλιβερό γεγονός συντάραξε όλους του κατοίκους για τον άδικο χαμό του . Οι ένοχοι δεν βρέθηκαν και δεν έγιναν συλλήψεις και το πράγμα έμεινε ανεξιχνίαστο .Η επιχείρηση συνεχίστηκε από την σύζυγό του αλλά όχι με τόση επιτυχία .

Ο Καβαλιέρος με την οικογένειά του νοίκιαζαν το σπίτι του Χρήστου Προδρόμου που το είχε κτίσει καινούριο κι εκεί έμειναν για αρκετά χρόνια

Ένα άλλος μύλος μικρός με μία πέτρα μόνο που λειτούργησε στο χωριό μετά τον πόλεμο ήτανε του Παναγιωτάκη Καγιαλή και ήταν σε ένα μέρος της αχυρώνας που το μετέτρεψε σε μύλο . Για το άλεσμα και χειριστής ήταν ο Μπάρμπα Γεώργος με τα χοντρά γυαλιά και την πίπα, πρώην μηχανικός και μυλωνάς του Νίκου Καβαλιέρου . Αυτός ο μύλος είχε πολύ δουλειά και δεν προλάβαινε . Ο ίδιος ο Παναγιωτάκης είχε και άλλη ασχολία με τη συλλογή του γάλακτος και τον μπαζέ του και ήταν πάντοτε απασχολημένος αλλά όλα τα προλάβαινε .

Οι Αμπελουργοί

Παρ' όλο που αρκετοί πρόσφυγες του χωριού ήταν στις πατρίδες τους αμπελουργοί σχεδόν κανένας δεν ασχολήθηκε μ' αυτό το επάγγελμα στη Νέα Μαγνησία .Μόνο δύο συμπατριώτες μας είχαν αμπέλι στο χωριό κι' αυτοί ήταν:

Κώστας Παπαδόπουλος από τα μέρη της Προύσας

Θοδωρής Κουρτίδης από το Χαμιντιέ και

Μιχάλης Κούρτογλου από το Χαμιντιέ

Ο Κώστας Παπαδόπουλος καλλιεργούσε σχεδόν όλο του τον κλήρο με αμπέλι για κρασί και λίγα επιτραπέζια τα οποία πουλούσε στην αγορά της Θεσσαλονίκης.

Το αμπέλι του ήταν κατά μήκος του ποταμού που ερχόταν από τον νερόμυλο και ήτα απέναντι από το κτήμα του Δαδή. Ήταν έφορο μέρος και έκανε καλά σταφύλια **Ο Θοδωρής Κουρτίδης** είχε το αμπέλι του κοντά στην εκκλησία του Αγίου Αθανασίου και κοντά στο ανάχωμα που το έδαφος εκεί ήταν παραγωγικό και κατάλληλο για αμπέλι . Καλλιεργούσε επιτραπέζια σταφύλια και καλής ποιότητας..

Όλη του την παραγωγή την πουλούσε ο ίδιος γυρίζοντας τα σπίτια και τα μαγαζιά του χωριού με το γαϊδουράκι του, πολλές φορές πήγαινε και στη Σίνδο Φορούσε πάντα ρεμπουμπλικό αλλά έβαζε και ένα αμπανί επάνω για να μη τον καιει ο ήλιος .Ήταν ψηλός αδύνατος και γερός άνθρωπος . Τα χαρτονομίσματα τα έβαζε με προσοχή το ένα πάνω στο άλλο και όταν ερχόταν να πει καφέ και πλήρωνε ήταν όλα κολλαρισμένα σα να ήταν σιδερωμένα .Εκτός βέβαια τη δουλειά αυτή όπως έγγραφα και πρώτα είχε και το μπακάλικό του που τον βοηθούσε και ο γιος του ο Βασίλης που ήταν και λογιστής .Ο άλλος δε γιος του ο Γιάννης ήταν καθηγητής φιλόλογος και επί κατοχής το 1943 για ένα διάστημα τον είχα και καθηγητή στο τρίτο Γυμνάσιο. Αν δεν ήταν αυτός να με βοηθήσει να εισαχθώ τότε στο Γυμνάσιο δεν θα έμπαινα διότι ήμουν σκράπας και δεν ήξερα τίποτα , πέρασα με 10 .1/4 .

Δεν είχα πάει ούτε έξι μήνες .Πήγαινα με τα πόδια από το χωριό μέχρι την οδό Κασσάνδρου 12 χιλ και γύριζα κάποτε με τα πόδια πάλι ή με έπαιρνε κανένας χωριανός που γύριζε από τη λαχαναγορά . Μια μέρα όμως ξημερώματα όπως πήγαινα για το σχολείο εκεί στη διακλάδωση του Κιλκίς στο (Ντικιλί Ντας) είδα τους Γερμανούς πού κάνανε μια μεγάλη εκτέλεση .Έπαθα τέτοιο σοκ αλλά πήγα τρομαγμένος στο σχολείο, το είπα εκεί στο κυρ Γιάννη και με έστειλε να πάω αμέσως στο σπίτι .Στο γυρισμό ξαναπέρασε από το ίδιο μέρος για να δω και βρήκα δύο γέρους που κλαίγανε για τα παλικαριά τους που εκτελέστηκαν.

Από τότε δεν ξαναπήγα στο σχολείο έως ότου τελείωσε ο πόλεμος και πήγα στην Αμερικανική Γεωργική Σχολή 16 χρόνων από την πρώτη τάξη .

Έφυγα λίγο από το θέμα, Ο τρίτος αμπελουργός για μικρό διάστημα ήταν ο **Γκούρτογλου Μιχάλης** .Αυτός είχε ένα αμπέλι κοντά στο Γαλλικό ποταμό αλλά δεν ασχολήθηκε για πολύ και τα παράτησε να ασχοληθεί με το καφενείο του περισσότερο

Ζαχαροπλαστιά

Ο πρώτος ζαχαροπλάστη στο χωριό μας ήρθε κατά το 1935 και ήταν ο Βασίλης Μπαλάσκας και το μαγαζί του ήταν στο κτήριο του Αθανασίου Χατζημάρκου που ήταν το καφενείο και η κοινότητα. Ήταν καλός τεχνίτης και ιδιαίτερα στις τουλούμπες λουκουμάδες και κουρκουμπίνια. Τα καλοκαίρια έκανε και παγωτό.

Το μαγαζί ήταν μικρό περίπου 4 Χ4 και με το ζόρι χωρούσαν 4 τραπέζια αλλά έκανε καλή δουλειά τα καλοκαίρια έβαζε τραπέζια και έξω στο δρόμο προς τις γραμμές. Ο Βασίλης είχε μεγάλη οικογένεια και στη δουλειά βοηθούσε και η γυναίκα του. Με το πόλεμο όμως έκλεισε και άλλο ζαχαροπλαστείο μέχρι το 1954 που έφυγα δεν ξανάνοιξε άλλο.

Φαρμακεία

Από το 1922, αλλά και πιο μπροστά το χωριό μας δεν είχε φαρμακείο. Ο γιατρός συνήθως κρατούσε τα απαραίτητα φάρμακα και όταν ήταν ανάγκη έδινε κανένα κινίνο κλπ αλλά αν έπρεπε να πάρει φάρμακα για μια σοβαρή πάθηση έπρεπε να τα πάρει από τη Θεσσαλονίκη και το φαρμακείο που προτιμούσαν οι χωριανοί μας ήταν του Ζωγράφου που ήταν στην Μοναστηρίου κοντά στο Βαρδάρη.

Το πρώτο φαρμακείο που άνοιξε στο χωριό μας υπολογίζω ότι ήταν το 1937 και λειτούργησε στο παλιό μπακάλικο του Γεώργιου Σαρρή απέναντι από το καφενείο μας. Ήταν βολικό και μεγάλη ευκολία αλλά δεν έκανε δουλειά και με τον πόλεμο έκλεισε και δεν άνοιξε άλλο μέχρι το 1954. Πάντως για μένα φάνηκε χρήσιμος ο φαρμακοποιός. Μία μέρα πήγα να κόψω ένα κυδώνι με το μικρό τσεκούρι του χασάπη πάνω εκεί που έκοβε τα κρέατα. Το έπιασα το κυδώνι κατέβασα μια το τσεκούρι, έκοψα το κυδώνι αλλά και ένα κομμάτι του δείκτη του αριστείου χεριού μου. Πάτησα τις φωνές και τα κλάματα, φέρανε τον φαρμακοποιό, πήρε το κομμένο μέρος το ένωσε, το έδεσε και σε μερικές μέρες έγινε καλά.

Αλλά έφαγα το ξύλο πάλι (εγώ ήμουν πολύ φρόνιμο παιδί).

Γιατροί και νοσοκόμες

Οι γιατροί είναι απαραίτητοι και τους έχουμε όλοι ανάγκη αλλά οι χωριανοί μας είτε για οικονομικούς λόγους είτε δεν του είχαν εμπιστοσύνη απέφευγαν να επισκεφτούν ή να καλέσουν γιατρό στο σπίτι. Για το κρυολόγημα έριχναν μερικές βεντούζες και ένα τρίψιμο με πετρέλαιο ή σπίρτο ντιβίνο (έτσι το λέγανε) το οινόπνευμα. Σε εσχάτη ανάγκη μερικές γριές παίρνανε και κοφτές βεντούζες (αυτές ήταν ειδικές) Ήμουν μικρός όταν είδα μια μέρα την γειτόνισσα μας την Γκαρά Γκιάρανα αμπλά να παίρνει κοφτές βεντούζες από τον Νίκο τον Παγώνη που είχε πούντα. Έκοβε πρώτα με ένα ξυράφι το μέρος που θα έβαζε τη βεντούζα και μετά πάνω εκεί έβαζε τη βεντούζα και το γυαλί γέμιζε με αίμα. Τέτοιες βεντούζες πήρε καμιά δεκαριά και ο τόπος γέμιζε με αίμα και νόμισα ότι τον σφάζει φοβήθηκα και πάτησα τα κλάματα και με πέταξαν έξω.

Εδώ είναι ένας ταλαίπωρος και πολύ άρρωστος άνθρωπος που του πιάνουν τις θεραπευτικές βεντούζες για να γίνει καλά. Του άρεσε λει ο θόρυβος όταν τραβούσαν τις βεντούζες και έκαναν φλούπ ,φλούπ. Ντρέπεται και δεν βλέπει και είναι ο Νίκος Χατζημάρκος

Ένας από του πρώτους γιατρούς που ήρθε στο χωριό μας ήταν ο **Θρασύβουλος Απαρτόγλου** . Είχε σπουδάσει στο Παρίσι ,ήταν ελεύθερος και ωραίο παλικάρι και καλός γιατρός αλλά ακριβός .Το Ιατρείο του το είχε στο σπίτι του Γιάννου Τερζόγλου και Βασιλείας (Σπανίδη) κοντά στο σταθμό .

Ο Απαρτόγλου ήταν ο μόνος κάτοικος τότε που είχε ιδιωτικό αυτοκίνητο και ήταν μοντέλο Τ Φορντ . Τις επισκέψεις τις έκανε πάντοτε με το ιδιωτικό του και εν ανάγκη τον πήγαινε και στο νοσοκομείο . Πάντοτε χρέωνε πολλά και οι χωριανοί του κόλλησαν το παρατσούκλι και αντί να τον λένε Απαρτόγλου τον αποκαλούσαν Αρπακτόγλου .

Ο Απαρτόγλου παντρεύτηκε μία δασκάλα του Διαβατά Έκτισε δικό του σπίτι και φαρμακείο ανάμεσα από την Εθνική οδό και σιδηροδρομικές γραμμές ,πήρε και ένα μεγάλο βοσκότοπο κοντά στου Τσαλαγράδα και στον νερόμυλο και ήταν μια χαρά .

Ένας άλλος γιατρός που ήρθε για μικρό χρονικό διάστημα ήταν ο **κυρ Διονύσης** από την Κεφαλονιά και ήταν καλός και ήσυχος.

Και στις αρχές επί κατοχής και μέχρι την απελευθέρωση ήρθε στο χωριό μας ο Χαμιντιελής και πρώτος εξάδελφος του πατέρα μου ο **Γεώργιος Αγκυρόπουλος** με την γυναίκα του την Νίκη από την Τζουμαγιά Σερρών που ήταν τότε κάτω από την Βουλγαρική διοίκηση . Αυτός όπως προανέφερα και πιο μπροστά έμεινε όλο αυτό το

διάστημα στο σπίτι μας και ήταν πολύ φιλόανθρωπος .Εάν δεν είχε κάποιος να πληρώσει δεν του ζητούσε τίποτα .

Μαζί μ' αυτόν ήρθαν στο χωριό και τα πεθερικά του και οι κουνιάδοι του και έμειναν για αρκετό καιρό στο σπίτι του Καπασακάλη

Μετά την κατοχή επέστρεψε στη Τζουμαγιά ξαναπαντρεύτηκε και εγκαταστάθηκε στην Αγία Παρασκευή της Αθήνας .

Νοσοκόμες. Μία αξιόλογη νοσοκόμα που είχαμε στο χωριό ήταν η κυρία **Δέσποινα Κλεαγκώνη** η οποία είχε αρκετή πείρα διότι εργάστηκε σε διάφορα νοσοκομεία έκανε ενέσεις αλλά ήταν και μαμή , Επίσης είχαμε και την κυρία **Σοφία Μερτζεμέκη** η οποία είχε το παρατσούκλι (Ντελή Σοφή). Κι' αυτή ήταν νοσοκόμα και μαμή . Για μικρά περιστατικά ο κόσμος καλούσε πρώτα αυτές και μετά τον γιατρό

Οι συγκοινωνίες

Η συγκοινωνία πριν από τον πόλεμο μεταξύ του χωριού και της Θεσσαλονίκης γινόταν με το τρένο, με αυτοκίνητο. με αλογόκαρο και με τα πόδια .

Με το τρένο είχαμε ορισμένες ώρες την ημέρα όπου τα τρένα της γραμμή Ειδομένης και Αλεξανδρούπολης σταματούσαν και έπαιρναν επιβάτες προς την Θεσσαλονίκη αλλά και αντιθέτως.

Ο σταθμάρχης του χωριού ήταν ο κυρ Πέτρος .Όταν δεν ήταν να περάσει κανένα τρένο για πολλές ώρες ερχόταν στο καφενείο μας και έπαιζε τάβλι η πρέφα και λίγο πριν έρθει το τρένο άφηνε τα χαρτιά η το τάβλι πήγαινε στο σταθμό έκανε τη δουλειά του και ξανασυνέχιζε. Το κακό ήταν ότι οι ηλικιωμένοι δεν μπορούσαν να ανεβούν στα τρένα διότι οι σκάλες ήταν πολύ ψηλά από το έδαφος και δεν υπήρχε πλατφόρμα.

Στο σταθμό κοντά στη φύλαξη της διάβασης που έβαζε την αλυσίδα να σταματήσουν τα κάρα ήταν ο Γιάννης Σπανουδάκη και στην οδό Βέροιας κοντά στο Γαλλικό Ο Παναγιώτης Ιωσηφίδης .Εκεί επί κατοχής ένα αυτοκίνητο φορτηγό γκαζοζέν με αρκετούς επιβάτες που πήγαινε προς την Θεσσαλονίκη χτυπήθηκε από την ταχεία και σκοτώθηκαν κάπου δέκα άτομα . Ήμουν από του πρώτους που πήγα να βοηθήσω του τραυματισμένους και το θέαμα ήταν τρομερό .

Οι άλλες διαβάσεις, μία απέναντι από του Καβαλιέρου και στο Γαλλικό δεν είχαν φύλακες (εκεί φύλαγε ο Θεός και ο Άγιος)

Λεωφορεία δεν είχαμε αλλά υπήρχαν τα δύο αδέρφια ο Μήτσος και ο Θωμάς που είχαν από ένα μικρό τετραθέσιο Ford και έκαναν τη συγκοινωνία .

Όταν άρχισε ο πόλεμος τα αυτοκίνητα επιτάχτηκαν, τα άλογα το ίδιο και τα τρένα κουβαλούσαν στρατό και πολεμικά υλικά και οι συγκοινωνία ελαττώθηκε στα αλογόκαρα που έμειναν και στο βάδισμα .

επί κατοχής μεταχειριζόμασταν τα αλογόκαρα και τα φορτηγά των Γερμανών που δούλευαν στα έργα και χρέωναν κάτι .Επίσης και ένα τρένο με μερικά βαγόνια που κουβαλούσε εργάτες από τη Θεσσαλονίκη και του μοίραζε μέχρι το σταθμό των Λαχανοκήπων και ήταν τζάμπα, .Το τρένο αυτό οι εργάτες το ονομάζανε ΜΠΑΛΕ και δεν ξέρω γιατί , και έκανε πρωί μεσημέρι και βράδυ δρομολόγια μόνο για τους εργάτες, αλλά μόλις σταματούσε να κατεβούν οι εργάτες ορμούσαμε όλοι και ταξιδεύαμε για τη πόλη παράνομα .

Οι γερμανοί μας κυνηγούσαν ,Κατεβαίναμε από το ένα βαγόνι και μπαίναμε στο άλλο ,Μας είχαν βαρεθεί .

Μια μέρα ήμασταν καμιά πενηνταριά που περιμέναμε να έρθει το τρένο για να το καβαλήσουμε . Μας άφησαν οι και μπήκαμε όλοι δίχως να πουν τίποτα . Πήγαμε στους Λαχανόκηπους, κατέβηκαν οι εργάτες αλλά το τρένο αντί να πάει προς την Θεσσαλονίκη πήγε προς το Κιλκίς .Σταμάτησε σε ένα ερημικό μέρος και μας κατέβασαν όλους και με την απειλή των όπλων οι κερατάδες μας απομάκρυναν από το τρένο . Έβαλε μπρος ,έφυγε στα γρήγορα και όλοι μείναμε μπουκάλα με τα πράγματά μας στο χέρι κάπου 30 χιλιόμετρα μακριά από το χωριό .

Εγώ είχα και μία ντραμτζάνα για να αγοράσω ούζο από τον Πετρακάκη και κάτι άλλα πράγματα για το καφενείο μας . Εκτός που δεν αγόρασα τίποτα έκανα και πέντε ώρες βάδισμα να φτάσω στο σπίτι .Πηγαίνοντας προς τα πάνω χαιρέτησα και τον μπαμπά μου που καθόταν με τους πελάτες κάτω από τις ακακίες . Μερικές γυναίκες στο γυρισμό λέγανε κάτι κατάρες..

Αυτή τη φορά που άργησα δεν άφαγα ξύλο γιατί έφταιγε ο Μπαλετζής. Μετά την κατοχή η συγκοινωνία άρχισε να βελτιώνεται πρώτα με τα αλογόκαρα και μετά με αυτοκίνητα στρατιωτικά που τα μετατρέψανε σε λεωφορεία και πρώτος ήταν ο Ιωσήφ Ηλιάδης ένα τριών τετάρτων και στη συνέχεια ο Καρόγλου ,ο Ναζλίδης .Μαυρίδης κλπ .

Ο πρώτος που είχε αγροτικό 3/4 ήταν ο Γεώργιος Χατζηθεοφάνους που το οδηγούσε και η νεαρή κόρη του και ήταν πρώτη γυναίκα στο χωριό σοφερίνα .Μετά έβγαλε και λεωφορείο και το χωριό είχε τακτική συγκοινωνία .

Οι πλανόδιοι πωλητές και τεχνίτες

Οι πλανόδιοι πωλητές και τεχνίτες δεν λείπουν από κανένα μέρος του κόσμου .Ιδιαίτερα στην Ελλάδα οι τεχνίτες κι αυτοί που διατηρούν μαγαζιά βγαίνουν έξω στην επαρχία για ν' αποκτήσουν περισσότερη πελατεία. Οι πλανόδιοι έμποροι και τεχνίτες που βλέπαμε συχνά στο χωριό ήταν:

Οι μπασματζήδες (υφασματοπώλες) . Αυτοί συνήθως είχαν μαγαζιά στη Θεσσαλονίκη αλλά έβγαιναν και στα χωριά . Είχαν κάρα σκεπαστά για να προστατεύουν το εμπόρευσμά τους και οι πελάτες ήταν σίγουρα γυναίκες που ήξεραν να ράψουν ή να τους τα ράψει η κυρά Παρή .

Οι πρματευτάδες ή (ψιλικατζήδες) Αυτοί είχαν όλα τα μικροπράγματα για το ράψιμο .κουμπιά βελόνες κλωστές καρφίτσες και εκατοντάδες άλλα πράγματα κυρίως σε δίτροχα κάρα και σκεπαστά και ήταν ως επί το πλείστον Εβραίοι.

Οι Μανάβηδες . Αυτό το επάγγελμα στο χωριό μας ήταν ανύπαρκτο διότι τα 99% των κατοίκων ήταν γεωργοκηπουροί κι αυτοί που δεν ήταν είχαν κάποιον δικό τους συγγενή που είχε λαχανικά . Τα μόνα είδη που αγοράζαμε από πλανόδιους μανάβηδες ήταν τα πορτοκάλια, μανταρίνια λεμόνια, σταφύλια, καρπούζια, και πεπόνια που τα έφερναν από άλλα μέρη με αλογόκαρα.

Οι παγωτατζήδες. Τα καλοκαίρια μόνο, ερχόταν ένας παγωτατζής κυρίως τις Κυριακές και γύριζε όλο το χωριό .με το τρίκυκλο ποδήλατο όπου μπροστά του είχε σε μία κάσα

σαν μπουζιέρα το παγωτό .Το τρίκυκλο ήταν σκεπαστό με μουσαμά σαν ομπρέλα για τον ήλιο . Πουλούσε κασάτα και χουνάκια .Τα άτιμα ήταν τόσο μικρά που δεν ήταν να τα γλύψεις αλλά να τα καταπιείς .Πολλές φορές αγόραζα ένα χουνάκι ήθελαν άλλοι τρεις να γλύψουν από λιγάκι και για μένα έμενε μόνο το χουνί .

Οι Ακονιστάδες Οι ακονιστές ήταν συνήθως γύφτοι που στη πλάτη τους κουβαλούσαν τον τροχό που ήταν στερεωμένος σε μια τετράποδη βάση .Κίνηση στον τροχό έδινε με το πόδι του μέσο ενός τροχού ποδηλάτου και μιάντας που κινούσε τον τροχό . Αυτοί ακονίζανε μαχαίρια ψαλίδια .τσεκούρια και όλα τα εργαλεία κοπής .

Οι Καρεκλάδες. Οι καρεκλάδες ήταν κι αυτοί γύφτοι και ερχόντουσαν συνήθως κάθε άνοιξη αλλά τη περισσότερη δουλειά την παίρνανε από τα καφενεία διότι εκεί παλιώνανε πιο γρήγορα .Μερικοί πελάτες (κι εγώ ακόμα) όταν καθόντουσαν γέρνανε προς τα πίσω για καλύτερη στάση έχοντας βέβαια σε κάθε πόδι και χέρι και από άλλη μία για στήριγμα (νταγιανμά)και η καρέκλες σπάνανε πιο γρήγορα .

Οι Ωρολογιάδες . Ο μόνος ωρολογάς που εμφανιζόταν κάπου κάπου τις Κυριακές ήταν ένας Αρμένιος από τη Θεσσαλονίκη . Αυτό πριν από τον πόλεμο διότι μέχρι τότε κανένας δεν είχε ρολόι του χεριού κι αυτοί που είχαν της τσέπης ήταν μετρημένοι και αυτούς που θυμάμαι ήταν : Ο νονός μου, Αντώνης Χουρσόγλου ,Κώστας Παπαδόπουλος, .Παναγιώτης Ιωσηφίδης, Πανιωτάκης Καγιαλής .Αναστάσης ταξηντάρης και μερικοί άλλοι και ήταν όλα της τσέπης και συνηθίζανε να τα έχουν στη τσέπη του γελεκιού με αλυσίδα σκαλωμένη στη κουμπότρυπα .Τα φορούσαν κάθε Κυριακή, βλέπανε την ώρα κάθε μισή ώρα και τα καμαρώνανε. Μερικά είχαν και καπάκι . Αυτοί που δεν είχαν ρολόγια βλέπανε τον ήλιο, τη σκιά και πότε περνούσε η ταχεία του Γευγελή και της Αλεξανδρούπολης και το αεροπλάνο το Γερμανικό που πετούσε στις τρεις το απόγευμα πάνω από το χωριό.

Οι παπλωματάδες .Αυτοί οι τεχνίτες είχαν μαγαζιά στη Θεσσαλονίκη αλλά κάθε καλοκαίρι έβγαιναν στα χωριά για να πάρουν επιπρόσθετη δουλειά .Εκτός από τις κουβέρτες και τα κιλίμια τα παπλώματα ήταν απαραίτητα για κάθε σπίτι .Αυτά από τη πολύ χρήση πατιόντουσαν και χάνανε την απαλότητά τους. Πολλές γυναίκες ξήλωναν μόνες τους τα παπλώματα και με τα χέρια άνοιγαν τα πατημένα βαμβάκια αλλά δεν είχαν και τόση επιτυχία .Άλλες έπαιρναν τον παπλωματά ο οποίος είχε ειδικό εργαλείο σαν τόξο με πολύ τεντωμένο σύρμα . Το έβαζε κοντά στο βαμβάκι και χτυπούσε το σύρμα με ένα ξύλινο σφυρί . Το σύρμα έπαλλε τόσο δυνατά που το βαμβάκι το έκανε σαν μετάξι απαλό . Όταν τελείωνε γέμιζε το πάπλωμα το έραβε και ήταν ωραία και απαλό . Πολλές φορές τα παίρνανε τα παπλώματα στα εργαστήριά τους τα διορθώνανε και τα φέρνανε πίσω στις νοικοκυρές .

Τα Θέατρα .Το χωριό μας δεν είχε κανένα θέατρο διότι η πόλη ήταν κοντά κι αυτοί που ήθελαν πήγαιναν στη Θεσσαλονίκη .Γενικά οι κάτοικοι δεν ήταν και θεατρόφιλοι διότι δεν ήξεραν καλά ελληνικά και δεν καταλάβαιναν τα ελληνικά αστεία . Παρ όλα ταύτα αρκετοί μικροί θίασοι επισκέφτηκαν το χωριό μας με ερασιτέχνες και επαγγελματίες ηθοποιούς . Θυμάμαι στο καφενείο μας ήρθαν πριν από τον πόλεμο τρεις ή τέσσερες φορές . έστηναν μια μικρή σκηνή και μπορούσαν να παρακολουθήσουν το έργο καμιά εκατοσταριά άτομα και με μερικούς όρθιους. 150.

Αρκετές δε φορές ήρθαν και θέατρα που στήνανε μια μεγάλη τέντα στη μεγάλη αυλή της Δέσποινας Νταή (τώρα του Γεώργγου και Κατίνας Σαρρή) παίζον κωμωδίες και συγκεντρώνανε αρκετούς νέους και ηλικιωμένους

Τα έργα που παίζανε ήταν η Γκόλφω και καμιά κωμωδία που έδειχναν και λίγο πόδι , μπούτι, και στήθος για μπανιστήρι . Οι ηλικιωμένοι συνήθως οι γριές με αυστηρές αρχές τις κοπέλες αυτές τις λέγανε (γκαχπέδες) πόρνες..

Ο Καραγκιόζης

Το θέατρο σκιών «Ο Καραγκιόζης» είχε μεγάλη επιτυχία στο χωριό και από μικρά παιδιά μέχρι και οι μεγάλοι έτρεχαν να δουν τον πεινασμένο Καραγκιόζη και τον Χατζατζάρη να τρώνε ξύλο απ τον Μπάρμπα Γεώργο και απ τον Βελενγκέκα . Στο τέλος τα βόλευε εύρισκε δουλειά μέσω του σερ Διονύση στο παλάτι του Βεζίρη για να ταΐσει τα κολλητήρια του και την Φατμέ .

Ο Καραγκιόζης ήταν ο ήρωας όλων των παιδιών που σκορπούσε το γέλιο και τη χαρά και ήταν η μόνη μας ψυχαγωγία στο χωριό .

Πριν από το πόλεμο τον Καραγκιόζη τον παίζανε στο καφενείο μας αλλά μετά τον πόλεμο ο Καραγκιόζης απέκτησε μόνιμη στέγη στην αυλή του Κωστή Εμμανουηλίδη που είχε κατάλληλα κατασκευαστεί για το παίξιμο του θεάτρου σκιών και ήταν υπαίθριο και λειτουργούσε όλους τους καλοκαιρινούς μήνες με μεγάλη επιτυχία τα Σαββατοκύριακα μόνο. Τις άλλες μέρες ήταν και καφενείο που είχε πελατεία για καφέ και ούζο και άλλα ποτά .

Το θέατρο αυτό λειτούργησε μέχρι σχεδόν το 1950 και προσέφερε άφθονο γέλιο σε μικρούς και μεγάλους. Πολλοί της ηλικίας μου εκεί στο χωριό θα τα θυμούνται αυτά .

Η κοινωνική ζωή

Η κοινωνική ζωή των ανθρώπων του χωριού διέφερε από άτομο σε άτομο .Θα πω ότι ήταν περιορισμένη λόγω των συνθηκών και της κατάστασης που επικρατούσε τότε μετά την προσφυγιά . Παρ όλα ταύτα αρκετοί ήταν αυτοί που είχαν την ευκαιρία και την ευχέρεια να διασκεδάζουν και να αποκτούν ορισμένες μικροπολυτέλειες αλλά και πάρα πολλοί είχαν πολλές στερήσεις σε πολλά πράγματα

Η διασκέδαση περιοριζόταν τότε μόνο στους άνδρες .Αυτοί βγαίνανε στα καφενεία και είχαν το προνόμιο να πίνουν να χορεύουν να σπάνε και να ξοδεύουν για τη ψυχαγωγία τους . Για τη γυναίκα του πρόσφυγα ήταν αδιανόητο να πάει στο καφενέ με τον άντρα της και τα παιδιά της να πει καφέ η να πάρει ένα γλυκό και ήταν πολύ σπάνιο φαινόμενο.

Αυτό το ξέρω πολύ καλά διότι μεγάλωσα μέσα στο καφενείο ,έμαθα τη γλώσσα τους τις συνήθειές τους και είμαι σίγουρος ότι δεν υπάρχει πρόσφυγας που να μη του έχω κάνει καφέ η δεν του σέρβιρα ούζο γλυκό και νερό ακόμα . Κι ένα άλλο όλοι προτιμούσαν εμένα να τους σερβίρω παρά τον πατέρα μου γιατί ήμουν πολύ γενναϊόδωρος ,έβαζα περισσότερο ούζο στα ποτήρια τους περισσότερο μεζέ και γλυκό στα πιάτα τους , γι αυτό ο πατέρας μου δεν έγινε πλούσιος.

Η πρώτη όμως γενεά που μεγάλωνε με άλλες συνήθειες και αξίες ήταν διαφορετική και αυτό άρχισε να φαίνεται μετά από την δεκαετία του 50 που οι νέοι μεγάλωναν με πολύ διαφορετικό τρόπο .Οι νέοι βγαίνανε έξω στα κέντρα διασκέδασεων με τις αδελφές τους

τις αρραβωνιαστικές τους ,πηγαίνανε στους κινηματογράφους και εκδρομές τα καλοκαίρια στο Μπαξέ Τσιφλίκι ή στη Μηχανιώνα κλπ

Οι κηπουροί ή μπαξεβάνηδες

Με μεγάλη υπερηφάνεια μπορώ να πω ότι το χωριό μας κυρίως και η περιοχή του είχε τους καλύτερου λαχανόκηπους όχι μόνο στην περιοχή της Θεσσαλονίκης αλλά και όλης της Ελλάδας .Όπως προείπα η περιοχή λόγω της τοποθεσίας του κοντά στον Γαλλικό (Εχέδωρο) ποταμό είχε αυτό το φυσικό δώρο της εύφορης γης .

Οι πρώτοι καλοί κηπουροί που εγκαταστάθηκαν εκεί μετά το 1912 προέρχοντο από το Μελισσοχώρι ή (Μπάλτζα) . Η τέχνη και το ταλέντο τους στην κηπουρική ήταν άφταστο. Λίγα χρόνια αργότερα μετά την Μικρασιατική καταστροφή ήρθαν και πρόσφυγες από τα μέρη της Προύσας και την άλλη χρονιά οι Πρόσφυγες από το Χαμιντιέ τη Θράκη και άλλα μέρη .

Η πείρα όλων μαζί δημιούργησε και τον ανταγωνισμό ποιος θα είναι ο καλύτερος και εδώ μπορώ δίχως να αδικήσω και τους άλλους να αναφέρω μερικούς καλούς κηπουρούς που πήγαινα συχνά στα κτήματά τους να αγοράσω ζαρζαβατικά για το καφενείο και πάντα ο πατέρας μου με έστελνε κάθε φορά και σε διαφορετικό μπαξέ για να έχει με όλους φιλία και όλους τους ήξερα πολύ καλά και με ξέρανε

Στους μπαξέδες που πήγαινα συχνά και ήταν κοντά ήταν : Του Πέτρου (Πετρή) Εμπέογλου και δίπλα στου Μανόλη και Μαρίνου Μπήγκαλη. Μετά τις σιδ. γραμμές ήταν του Γεώργιου Ραχμάνη και δίπλα του Μπάρμπα Γεώργιο Δραγάνη με τον γιο του τον Αντώνη . Επίσης ψώνιζα από τον Δαδή τον Θανάση την Εμορφία Τσορμπατζόγλου και από τους Θρακιώτες Γιάννη και Πασχάλη και τον γείτονά τους τον Τσαλαγράδα και από αρκετού άλλους

Τώρα όσο για τους Χαμιντιελίδες δεν μπορώ να πω ότι ήταν πολύ καλοί κηπουροί όπως οι Μπαλτζανοί διότι στην πατρίδα τους καλλιεργούσαν καπνά σταφύλια σιτηρά σύκα και τα λαχανικά τα καλλιεργούσαν μόνο για τον εαυτόν τους .

Όταν όμως εγκαταστάθηκαν στο Αραπλή προσαρμόστηκαν σε καινούργιες καλλιέργειες και την τέχνη της κηπουρικής την μάθανε πολύ γρήγορα και γρήγορα ήταν εξ ίσου κι αυτοί καλοί κηπουροί .

Θα αναφέρω μερικούς που ήταν αξιόλογοι κηπουροί αλλά και σε άλλες καλλιέργειες Ένας απ αυτούς ήταν ο Θανάσης Χατζημάρκος. Όπως ανάφερα και πιο μπροστά που εκτός από κηπουρικά προϊόντα καλλιεργούσε φράουλα, ροδάκινα, καίσια, σύκα, μέχρι και μούρα .Όσο για την πατατοπαραγωγή ήταν ένας από τους καλύτερους . αργότερα δε σπωρώνες με αχλάδια, που αρκετά από την παραγωγή του έφταναν μέχρι την Αθήνα .

Δίχως να θέλω να αδικήσω κανέναν Οι Χαμιντιελίδες που ήταν αρκετά καλοί ήταν οι Καγιαλήδες, Ιωαννίδης (Κίντζης) Νταουλτζόγλου οι Κεχαγιάδες, Ματθαίου Καρακυριάκος, Μπατζελήδες.ο Καπετάν . ο Χουρσόγλου και ποιόν να αφήσω έξω όλοι τους ήταν αξιέπαινοι καλοί και εργατικοί άνθρωποι .

Δεν μπορώ όμως να καταλάβω (πολλές φορές λένε καλύτερα να βγει το μάτι σου παρά το ονομάσου) όμως γιατί τον Παναγή Βεργή του κόλλησαν το παρατσούκλι και ενώ ήταν εργατικός τον λέγανε «Χαϊλάζ Παναγή) ; Εγώ θυμάμαι τα καλοκαίρια ερχόταν κάθε μεσημέρι ξιπόλητος στο καφενείο και καθόταν κάτω από τις ακακίες ως που να

πέσει η ζέστη και ξεκουραζότανε και μετά πάλι στο μπαζέ .Λέγανε μερικοί ότι ακούσανε να λει στη γυναίκα του τη Μαργή όταν είχε πολύ ζέστη « **Μαρή Μαργή Τσαμουρλαρά γιατατζάν μαρήηηη**» Ίσως να είχε δίκιο, και ποιος δεν θέλει να ξαπλώσει μέσα στη δροσερή λάσπη λίγο να δροσιστεί;

Η κηπουρική ήταν μια δουλειά που απαιτούσε πολλές ώρες δουλειά και όλο το χρόνο επτά μέρες την εβδομάδα από την ανατολή του ηλίου μέχρι τη δύση και πολλές φορές μέχρι τα μεσάνυχτα και κάτω από δύσκολες συνθήκες ,όπως κρύο βροχή, χιόνια, αέρας, σκόνη και ζέστη. Πάντα ο αγρότης και ο κηπουρός ήταν εκτεθειμένος στη φύση που δεν ήταν πάντα φιλική

Παρά τις αντίξοες συνθήκες που αντιμετώπιζε στη καθημερινή ζωή του έκανε προκοπή για τον εαυτόν του και για τα παιδιά του ακόμα και για τα εγγόνια του που αρκετοί απ' αυτούς συνεχίζουν την παράδοση με την ίδια δυσκολία .

Στην επόμενη σελίδα θα παραθέσω μερικές φωτογραφίες από του νεότερους συνεχιστές που πήραν τα ινία της κηπουρικής να καλλιεργούν λαχανικά από τους πατεράδες, παππούδες και προπαππούδες και συνεχίζουν με υπερηφάνεια το έργο τους .

1987. Στη φωτογραφία είναι η σύζυγός μου Χριστίνα με τη Νούλα και τον σύζυγό της Γεώργο Δελσίζη και πρώτο εξάδελφο και με την αδελφή μου Βασούλα στο κτήμα τους που είχαν ντομάτες και άλλα λαχανικά. Ο Γεώργος έμεινε ορφανός σε ηλικία 7 χρονών και από τα παιδικά του χρόνια δούλενε στο κτήμα τους και πέρασε δύσκολους καιρούς με τους πολέμους σαν προστάτης οικογενείας

Ο γάμος του με την Νούλα άλλαξε την πορεία της ζωής τους προς το καλύτερο. Απέκτησαν τον Μανόλη και την Κατερίνα που τους έδωσε χαρά και ευτυχία να τα βλέπουν να μεγαλώνουν και να μορφώνονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ζωής Και τα δύο τους παιδιά παντρεύτηκαν και έκαναν δικές τους οικογένειες με παιδιά που και αυτά σπούδασαν και προοδεύουν

Ιδιαίτερα ο γιος του Γεώργου και της Νούλας ο Μανόλης Δελσίζης και η οικογένειά του τώρα, όχι μόνο ακολούθησαν το γεωργικό επάγγελμα των γονιών και παππούδων τους αλλά επιδόθηκαν στην ειδική καλλιέργεια των σπαραγγιών που συσκευάζουν και εξάγουν σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες με μεγάλη επιτυχία.

1994. Το εργοστάσιο συσκευασίας σπαραγγιών της οικογενείας Εμμανουήλ Γεωργίου Δελσίζη μέσα στο κτήμα τους στην Νέα Μαγνησία Θεσσαλονίκης. Τα συσκευασμένα σπαράγγια στέλνονται στη Γερμανία και σε άλλα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1994. Ο Μανόλης, εγώ (Τάσος) και ο πρώτος εξάδελφός μου Γεώργιος Δελσίζης απολαμβάνουμε το καφεδάκι κάτω από την κληματαριά και πίσω τα σπαράγγια,

Τα λαχανικά και η αγορά

Η παραγωγή όλων των λαχανικών κατέληγε στη λαχαναγορά της Θεσσαλονίκης που ο κάθε παραγωγός είχε και τον δικό του μανάβη (έμπορα). Από το χωριό μας ο παλαιότερος ήταν ο **Θανάσης Μακρόγλου** που ήταν κουνιάδος του Μανόλη Μαραγκού και από τους τελευταίους της δεύτερης γενιάς ήταν τα αδέρφια **Σταύρος και Θεόφιλος Γιαμούκης** και ο **Στέλιος Αντωνιάδης** (Αμέρκαλης) όλοι αυτοί οι χωριανοί εξυπηρετούσαν τους κηπουρούς μας πουλώντας τα λαχανικά τους στα συνοικιακά μανάβικα και εστιατόρια κλπ .

Η πιο ευχάριστη στιγμή για τον παραγωγό ήταν η συγκομιδή των λαχανικών (το πιάσιμο των μαξουλιών) και η μεταφορά τους στη λαχαναγορά . Ήταν μια επίπονη δουλειά να μαζέψουν διάφορα είδη λαχανικών να τα συσκευάσουν με προσοχή και να τα φορτώσουν στη σούστα και πολύ νωρίς να βρίσκονται στη αγορά μέσα από δρόμους που ούτε πεζός δεν μπορούσες να βαδίσεις από λάσπη το χειμώνα και χόματα το καλοκαίρι .

Όταν κατάφερναν να φτάσουν στην αγορά τα ξεφόρτωναν και περίμεναν να πουλήσουν τα λαχανικά τους . Ο κάθε έμπορας είχε λαχανικά και από άλλους και αυτοί που είχαν καλή ποιότητα τα πουλούσαν αμέσως έπαιρναν τα λεφτά τους και φεύγανε . Όταν όμως δεν μπορούσαν να τα πουλήσουν τα παρατούσαν στον έμπορα και γυρίζανε γρήγορα στο κτήμα για δουλειά . Τώρα ο μανάβης εν απουσία του παραγωγού τα πουλούσε κάποτε, αλλά κανένας δεν ήξερε πόσο τα πούλησε . Αυτός κατά συνείδηση έδινε στον παραγωγό όσα ήθελε .

Έτσι οι περισσότεροι παραγωγοί ήταν πάντοτε χρεωμένοι στον μανάβη από τα δανεικά που έπαιρναν έναντι του εμπορεύματος των λαχανικών .

Τα σιτηρά

Η καλλιέργεια των σιτηρών ήταν περιορισμένη στο χωριό μας διότι δεν υπήρχε χώρος .Μερικοί που είχαν χωράφια στο Ανά Τσαγίρ που ήταν μετά σπω το Γαλλικό ποταμό έβαζαν αρκετά στρέμματα αλλά μερικοί έβαζαν ίσα ίσα να έχουν σιτάρι για το σπίτι τους. Τα καλαμπόκια συνήθως τα καλλιεργούσαν μέσα στο μπαξέ ανάμεσα στις βάδες και στα καρίκια για να τρέφουν τις αγελάδες τους και καλαμπόκι για τον εαυτό τους για τα ζώα .

Το θέρισμα του σιταριού γινόταν με δρεπάνια ,Τα έκαναν σε δεμάτια και τα δένανε με τα ίδια τα στάχυα σε (Τοκουτσούμια) και μετά τα συγκεντρώνανε σε ανοιχτούς χώρους όπου ερχόταν η μπατόζα και τα αλώνιζε . Ένας χώρος ήταν στα «Γύφτικα» και ο άλλος στον κοινοτικό χώρο απέναντι από το σπίτι του Γιαμούκη Ηλία και Γιάννη .

Μια χρονιά εκεί τα στάχυα πήραν φωτιά από το τρακτέρ της μπατόζας και κήκαν όλα τα σιτάρια και η μπατόζα μαζί.

Ένας άλλος τρόπος αλωνίσματος ήτανε με το δόκανο που ήταν ένα πλατύ χονδρό σανίδι με κοφτερές πέτρες από κάτω. Έβαζαν τα στάχυα κάτω σε σκληρό έδαφος σε κύκλο με διάμετρο δέκα μέτρα και στη μέση ένα πάσαλο .

Έδεναν το άλογο στο πάσαλο με δεμένα τα μάτια και το άλογο έσερνε τη δόκανο που με τις κοφτερές πέτρες έκοβε τα στάχυα. Όταν τα στάχυα ήταν πια σαν άχυρο περίμεναν

πότε θα φουσήσει . Τότε πετούσαν το άχυρο ψηλά και ο αέρας χώριζε το σιτάρι από τα άχυρα . Αυτός ο τρόπος ήταν πολύ παλιός αλλά τον εφαρμόζανε μέχρι πριν τον πόλεμο .

Το πλιγούρι ή μπουλγούρι

Το πλιγούρι τα παλιά χρόνια αντικαταστάθηκε το ρύζι που ήταν ακριβό και ήταν πολύ καλή τροφή και ακόμα είναι και πουλιέται σε όλα τα σουπερμάκετ .

Τα χρόνια που εγκαταστάθηκαν οι πρόσφυγες στο Αραπλή και πρώτα οι Προυσαλίδες το πρώτο πράγμα που έκαναν ήταν να κάνουν από πέτρα που την σκάψανε σε σχήμα γουδιού και εκεί μέσα με ένα μεγάλο ξύλινο σφυρί χτυπούσαν το ξερό βρασμένο σιτάρι και το έκαμναν πλιγούρι (Μπουλγκούρ). Αυτή η πέτρα ήταν τοποθετημένη απέναντι από τα καφενεία η στη γωνία του σχολικού οικοπέδου μπροστά στο περίπτερο του ανάπηρου με το ένα μάτι .

Αυτή τη δουλειά την έκανε ειδικός μπουλγκουρτζής και για το κόπο του έπαιρνε ένα ποσοστό η λεφτά .

Γάμοι και βαφτίσεις μέχρι και το 1954

Αυτές οι δύο τελετές ήταν οι σπουδαιότερες στη ζωή των κατοίκων . Ο γάμος βέβαια που φέρνει δύο ανθρώπου μαζί για να συμβιώσουν για το υπόλοιπο χρόνο της ζωής τους ήταν πολύ σπουδαίο γεγονός .Η επιλογή βέβαια του γαμπρού ή της νύφης δεν ήταν έτσι τυχαία η της στιγμής πάντοτε προηγείτο κάποια συμπάθεια, έρωτας η και περισσότερες φορές και το συνοικέσιο που ήταν κάτι το συνηθισμένο . Όταν επρόκειτο για συνοικέσιο οι προξενητάδες ήταν άτομα ηλικιωμένα και σεβάσματα και συνήθως ήταν γυναίκες που έδιναν και παίρνανε τα χαμπέρια και τα παζαρλίκια της προίκας και άλλα .

Όταν τελικά έφταναν σε συμφωνία γινόταν η λογοδοσία και ακολουθούσε ο αρραβώνας και μετά τα στεφανώματα . Όλο αυτό το διάστημα η νύφη ετοιμάζε την προίκα της .και ο γαμπρός το σπίτι που θα έφερνε τη νύφη

Προσκλήσεις γραπτές δεν στέλνανε αλλά μόνο δια στόματος .Αλλά και όσοι δεν έπαιρναν προφορικές προσκλήσεις, ήταν τέτοιο το έθιμο, που πήγαιναν να παρακολουθήσουν το γάμο δίχως να κάτσουν ,αλλά και να καθόταν κανένας δεν τους έλεγε όχι .Έτσι όταν ήταν γάμος κάπου όλο το χωριό ήταν εκεί .

Όλους του γάμου τότε τους έκαναν στα σπίτια διότι η εκκλησία ήταν τόσο μακριά ,πήγαινε ο παπάς στο γάμο και όχι ο γάμος στον παπά , Πριν γίνει όμως αυτό από τα ξημερώματα οι γυναίκες μαγειρεύανε ,ετοιμάζανε τα τραπέζια τις καρέκλες που ήταν όλες δανεικές από όλα τα σπίτια και τα καφενεία .Τα δάνειζε και ο πατέρας μου διότι όταν είχε γάμο όλοι οι πελάτες ήταν εκεί και δεν τις χρειαζόταν .

Πριν έρθει ο παπάς ερχόταν ο κουρέας ο Παναλής η ο Τρουλιανίδης να ξυρίσει τελευταία τον γαμπρό για να είναι φρέσκος .

Όταν τελείωνε αυτό ντυνόταν ο γαμπρός και όλη η συνοδεία του γαμπρού πήγαιναν να γίνει η στέψη να πάρουν τη νύφη και να την φέρουν στο σπίτι του γαμπρού . Η πομπή αυτή ήταν το αποκορύφωμα του γάμου. Τα όργανα με ούτι βιολί και σαντούρι

κρεμασμένο από το λαιμό έπαιζαν τα παραδοσιακά τραγούδια του τόπου τους και τους έφερνε στα κέφια .

Πίσω ακολουθούσαν τα κάρα φορτωμένα με τη προίκα της νύφης και τα επιδείκνυαν στο κόσμο .Σταματούσαν στα καφενεία για να τα δουν όλοι .Όταν έφταναν στο σπίτι του γαμπρού εκεί γινόταν το τρικουβερτο γλέντι μέχρι το πρωί και πολλές φορές συνεχίζανε και την άλλη μέρα . Χορεύανε τα ζειμπέκικα και ένα άλλο χορό σαν μπάλο και τα χασάπικα . Από καλαματιανούς και τα τσάμικα δεν είχαν ιδέα και όσο για μήνα του μέλιτος κι αυτό ήταν άγνωστο

Από τους γάμους που γίνανε και μου έκαναν εντύπωση και θυμάμαι πολύ καλά ήταν οι γάμοι του Παναγιώτη Καγιαλή, Γιάννη Μπατζελή, Κώστα Αγγελίδη ,Μαρίνου Μπήγκαλη, Θανάση Μόραλη , Χρήστου Προδρόμου . Νίκου Μαραγκού, Γεώργου Σαρρή, Νίκου Σαρρή και του Γιάννη Σελβίδη (Ταπ Ταπ) Είχα πάει σ' όλους αυτούς του γάμους και σε πολλούς άλλους αλλά επειδή ήμουν μικρός πήγαινα σαν απρόσκλητος και έπαιρνα τη πρώτη θέση σα να ήμουν γιος τους . Ειδικά στο γάμο του Σελβίγιου με τον Αριστείδη Τσακμάκη, Παπαδόπουλο Αντώνη και τους Στεφανίδηδες ήμασταν σαν επίσημοι . Είχαν κάνει και κάτι κεφτέδες και κάτι σουτζούκια που δεν τα ξέχασα ακόμα .

Στο τελευταίο γάμο που πήγα πριν φύγω από το χωριό στο στρατό ήταν ο γάμος του πρώτου ξάδελφού μου του Γεώργου Εμμ. Δελσίζη που έγινε στο φτωχικό τους σπίτι με την αγαπημένη του Νούλα .Το ωραίο αυτό γεγονός μένει φωτογραφημένο στη μνήμη μου με όλους που ήταν εκεί και περάσαμε ωραία .

Ένα από τα μεταφορικά μέσα που κουβαλούσαν οι νύφες τα προικιά τους και τα λαχανικά τους ήταν η σούστα ή ο αραμπάς. Εδώ μία παρέα από νεαρά παιδιά του Θανάση Χατζημάρκου και εργάτες είναι έτοιμοι να πάνε στο μπαζέ για δουλειά

Οι βαφτίσεις. Τις βαφτίσεις τις έκαναν κι αυτές στο σπίτι για ευκολία αφού η εκκλησία ήταν μακριά. Εγώ και μερικοί φίλοι πάντως δεν λείπαμε από καμία .Ο νονός έδινε λεφτά είχαμε και τα κουφέτα αλλά και κανένα μεζεδάκι .

Οι ενδυμασίες

Οι ενδυμασίες των Μπαλτζανών διέφεραν από αυτές των προσφύγων. Φορούσαν τα χειροποίητα και βαριά μάλλινα και αρκετά σπίτια είχαν και το αργαλειό που έκαναν κλίμια και κουβέρτες και υφάσματα. Οι γυναίκες φορούσαν μακριά και χοντρά φουστάνια και στο κεφάλι η μαντίλα. Οι άντρες φορούσαν χοντρά παντελόνια αλλά φαρδιά με κόκκινη ζώνη και γιλέκο με άσπρο πουκάμισο δίχως γιακά με τραγιάσκα. Μέσα στο μπαξέ τους φορούσαν τσαρούχια που ήταν ελαφριά αλλά έξω είχαν παπούτσια. Τα νεαρά κορίτσια που δούλευαν στο κήπο πάντα προστάτευαν τα χέρια τους με γάντια και το πρόσωπο με ειδικό μεγάλο καπέλο και κάλτσες πλεκτές βαμβακερές μέχρι και πάνω από το γόνατο. Αυτό βέβαια το έκαναν όλα τα κορίτσια και την Κυριακή όταν βγαίνανε βόλτα στην άσφαλο για λίγο φλερτ στα μαγαζιά του σταθμού ήταν όλα όμορφα με φρέσκια επιδερμίδα, κάτασπρα και αφράτα σαν τα γαλατομπούρεκα.

Οι φορεσιές των προσφύγων διέφεραν λίγο γιατί είχαν την μικρασιατική μόδα. Όπως προανέφερα οι ηλικιωμένοι φορούσαν τα σαλβάρια στη μέση με ζωνάρι μαύρο η και κόκκινο γιλέκο με σκούρο πουκάμισο δίχως γιακά και το σαρίκι με αμπανί. Φορούσαν βαμβακερές ή μάλλινες κάλτσες που ήταν δεμένες κάτω από το γόνατο με κορδόνι με φούντα με παπούτσια παραγγελίας. Λίγοι είχαν και ρολόι με αλυσίδα στη τσέπη του γιλέκο. Οι γυναίκες φορούσαν κι αυτές βράκα μέχρι τον αστράγαλο πλεκτό επάνω και το αμπανί.

Στα πρώτα χρόνια της προσφυγιάς το ντύσιμο αυτό των προσφύγων ενοχλούσε πολύ την αριστοκρατική κοινωνία της Θεσσαλονίκης με ρατσιστικές τάσεις κατά των προσφύγων που φορούσαν παλιά και διαφορετικά ρούχα και μιλούσαν άλλη γλώσσα (όπως ενοχλεί σήμερα τους δυτικούς το ντύσιμο των μουσουλμάνων). Άκουα πολλές φορές εκεί στο καφενείο να λένε ότι δεν τους αφήνανε να ανεβούνε στα τραμ αυτούς που φορούσαν σαλβάρια και βράκες και ιδιαίτερα οι γυναίκες της ανωτέρας τάξεως έφυγαν από κοντά τους και διακριτικά λέγανε να μη κάτσουν κοντά τους.

Όσο για τη γλώσσα. Στα χρόνια της δικτατορίας του Ι. Μεταξά είχαμε στο χωριό πρόβλημα. Οι περισσότεροι κάτοικοι μιλούσαν τη Τουρκική γλώσσα με πολύ λίγα Ελληνικά ή καθόλου. Ο Μεταξάς οργάνωσε νυχτερινά σχολεία και οι ηλικιωμένοι πηγαίνανε υποχρεωτικά να μάθουν την Ελληνική γλώσσα δύο ώρες κάθε βράδυ.

Άντε τώρα να μάθει Ελληνικά ο γέρο Τάραλης, ο Κουμίτας ή ο Κίντζης και ο Σεϊτάν Γιαννακός και ο Καγιαλής ο Γιαννακός ή Γκιαράνα αμπλά.. Κι' εγώ ακόμα δεν μιλούσα καλά ελληνικά τότε.

Όταν οι πρόσφυγες καθόντουσαν στο καφενείο και ερχόταν αστυνομικός έπεφτε νεκρική σιγή δεν μιλούσε κανένας και σιγά σιγά ένας ένας έφευγαν.

Ο πατέρας μου που είχε το θάρρος έλεγε στον ενωμοτάρχη (Σκέντσο) « Καπετάνιε όταν βλέπεις να κάθονται οι πελάτες μου εδώ στο καφενείο θα περνάς από τον άλλο δρόμο». Και το έκανε διότι ήθελε ο μπαμπάς μου να του κάνει προξενιά να πάρει την Βαγγελία του Χατζηλία που ήταν συγγενής μας. Και την πήρε και έμεινε στο χωριό και ποτέ δεν πήγε πίσω στο χωριό του στη Πελοπόννησο.

Αυτό βέβαια ξεπεράστηκε αφού πέρασαν πολλά χρόνια αλλά ο ρατσισμός υπάρχει αν όχι φανερά, από μέσα και σήμερα.

Κλεψιές και φόννοι

Τα πρώτα χρόνια και μέχρι τη κατοχή ακόμα και μετά πολύ λίγα ήταν εκείνα τα σπίτια που είχανε φράκτη στα σπίτια τους κι αυτά που είχαν ήταν ένα απλό σύρμα και μπορούσαμε να πάμε κοφτά από μία αυλή στην άλλη μέχρι την άλλη άκρη του χωριού .Όλα ήταν εκτεθειμένα και δεν παρατηρήθηκε καμία κλεψιά .Αλλά και τι να έκλεβε κανείς αφού κανένας δεν είχε τίποτα της αξίας .Τα περισσότερα σπίτια δεν είχαν και κλειδαριές. Αν είχαν σύρτη από μέσα πάλι καλά συνήθως είχαν ένα καρφί στραβωμένο που το γύριζαν και αυτό ήταν το κλείδωμα . Έτσι δεν θυμάμαι κανένα περιστατικό κλεψιάς

Όσο για φόννο. Ο πρώτος φόννος που διαπράχτηκε στο χωριό ήταν περίπου το 1936 που για ασήμαντη αιτία δύο νέα παιδιά, ο Γεώργιος Μισιρλής και ο Γεώργιος Παπουτσόγλου μαλώσανε με αποτέλεσμα ο πρώτος πήγε στο σπίτι πήρε το δίκαννο του και πυροβόλησε τον Παπουτσόγλου θανάσιμα .Ήταν τότε νιόπαντρος με την Σοφία και είχαν ένα μικρό αγοράκι .Το γεγονός αναστάτωσε όλο το χωριό.

Ένας άλλος φόννος που συγκλόνησε την κοινωνία του χωριού ήταν ο θανάσιμος τραυματισμός με τσεκούρι του θείου μου Μανόλη Δελσίζη που την διέπραξε ο Γιάννης Καραμανόλης περίπου το 1937-38. Και οι δύο καταδικάστηκαν αλλά με την κήρυξη του πολέμου τους δόθηκε χάρη και βγήκαν έξω .

Επί κατοχής έγινε μία στυγνή δολοφονία τριών ατόμων δίπλα από το κτήμα του Θανάση Χατζημάρκου. Εκεί έμενε κάποιος πρόσφυγας από το Ικόνιο της Μ. Ασίας με την γυναίκα του και ένα παλικάρι 18 χρονών που τον είχαν υιοθετήσει . Σε όλους ήταν γνωστός ως ο Κόνιαλης .

Κάποιος ή μάλλον κάποιιοι με ρόπαλα τους κτύπησαν στα κεφάλια τους ενώ κοιμόντουσαν . Το πρωί τους βρήκε ο Νίκος Χατζημάρκος με μία εργάτρια και ειδοποιήθηκε η αστυνομία αλλά οι δράστες δεν βρέθηκαν ποτέ .

Επί ΕΑΜ-ΕΛΑΣ δολοφονήθηκε ο μυλωνάς του χωριού μας Νικόλαος Καβαλιέρος και το πτώμα του βρέθηκε πεταμένο στις όχθες του Γαλλικού ποταμού και οι δολοφόνοι δεν βρέθηκαν

Την ίδια εποχή στην αυλή του δημοτικού μας σχολείου έγινε «Λαϊκό Δικαστήριο» επάνω σε ένα κάρο και καταδικάστηκε σε θάνατο ο Άρης ?..... που είχε καταταχθεί Επί κατοχής στα τάγματα ασφαλείας και πιάστηκε αιχμάλωτος από τμήματα του ΕΛΑΣ αφού έχασε και τα δύο του τα μάτια . Η εκτέλεση έγινε μπροστά στα μάτια μου και χίλιους άλλους κατοίκους από δύο Ρώσους στρατιώτες αντάρτες στο τοίχο του σχολείου .

Την ίδια εποχή δολοφονήθηκε ο Γιάννης Καραμανόλης μπροστά στο ημιτελές κτήριο του κοινοτικού κτηρίου και ο δράστης δεν βρέθηκε ποτέ .Επίσης την ίδια εποχή ο θετός γιος του Καραμανόλη Γεώργιος που υπηρέτησε στα τάγματα ασφαλείας δολοφονήθηκε σε άγνωστο μέρος από τους αντάρτες .

Ένας πρώην ταγματасφαλίτης που συνελήφθη στο χωριό μας από τους συγχωριανούς του τον εκτέλεσαν λίγο έξω από το σιδ. σταθμό στα Ντενισλήδικα μπροστά σε παιδιά και μεγάλους που τους ακολουθούσαν .Κι αυτή η εκτέλεση έγινε μπροστά στα μάτια μου . Αυτή ήταν η κατάσταση που επικρατούσε Επί κατοχής και μετά αλλά και αυτά που συνέβησαν πριν δεν ήταν τρόπος να λύσουν τις διαφορές τους

Χαμιντιελίδες μετανάστες στις ΗΠΑ

Πολλά νέα παιδιά του Χαμιντιέ πριν από τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο έφευγαν από την πατρίδα τους για ν' αποφύγουν την υποχρεωτική επιστράτευση που έκαμναν οι Τούρκοι Έφευγαν κρυφά στα ελεύθερα Ελληνικά νησιά Χίο Σάμο κλπ και μετά από τον Πειραιά έφευγα για την Αμερική που τότε ήταν πιο εύκολα .

Ένα απ αυτούς που έφυγε μ' αυτόν τον τρόπο ήταν και ο πατέρας μου τότε 18 χρονών παρέα μα τον φίλο του τον Τσαλικίδη .Φτάνοντας εκεί δουλεύανε σαν εργάτες σε διάφορα έργα εργοστάσια και όταν κάνανε λίγα χρήματα έκαναν δικές τους επιχειρήσεις Για τον κάθε ένα μπορεί να γραφτεί και μία ιστορία αλλά εγώ θα γράψω ποιοι ήταν αυτοί οι πατριώτες μας ,διότι το 1967 πήγα από την Αυστραλία στο Σαν Φρανσίσκο Νέα Υόρκη και Ντιτρόιτ συνάντησα και γνώρισα σχεδόν όλους που ήταν παλιοί φίλοι του πατέρα μου και μου έκαναν μεγάλη υποδοχή .. Ξαναπήγα άλλες δύο φορές αλλά σήμερα δεν ζει κανένας εκεί όπως δεν ζουν και οι συνομήλικοί τους Χαμιντιελήδες στην Νέα Μαγνησία

Αυτοί που μετανάστευσαν κατά καιρούς στην Αμερική ήταν:

Όνοματεπώνυμο	Ετών	χρονλ
Πρόδρομος Κολοκοτρώνης ή Καραμπέτσογλου	19	1910
Ιωάννης Κολοκοτρώνη ή Καραμπέτσογλου	18	1911
Κώστας Μπογιατζής	20	1913
Κώστας Φραντζέσκος	18	1910
Αργύρης Ιωαννίδης	19	1912
Γεώργος Παπάζογλου	20	1912
Σοφία Ταξηντάρη(Παπάζογλου)	26	1926
Οικογ.. Λαφαζάνη 3 άτομα		1918
Α. Καμπασακάλης	17	1911
Κώστας Αντωνιάδης (Αμέρκαλης)	18	1913
Τσαλικίδης	19	1910
Βασιλεία Μπογιατζή (Καμπασακάλη	29	1947
Βαγγελία Χατζηλία	35	1946
Χατζόπουλος Γιάννης	27	1953
Χατζημάρκος Νίκος	29	1957
Χατζημάρκος Βαγγέλης	27	1967
Σοφία Τρίγκατση νυμφευθεί τον Κώστα Μπογιατζή	28	1938
Τρίγκατσης Βαγγέλης	24	1957

Αρκετοί απ' αυτούς επισκέφτηκαν την Ελλάδα και παντρεύτηκαν συμπατριώτισσες μας σε μεγάλη ηλικία όπως ο Κώστας Μπογιατζής την κόρη του Τρίγκατση από την Αθήνα ,ο Καμπασακάλης την Βασιλεία Μπογιατζή .Ο Παπάζογλου την Σοφία Ταξηντάρη ,και Βαγγελία Χατζηλία παντρεύτηκε έναν που ήρθε εδώ και δεν τον θυμάμαι αλλά χώρισε και επέστρεψε κοντά στους γονείς της.

Ο Νίκος Χατζημάρκος και ο αδελφός του Βαγγέλης με τον Γιάννη Χατζόπουλο και Βαγγέλης Τρίγκατσης είναι οι νεώτεροι που πήγαν αλλά ζουν εκεί σχεδόν 50 χρόνια .Με τον Νίκο έχω καθημερινή επαφή με το ίντερνετ που συμβάλλει κι αυτός με φωτογραφίες και άλλες πληροφορίες για τη γραφή αυτού του βιβλίου .

Οι Χαμιντιελίδες της Έδεσσας

Ο μεγαλύτερος αριθμός των Χαμιντιελίδων όπως ξέρουμε εγκαταστάθηκε στο (Αραπλή) Νέα Μαγνησία (Ντουντουλάρ) Διαβατά και στο (Τσαλτσιλάρ) Φιλώτα αλλά τελικά εγκατέλειψαν το Τσαλτσιλάρ και απ' εκεί πήγαν αρκετές οικογένειες και εγκαταστάθηκαν στην Έδεσσα που είχε καλύτερο κλίμα αλλά και καλύτερα κτήματα που καλλιεργούσαν αμπέλια και ήξεραν την καλλιέργεια αυτή καλά .Όσοι πήγαν εκεί είχαν όλους τους συγγενείς του στο Αραπλή και η αδελφή της μαμάς μου η Μαρία Παπουτσόγλου έμεινε εκεί και η αδελφή μου εκεί ζει ακόμα

Εγώ πήγαινα εκεί τακτικά και τα πρώτα παιδικά μου χρόνια τα πέρασα εκεί με τη θεία μου αλλά επειδή ήμουν (πολύ φρόνιμο παιδί) με έδερνε πολύ η άτιμη και δεν την χώνευα . Όταν πήγαινε να με γλιτώσει ο θείος Μάρκος τον έδερνε κι αυτόν . Μετά όταν μεγάλωσα με αγαπούσε κι εγώ αυτήν .

Τους ήξερα όλους σχεδόν εκεί που ήταν μια κλειστή κοινωνία μεταξύ τους αλλά και ο Γεώργιος Γιαμούκογλου που ζει εδώ στη Μελβούρνη βοήθησε να τους καταγράψουμε όσους μπορούσαμε να θυμηθούμε και ήταν :

Γιαμούκογλου Γεώργιος του Κωνσταντίνου συζύγου Ελένης το γέν.. Κεχαγιά

Γιαμούκογλου Ευστράτιος και σύζυγος Ευαγγελία το γέν.. Γκιούλογλου

Γιαμούκογλου Γεώργιος , εγγονός του Πρώτου

Γκιούζογλου Εμίρσα

Γιαμούκογλου Βαγγέλης & Σοφία ,κόρες Μαρία νυμφεύθηκε τον Μώραλη Θανάση και η Βασιλεία τον Κοθκούλογλου

Κοτσαρλής Ηλίας & Στέλλα τέκνα ,Γιάνκος ,Φωτάκης και Μαρίκα

Αϊβάτογλου Γεώργιος & Ευαγγελία Τέκνα Στέλλα ,Κώστας, Γιάννης ,Δημητρία , Χαράλαμπος.

Κωνσταντινίδης Ευάγγελος &Στέλλα

Χατζηκωνσταντής Στέλιος & Μαρία .Μιμίκος.

Γιαμούκογλου Ασημίνα & Αναγνωστόπουλος Γιαννακός

Καραμαλάκης Αντώνιος. Τέκνα Θοδωρή και Βαγγελία

Κραμαλάκης Θοδωρή τέκνα .Ξενοφών, Αντώνης ,Τάσος,

Χατζηαργυρίου Αναστάσιο

Μάρκος Παπουτσόγλου & Μαρία άτεκνη (αδελφή της μητέρας μου

Λεμπέσογλου Νίκος & Αναστασία άτεκνοι

Λεμπέσογλου Χουρσώ (μητέρα του Νίκου

Ρήγας Γεώργιος

Καραπάνος Νίκος & Αναστασία

Τερζόγλου ?

Ξενάκης ?

Συνετζής Θεόδωρος & Αναστασία

Χαράλαμπος (στραγαλάς) ?

Μπακιρτζής η Τσορμπατζόγλου

Καραπέτρογλου

Τσορμπατζόγλου

Τσιρόνγκα Στάσα

Μπατζίλογλου Στράτος ,Γεώργιος ,Ανδρέας, Αθηνά και Γιάννης .

Τα στοιχεία αυτά ίσως να είναι και ελλιπή λόγω της πολύχρονης απουσίας μας.

Οι κάτοικοι της Νέας Μαγνησίας και ποίοι ήταν αυτοί

Ο συνοικισμός της Νέας Μαγνησίας από το 1925 μέχρι και το 1954 που έφυγα να μεταναστεύσω στην Αυστραλία και μέχρι το 1967 που επισκέφτηκα το χωριό μου για πρώτη φορά δεν είχε αλλάξει σχεδόν καθόλου

Μετά από το 1967 όσες φορές ερχόμουν όλο και κάτι εξαφανιζόταν από τα παλιά και κάτι καινούριο εμφανιζόταν στη θέση του . Ως που το 1994 που ήρθα για τελευταία φορά νόμιζα ότι ήμουν σε ένα τελείως ξένο μέρος . Μερικά σπίτια που δεν τα έφαγε η μπολτόζα τα γνώρισα διότι στο κάθε ένα από αυτά είχα μπει μέσα είτε να παίξω με τους φίλους μου είτε πηγαίναμε επίσκεψη με τη μητέρα μου .

Κανένας δεν μπορεί να σταματήσει την πρόοδο ενός τόπου που γίνεται για να βελτιώσει τη ζωή και το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων που συμφωνώ κι εγώ απόλυτα . Σίγουρα δεν μπορούσαν οι άνθρωποι που αρχίσανε τη ζωή τους μέσα σε προσωρινά σπίτια δίχως τις απαραίτητες ευκολίες να ζουν για πάντα αυτοί και τα παιδιά τους πρωτόγονα . Οι παλιές κατοικίες δεν είχαν περιθώριο πια για επισκευές αλλά την αντικατάστασή τους με σύγχρονα και άνετα σπίτια ή διαμερίσματα

Η μεταπολεμική ευημερία με πρωτοπόρους τώρα την νέα γενεά άλλαξε τελείως την όψη της κακομοιριάς της φτώχειας και της ταλαιπωρίας . Με άξιους ηγέτες στις διοικητικές θέσεις της Κοινότητας και αργότερα στο Δήμο βάλανε καινούρια και γερά θεμέλια για το παλιό Αραπλή μία νέα Μαγνησία και μία αξιέπαινη Ιωνία .

Σίγουρα πρέπει να ξέρουμε να σεβόμαστε και να αγαπάμε το παλιό. Δίχως αυτά τα δύο δεν υπάρχει ιστορία και δίχως ιστορία δεν υπάρχει κράτος, λαός, κοινότητα και οικογένεια .

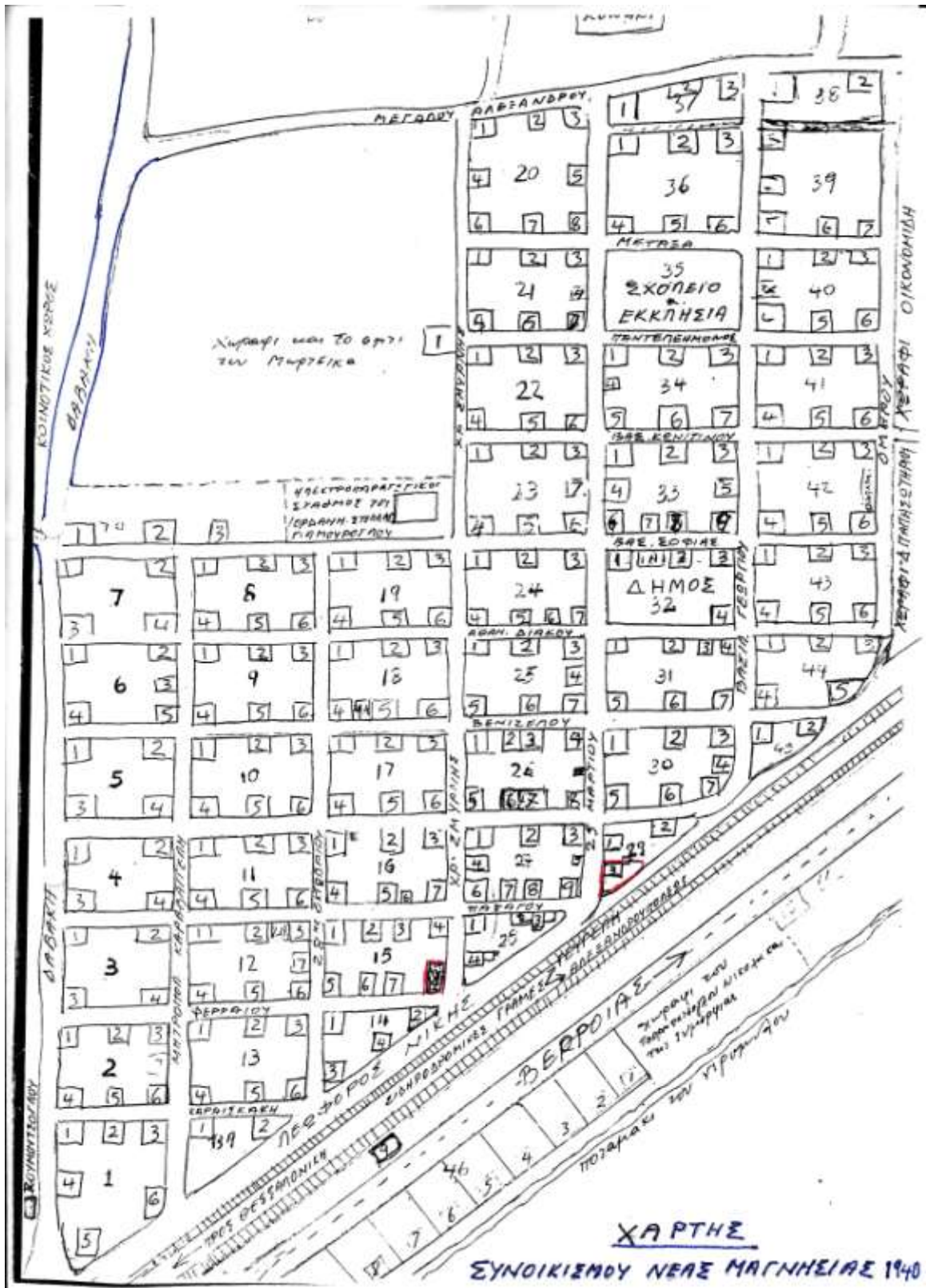
Εδώ δεν θα διεκδικήσω τον τίτλο του ιστορικού, του λογοτέχνη, και του συγγραφέα διότι δεν είμαι τίποτ' απ' αυτά και ούτε αποβλέπω σε οικονομικό όφελος. Με τις λίγες ερασιτεχνικές μου γνώσεις και ικανότητες προσπάθησα να διασώσω οτιδήποτε παλιό και ιστορικό είχε το χωριό μας πάντα με τη βοήθεια και άλλων συμπολιτών μας που είναι πάντα εκτιμητή .

Προσωπικά διέθεσα χιλιάδες ώρες, πολλούς μήνες και χρόνια από τη ξενιτιά για να συγκεντρώσω όλη αυτή τη δουλειά και να τη παραδώσω στη νέα γενεά και στις επόμενες σαν παρακαταθήκη για να τιμήσω τους πρωτοπόρους πρόσφυγες που εγκαταστάθηκαν στον ευλογημένο αυτό μέρος που λέγεται Ιωνία

Εύχομαι να υπάρχουν και άλλοι συνεχιστές .

***Τάσος Κολοκοτρώνης
Μελβούρνη Αυστραλία 2007***

Στην επόμενη σελίδα είναι ο χάρτης της Ν. Μαγνησίας σε οικοδομικά τετράγωνα από 1-46. Σε κάθε οικοδομικό τετράγωνο έχω πόσα σπίτια υπήρχαν μέχρι περίπου το 1954 και ποιοι έμεναν σε κάθε σπίτι . Υπάρχουν κάποιες ελλείψεις που δεν μπόρεσα να τους θυμηθώ . Επίσης δεν συμπεριέλαβα τα σπίτια που ήταν μέσα στους μπαξέδες και το τόπιο μαχαλά . Το Διαβατά και το Γαλλικό και τα Ντενιζλήδικα .

Χάρτης του οικισμού Ν. Μαγνησίας σε οικοδομικά τετράγωνα με τον αριθμό των σπιτιών που έχτισε ο εποικισμός το 1925 και 9 σπίτια επί της οδού Βέροιας.

Τα οικοδομικά τετράγωνα με τον αριθμό των σπιτιών σε κάθε τετράγωνο. Σύνολο 46

Ο χάρτης αυτός είναι ο κυριότερος κορμός της κοινότητας Νέας Μαγνησίας με πρόσφυγες που εγκαταστάθηκαν στο επάνω μέρος στα οικοδομικά τετράγωνα **20,21,22,34,35,36,37,38,39,40,41**, από τα μέρη της Προύσας και στο κάτω μέρος που στη πλειοψηφία των κατοίκων που ήρθαν από το Χαμιντιέ και άλλα μέρη

Οι Χαμιντιελίδες του Διαβατά ,(Ντουντουλάρ) οι Καυκάσιοι, Ερζιγκιανήδες και ντόπιοι δεν συμπεριλαμβάνονται εδώ .Ούτε και Μπαλτζανοί με του ντόπιους επίσης και οι κάτοικοι του Γαλλικού. Ο λόγος είναι ότι δεν είχα αρκετό χρόνο από τις διακοπές που είχα το 1994 να του καταγράψω όλους .

Το κάθε οικοδομικό τετράγωνο είχε ως επί το πλείστον 6 σπίτια σε οικόπεδο ενός στρέμματος περίπου, σε ορισμένα 4 ,και σε άλλα που ήταν γωνιακά τρία ή δύο σπίτια τα οποία ήταν κατασκευασμένα με ξύλινο σκελετό με καλαμωτή και σουβά μέσα και έξω .Ένα δωμάτιο μόνο, το κυρίως, είχε ξύλινο πάτωμα και τα άλλα ήταν με χώμα τα οποία οι γυναίκες τα ασβεστώνανε για να είναι πιο στερεό το πάτωμα και καθαρό. Αν δεν είχαν ασβέστη το σουβαντίζανε με λάσπη

Τα σπίτια του εποικισμού ήταν όλα ομοιόμορφα ενός σχεδίου αλλά ορισμένοι κτίζανε και λίγο διαφορετικά και αργότερα προσθέσανε δίπλα από το σπίτι υπόστεγο (σάγια) και στάβλο(ντάμι),ένα αποχωρητήριο (κενέφι) φραγμένο με καλάμια η τσουβάλια και άλλα ήταν κτισμένα με πλιθιά ,μερικά είχαν βόθρο ορισμένα ήταν ανοιχτά με ένα λάκκο. Αρκετά σπίτια είχαν και δικό του φούρνο (φουρούν) έξω στην αυλή που τα ανάβανε με (τσιρπιά) .ρόκες από καλαμπόκια βαμβακόριζες , καλαμποκόριζες, ρόκες καλαμποκιών (γκοζαλάκια) και όσοι είχαν λίγη οικονομική άνεση αγόραζαν πουρνάρια από τους Νεοχωρουδιώτες που τα φέρνανε στο χωριό με τα γαϊδουράκια και άλογα να τα πουλήσουν .Ορισμένοι έκαναν ανταλλαγή με λαχανικά ή άλλα είδη .

Μερικά μόνο σπίτια είχαν δικό τους νερό στην αυλή τους που το αντλούσαν με τουλούμπες για να ποτίζουν τα ζώα τους και όσοι δεν είχαν πήγαιναν και παίρνανε νερό από τους γείτονες ή από τις βρύσες που ήταν σε ορισμένα μόνο μέρη του χωριού για να εξυπηρετούν όλους . Το νερό το έπαιρνε το χωριό από τις δεξαμενές του Ωραιοκάστρου . Ήταν καλό και καθαρό αλλά το μειονέκτημα ήταν ότι ,όταν το χειμώνα είχαμε παγωνιές οι σωλήνες παγώνανε και ως που να ξεπαγώσουν δεν είχαμε νερό και τα καλοκαίρια το νερό λιγόστευε και δεν ήταν αρκετό .

Οι δρόμοι βέβαια δεν ήταν ασφαλτοστρωμένοι όταν έφυγα εγώ για την Αυστραλία το 1954 και όταν ήρθα για πρώτη φορά το 1967 μόνο ο κεντρικός δρόμος ήταν ασφαλτοστρωμένος .Τα καλοκαίρια οι δρόμοι είχαν τόση σκόνη που όταν περνούσε κάρο, αυτοκίνητο ή τα ζώα σήκωναν σύννεφο από σκόνη .Το χειμώνα είχαμε τόση λάσπη που αυτοκίνητο ποτέ δεν ερχόταν και τα άλογα υπέφεραν όταν τραβούσανε τα κάρα φορτωμένα με λαχανικά .Όσο για τους πεζούς .κι' αυτοί ήταν αγανακτισμένοι από τις λάσπες .

Για όλα αυτά δεν θα αναζητήσω να επιρρίψω ευθύνες σε κανέναν διότι μεσολάβησαν πόλεμοι καταστάσεις και καταστροφές για πολλά χρόνια και όλοι υποφέραμε. Τώρα όμως μετά από τόσα χρόνια ευημερίας βλέπουμε ένα άλλο χωριό πολύ διαφορετικό από αυτό που έζησαν οι γονείς μας κι εμείς . Ο λόγος που μπαίνω σε μεγάλο κόπο να γράψω αυτό το βιβλίο δίχως καμία αμοιβή είναι να μάθουν τα εγγόνια και δισέγγονα των προσφύγων πως ήταν η ζωή τους στην καινούρια τους πατρίδα την Ελλάδα . Παρακάτω

θα παραθέσω μερικές φωτογραφίες για να κάνουμε μια σύγκρισή ,Το παλιό με το καινούριο.

Οικοδ. τετράγωνο 1

- 1 Τσιφλικλής Ανδρέας & Σοφία με τον αδελφό Κώστα και μητέρα Μάρθα και τον γιο Γιάννη.
- 2 Κελεσιδης Σάββας &.....με το γιο Τάκη
- 3 Ταβλαρίδης Δημήτριος & Άννα και τέκνα ,Νίκος, Γεώργος, Βαρβάρα.Τσιφλικλής
- 4 Ανδρέας & Σούλα
- 5 Γιάννος Τερζόγλου & Βασιλική (Σπανίδου)
- 6 Ζηνοβία..... (χήρα δασκάλα πιάνου)
- 7 Κουμούτσογλου Κυριάκος. τέκνα Απόστολος &

Οικοδ. τετράγωνο 2

- 1 Μαρούλης Παναγιώτης & Ελένη (Ντενισλής)
- 2 Αλτίνογλου Γεώργιος & Γεσθημανή (Ντενισλή)
- 3 Φίλιππος ?.....
- 4 Θεοδοσιάδης Νικόλαος &?.....τέκνα Γιάννης, Θεόδωρος, Μήτσος.
- 5 Αϊβάζογλου Γεώργιος (Κουλακτσής)
- 6 Τριαντάφυλος .Κούλης και γονείς ?.....
- 7 Κουλακτσής Δημήτριος(Μιμίκος)& Βασιλεία .τέκνα Γιαννούλα,Νίκος,Στέλλα

Οικοδ. τετράγωνο 3

- 1 Κόκκινος Σπύρος&.....τέκνα. Γεώργος, Βαγγέλης, Κρυσταλλία
- 2 Σιφνιάδης Ανέστης & Μαρία .τέκνα .Χαράλαμπος, Κατίνα, Κώστας.
- 3 Γκιζίλογλου Απόστολος & Αθανασία γιος Τάκης.
- 4 Γκεμιτζής Νικόλαος &θηγ. Κωνσταντία.

Οικοδ. τετράγωνο 4

- 1 Ναλμπάντογλου?.....
- 2 ?.....
- 3 Κοτσακιουλάφης Δημήτριος & Ευαγγελία τέκνα. Φώτης, Νίκος
- 4 Αραμπατζόγλου Ανέστης & Ανδρονίκη Θηγ, Δήμητρα

Οικοδ. τετράγωνο 5

- 1 Ευστρατίου Ζάκας & Αρχοντή . τέκνα, Γιάννης , Ευθυμία.
- 2 Κούρογλου Θεόδωρος & ?.....Χάρης, Γιάννης, Κώστας και αδελφή?.....
- 3 Ευστράτιου Παναγιώτης & γιος Αντώνης
?.....

Οικοδ. τετράγωνο 6

- 1 Σπανίδης Γεώργιος & Βασιλεία. τέκνα Θανάσης, Γιάννης, Δήμητρα
- 2 Αλτίνογλου Βαγγελία γιος Νίκος
- 3 Γιαννακέρης Αυγερινός & ?.....Αγγελής,Αναστασία, Στέλλα.
- 4 Μπερμπέρογλου Σ &?.....τέκνα Νικολέτα,Στέλλα .

Οικοδ. τετράγωνο 7

- 1 Κιουτσούκης Ιωάννης & Αθηνά τέκνα .Γεώργος, Φώτης, Μανώλης
- 2 Παράσχου Αντώνιος & Ανδρονίκη
- 3 Γεώργιος Κιουτσούκης & Ευθυμία. τέκνα Κώστας, Σωτηρούλα
- 4 Γιακουμής Μιχάλης &..... Τέκνα Δημητράκης ,Γεώργο, Μπεμπίτσα

Οικοδ. τετράγωνο 7^A

- 1 Γιαμούκογλου Μαρία &..... τέκνα .Ηλίας ,Γιάννης
- 2 Μισιρλής 7Τέκνα Γεώργος, Κώστας, Γεωργία
- 3 Τοκίτσης Γεώργιος & Φωτεινή τέκνα Σωκράτης, Μαρία, Στέλλα ?....

Οικοδ. τετράγωνο 8

- 1 Κοτζαπέτρος Νικόλαος (Ντασκαφάς) Βασιλεία, τέκνα Δημοσθένης, Θανάσης,
- 2 Γαριφαλίτσα, Αντώνης.
- 3 Χατζηιωάννου Αντώνιος &.....τέκνα Ευάγγελος, Ζαμπφώ, Μαρία
- 4 Μανόλογλου Ιωάννης & Μαριάνθη τέκνα Μαρία, Φιλίω.
- 5 Παπαδόπουλος Βασίλειος & Κωνσταντίνα τέκνα Μαρθα, Χρύσα, Γιάννης, Νίκος
- 6 Ντουρμούσογλου Σοφία ,χήρα θυγ. Άννα
- 7 Λυκούργος Τσομπάνης & Γκεράνα τέκνα Γιάννος, Μαρίνα

Οικοδ. Τετράγωνο 9

- 1 Μπερμπερόγλου Τίμος (Πουρπούτης) & Φωτεινή γιος Νίκος ,.....
- 2 Παμπούρης Ιωάννης & Αθανασία ,τέκνα Γαρύφαλλος , Γεώργος.
- 3 Στραβινύχης Ανδρέας &.....Τέκνα, Παναγιώτης, Αντώνης, Αθηνά, Σοφία
- 4 Εζανίδης Χρήστος & Βασιλεία τέκνα, Νίκος, Γιάννης
- 5 Ευθύμογλου (Τζιγιερίμ) Γιαννακός, γιος Νίκος (Γκαρά Γκουμ)
- 6 Σαββόπουλος Ιωάννης & Γεωργίτσα γιος (Καπού γκιράν, Γιάννος

Οικοδ. Τετράγωνο 10

- 1 ?.....
- 2 Μπογιατζή Αθανασία
- 3
- 4 Πετμεζάς (Ντατλιτζής Απόστολος & Στυλιανή θηγ. Βασιλεία
- 5 Δουρμούσογλου Πρόδρομος (γκιολούκ) ή Γιαλατζή Πρόδος.
- 6 Χρηστοφής Πετμεζάς & Ολυμπία, τέκνα Μαρία, ?.....

Οικοδ. τετράγωνο 11

- 1 Γιαμούκης Νικόλαος &...τέκνα Σταύρος, Ανδρέας , Θεόφιλος, Άννα
- 2 Μυτιληναίος (Γκεμπέογλου) Κώστας & Κατίνα, άτεκνοι
- 3 Πανάογλου Σπύρος & Αντιγόνη, τέκνα, Νίκος, Ηλίας, Ελένη
- 4 Δουρμούσογλου Απόστολος & Εμίρσα τέκνα. Νίκος ,Γεώργος
- 5 Ρήγας Γιάννης & Κλεάνθη τέκνα Δημητρός, Αποστόλης ,Στρατούλα Θανάσης
- 6 Γκεμιτζής Δημ.& Γκεράνας, τέκνα Δέσπω, Ανθούλα Γιάννης (Αρχικά οικία του
- 7 Προδρόμου & Αγγελικής Κολοκοτρώνη, πωλήθηκε

Οικοδ. τετράγωνο 12

- 1 Κλεαγκώνης Δημήτριος & Δέσποινα ,τέκνα Νίκος, Πανταζής.
- 2 Μπερμπέρογλου Γεώργιος (Καπετάν) & Σοφία γιος ,Βαγγέλης
- 3 Α Καραπαύλος Ιορδάνης άτεκνος
- 4 Μπερμπέρογλου Νικόλαος 7 Νικολέτα ,τέκνα Κυριάκος,Απόστολος,Νικολέτα
- 5 Γκεμιτζής Νικόλαος &?.....θηγ. Κωνσταντία
- 6 Κουλατζής Δημήτριος &Βασιλεία,τέκνα Γιαννούλα,Νίκος,Στέλιος
- 7 Μπαλτατζής Θεόδωρος &? ..χήρος ,τέκνα Αλέκος,Ευγενεία,Γεώργος,Ανδρέας
- 8 Μπαϊκίνης Βασίλειος & Χρυσάνθη τέκνα Ευαγγελία, Νίκος.

Οικοδ. Τετράγωνο 13

- 1 Τερζόγλου Δημήτριος & Αφροδίτη ,τέκνα Κατίνα, Αφρούλα
- 2 Παν.Γκαραγκιόζογλου&Παρίτσα τέκ,Μερόπη,Ανθούλα,Βασιλεία Νίκος.,Αριστη
- 3 Γεώργος Κουλακτσόγλου & Ιφιγένεια ,τεκ.Μαρίτσα,Βαγγελία ,Κωνσταντίνο,
- 4 Σεϊτανίδης Βασίλειος (Σεΐτάν Βασίλ).&.....
- 5 Σακαλής Κωνσταντίνος (Πρώτη αστυνομία).
- 6 Τελεξή & Κιουτσούκης Παναγιώτης τέκνα Γιάννα, Κωστούλα.

Οικοδ. τρίγωνο 13^A

- 1 Ρήγας Αντώνιος &?.....τέκνα .Μίλτης, Γεώργος, Αλέξης, Αναστασία
- 2 Ευστρατίου (Λαλιντζής) Ανδρέας & Ελησώ τεκ. Βαγγέλης Νίκος,Θανασής,Δημ

Οικοδ. Τρίγωνο 14

- 1 Τάραλης Αθανάσιος & Ελένκο τέκνα Κωστής, Ευαγγελία.
- 2 Κτήριο Α Χατζημάρκου, καφενείο, κοινοτικό γραφείο, ζαχαροπλαστείο
- 3 Λαδόπουλος Γεώργιος &.....παντοπωλείο άτεκνος
- 4 Παπαδόπουλος Γρηγόρης & Ανθή τέκνα Κυριάκος ,Στέλλα.

Οικοδ. τετράγωνο 15

- 1 Αθανάσιος Γκινίκης & Μάρθα άτεκνοι
- 2 Παυλίδης Όμηρος & Παρή γιος Ευάγγελος (Παρή Σπανουδάκη)
- 3 Τερζόγλου Ανδρέας 7 Μάρθα, Άτεκνοι.
- 4 Γιομπάζογλου Νικόλας & Σουλτάνα τέκνα. Αθανασία, Φιλίτσα., Μαρίνα.
- 5 Τρελόπουλος Αβραάμ &Κατίνα τέκνα Μαίρη, Νίκος
- 6 Τζίτζος Γεώργιος & Ευαγγελία, τέκνα, Ανδρέας, Αφροδίτη, Έλλη
- 7 Χατζημάρκος Αθανάσιος & Ανθή τεκ. Σοφία,Νίκος,Γιάννης,Αμαλία Βαγγέλης

Οικοδ. Τετράγωνο 16

- 1 Μπογιατζής Παναγή (Ανταλής) & Παρασκευή τεκ Αθανασία,Γεργία,Τάσος
- 2 Μπατζελής Γεώργιος 7 Βαγγελίτσα τέκνα Γιάννης, Δημητρός.
- 3 Αθανάσιος Γκοτζακιουλάφης & Γεωργίτσα ,τεκ, Ειρήνη, Ανέστης, Στάσα,
- 4 Μπερμπέρογλου Λάζαρος της Κυριακούλας &Κωνσταντίνο ,γιος Δημήτριος
- 5 Εμμανουηλίδης Κωστ.& Δήμητρα τέκνα Ανδρονίκη,Αθηνά, Ιωάννης .Βαγγελία
- 6 Μάρθα ,Αθανάσιος.
- 7 Μανόλογλου Γιαννακός (Αλιανάκ)&Κατίνα(Κατίκ αμπλά) Θηγ,Κωνσταντία

Οικοδ. τετράγωνο 17

- 1 Μπαϊγκίνης Θεόδωρος & ?..τέκ. Κατίνα ,Βασίλης, Αγγελική, Αρχοντούλα
- 2 Κόντογλου Ιωάννης & Ελένη θηγ Νίκη
- 3 Μπογιατζής Χαράλαμπος & Χριστίνα, τέκνα , Μιχάλης , Βαρβάρα
- 4 Μπογιατζής Παν.(της γιαγιάς μου αδελφός)&?. Βασίλης, Κυριάκος, Παράς.
- 5 Μπογιατζής Κυριάκος & ?.... γιος Γιάννος
- 6 Τσακίρης Παναγιώτης & ?.....τέκνα, Βασίλης, Ηρακλής, Ελένη

Οικοδ. Τετράγωνο 18

- 1 Κουρτσίδου Ειρήνη τέκνα Γεώργος, Αντώνης
- 2 Μπογιατζής Σπύρος 7 Σοφία τέκνα Τάκης, Φωφώ
- 3 Κράλης Μανόλης 7 Αθηνά τέκνα, Θεόδωρος, Ανέστης, Παναγιώτα, Στάσα
- 4 Χατζησοφρώνης Ανδρέας & Αναστασία ,τέκνα Δημητρός, Κυριακίτσα
- 5 Παπουτσόγλου Σοφία ,χήρα γιος Γεώργος ,δολοφονήθηκε
- 6 Παπουτσόγλου Γιαννακός & Βασιλεία τέκνα .Ευαγγελία, Πέτρος
- 7 Κατσανίδης Δημ.& Γεωργίτσα τέκ.Βαγγέλης.Τάκης Στράτος Στέλλα,Ελένη

*Αυτό το σπίτι κτίσθηκε από τον εποικισμό το 1925 και ανήκε στην οικογένεια Γιαννακού Παπουτσόγλου. Κληρονομήθηκε από τον γιο του Πέτρο
Φώτο. Τάσος Κολοκοτρώνης 1994*

Το προσφυγικό σπίτι δεξιά ανήκε στη χήρα ,Νικολέτα Μαραγκού μητέρα του Νίκου και Μανόλη Μαραγγού. Μπροστά στο παλιό η καινούρια οικοδομή που αντικατέστησε παρ όμοιο σπίτι και ανήκει στην οικογένεια Γεώργου και Νούλας Δελσίζη ,Ανάμεσα στα σπίτια αυτά έμενε και χήρα γιαγιά Χατζήσοφη σε ένα μικρό σπιτάκι με πλιθιά ενός δωματίου Φώτο Τάσος Κολοκοτρώνης 1994

Οικοδ. Τετράγωνο19

- 1 Προδρόμου Ιωάννης 7 Φωτώ γιος Γιάννος
- 2 Καραδημητρίου Δημήτριος &.....τέκνα Γεωργίτσα. Γεώργος (το παλικάρι)
- 3 Θεόδ. Παπαγρηγορίου(Ινγκλισλης) & Γκιαράνα Τύρη, Τεκ Γιάννης, Σμαρώ
- 4 Παπαδόπουλος Χρήστος (Γιαλαντσηή Χρ)& Δημητρούλα ,τεκ.Γεώργ,Σπύρος
- 5 Εμμανουήλ Δελσίζης (αδελφός της μητέρας μου Χουριέτ Μανόλ) & Κατίνα τεκ.
- 6 Γεώργος , (Ευαγγελία, Σοφία Δίδυμες), Δημητρία
- 7 (5^Α Χατζή σοφή. Χήρα
- 8 Μαραγκού Νικολέτα χήρα ,τέκνα ,Μανόλης ,Νίκος, Βασιλεία

Οικοδομ. τετράγωνο 20

- (1 Καραβασίλης Χρήστος
- (2 Ντογραματζής Κώστα
- (3 ?.....
- (4 Ασίκης Στράτος &?.....
- (5 Ελευθεριάδης Γεώργιος &?.....
- (6 Χατζηλίνκας Γεώργιος
- (7 Γιουμουρατζής Συμεών.

Οικοδομ. τετράγωνο 21

- (1 ?.....
- (2 ?.....
- (3 Τερζής Πέτρος& ?.....
- (4 Χαράλαμπος Κιουτσούκης 7 Ευγενία
- (5 Δέκας Κωνσταντίνος &?.....τέκνα Δημήτριος,Στράτος Έλλη, Μαρίκα
- (6 Θεολόγος Μεράνγκου & ?.....
- (7 Τσαχπίνης Αθανάσιος & ?..... Τέκνα Μαρούλη. Θεόδωρος

Οικοδομ. τετράγωνο 22

- (1 Στράτος Δέκας και αδέρφια Έλλη, Μαρίκα
- (2 Χουμέτης Φώτιος & Κατερίνα. τέκνα Γιάννης , Πολυξένη, Στέφος.
- (3 Ντουλτσούγλου Βασίλειος & Αθανασία (Μπαρούτη)
- (4 Ανίτσα Καρακαλάκη χήρα.....
- (5 Κοτζαπέτρος Κυριάκος (Χαϊντάρης) & Βασιλεία .γιος Γεώργιος
- (6 Χατζηχρηστοδούλου Θεόδωρος (Γκαράμαλακ) & Αθανασία τέκνα Γιάννος, Ευάγγελος, Παναγιώτης, Δήμητρα, Κατίνα

Οικοδομ. τετράγωνο 23

- (1 Αντωνιάδης Κώστα (Αμέρκαλης)& Αναστασία τεκ. Στέλιος, Κυριάκος Δημητρός , Γεώργιος.
- (2 Καραδημητρίου Κώστας & Ανδριάννα τέκνα Δημήτριος, Κυριακίτσα, . Παρασκευή και Έκτορας.
- (3 Ευθύμογλου Γεώργιος & Αθηνά τέκνα Δημητράκης ,Ιορδάνης Ευάγγελος με τον παππού Δημήτριο (Κουμίτα)
- (4 Γεώργιος Μερτζεμέκης& Σοφία , (Ντελή Σοφή) τέκνα ,Ευθυμία Στάσα Εμύρσα Ευάγγελος , Σταύρος.
- (5 Ανδρέας Κωστηκεχαγιάς (Εσεκτζής) & Μαρίνα .τέκ,Κιτσα,Ευαγγελία, Θεόδωρ.
- (6 Κωστής Κεχαγιάς (Εσεκτής) & Μαρία τέκνα ,Συμεών Δημητρός(Συρίτσας) και Αντωνάκης.
- (7 Δημήτριος Δελσιζής(Αδελφός της μητέρας μου)& Βασιλεία (κόρη του Κουμίτα τέκνα, Στέλλα ,Γεώργιος (Μπιντίκης),και Ευαγγελία..

Οικοδομ. τετράγωνο 24

- (1 Χατζηπαύλου Στεφάν & Νικολέτα τέκ.Γεωργία,Στέλιος Γιάννης,Αντώμης
- (2 Καγιαλή Καλλιόπη ,Χήρα .τέκνα. Κυριάκος συζ Ρούλα,Αθηνά ,Άννα.
- (3 Χατζημιχάλης Μιχάλης & Σοφία, τέκνα, Δέσποινα , Ελένη.
- (4 Σαρρής Στράτης & Δέσποινα, τέκνα ,Ευάγγελος ,Κατίνα ,Γεώργος
- (5 Σκέντζος Δημήτριος & Μαριάνθη τέκνα?.....
- (6 Χατζηλιάς Κωστής &?.....Τέκνα Μαριάνθη,Ευαγγελία (Καραμπέτσου)
- (7 Ορτέκ Μαρίτσα , χήρα τέκνα Αντρέας (Αντίτς) ,Αθηνά

Οικοδομ. τετράγωνο 25

- (1 Παμπούρης Νικόλαος (Πασάς)&Μαρία τεκ, Δημήτριος,Πέτρος,Στέλλα,Γεωργία
- (2 Κουρτίδης Θεόδωρος &?.....τέκνα Γιάννης.καθηγητης., Βασίλης λογιστής
- (3 Κράλης Αθανάσιος & Αφρώ,τέκνα Κωνσταντία ,Ελισλαβεθ , Δημήτρης
- (4 Κράλης Ανδρέας & Δημητρία θηγ Ουρανία ,Βασίλης
- (5 Σουλιώτης Αναστάσιος 7 Θάλεια, τέκνα ,Ελευθερία, Ταξιαρχούλα, Ειρήνη.
- (6 Ταξηντάρης Αναστάσιος & Όλγα τέκνα ?.....
- (7 Τσορμπατζόγλου Νικόλας & Εμορφία γιο Αναστάση.

Το προσφυγικό σπίτι του Τσουλιώτη Αναστάση και της Θάλειας και των παιδιών τους ,Ελευθερίας Ταξιαρχούλας και Ειρήνης επισκευασμένο. Δεξιά τα παλιά χρόνια ήταν το Τσαγκάρικό του Αναστάση και στη γωνία του δρόμου υπήρχε μία μεγάλη τσιμεντένια βρύση του εποικισμού. Το σπίτι αυτό μας το διέθεσαν η Χούλα και ο σύζυγος της Νίκος Δημητρίου για τέσσερες μήνες το καλοκαίρι του 1994 δίχως ενοίκιο, όταν το πούλησαν στον συμπατριώτη μας Στέφανο και σύζυγο Παπά. Το σπίτι κατεδαφίστηκε αμέσως και στη θέση του κτίσθηκε πολυτελής κατοικία του στέφανου .

Αριστερά το σπίτι του Αναστάση Τσουλιώτη και το επόμενο διώροφο της οικογενείας Καγιαλή. Τα πρώτα χρόνια στο ίδιο μέρος και ίδιο σπίτι περίπου προσφυγικό υπήρχε και ήταν του Γιαννακού και Αμαλίας Ζαμπούνου. Τώρα μένει ο εγγονός του Γιάννης και Ελένη Καγιαλή με τα παιδιά του Παναγιώτη και Μαρία (δισέγγονα του Γιαννακού και Αμαλίας). Φώτο. Τασος Κολοκοτρώνης.

Οικοδομ. τετράγωνο 26

- (1 Ζαμπούνου (Σεϊτάν) Γιαννακός Αμαλία (παππούδες των παιδιών Χατζημάρκου και κόρες τους Ανθή Χατζημάρκου και Μαρία .Καγιαλή
- (2 Βεργής (Χαϊλάζ)Παναλής &Μαργή ,τέκνα Γιάννης, Καλλιόπη, Αντωνάκης.
- (3 Γεώργιος (Ούφης) Ευθύμου & Δημητρία, τέκνα Βασιλεία, Νίκη.
- (4 Δέσποινα Νταή, χήρα (Σαρρή Στράτη πεθερά).
- (4^Α Συμεών Κεχαγιάς& Δημητρία, τέκνα , Όλγα, Σοφία.
- (5 Χατζηευστρατίου (Ταντήρης) Ευάγγ.& Παράς.Θανάσης,Θεόδωρος,Βασίλης
- (6 Γρηγόρης Κοκόνογλου & Αναστασία άτεκνοι υιοθέτησαν κόρη Γεωργία
- (7 Καμπασακάλης Γεώργιος & Σωτηρία δεύτερη σύζυγος τέκνα .Ανδρέας,Αντωνία Γεώργιος,Ερασμία.Θεανώ.
- (8 Πέτρος Ματθέου (Μπαμπάκ)& Αθηνά,τεκ Κώστας,Φωτεινή,Μαρίκα.

Οικοδομ. τετράγωνο 27

- (1 Γκάσιαγιτζής Γεώργιος & Στέλλα, τέκνα Ολυμπία, Γεωργία, Αγγελική.

- (2) Ταζές Γιαννακός & ?...Σοφία Αγγέλα, Γιάννης (Τσάνης).
- (3) Αντώνιος Χατζηχρηστοδούλου (Καραμαλάκης) & Μαρίνα τέκνα Γιάννης Τάσος, Μαρούλα.
- (4) Κωστής Χατζηκωστής & Ειρήνη άτεκνοι.
- (5) Τσορμπατζόγλου Αρίστης & Κατερίνα γιος Σάββας
- (6) Σωτηριάδη (Πεπέ) Τζώρτζης &.....τέκνα Μαρίκα ,Ιγνάτιος.
- (7) Αντώνιος Χουρσόγλου & Νικολέτα ,τέκνα Πολυχρόνης,Γεώργος,Παναγιώτακης (Τάκης),Ειρήνη.
- (8) Ιωαννίδης (Γκίντζης) Γεώργης & (1.....&(2 Αναστασία γιο Νίκο Παγώνη
- (2) Γκεράνα (Γκαρά Γκιάρανα) χήρα , έμενε σε μονόσπιτο στο οικοπ. Του Κίντζη

Ο γάμος του Παναγιώτη (Τάκη) Χουρσόγλου με την εκλεκτή του. Με φίλους και συγγενείς και με κουμπάρο τον Θεωράκη (Ταντήρη) Χατζηευστρατίου (Η μαμά του Τάκη και ο πατέρας μου είναι πρώτα εξαδέλφια, Οι γιαγιάδες μας αδελφές).

Οικοδομ. τρίγωνο 28

- (1) Αντώνιος Τσακίρης & Αθηνά τέκνα ,Θάλεια ,Μάχη Κώστας, Ελισάβετ(Ελλη)
- (2) Νίκος Αλεξιάδης (Γκαρά Νίκος & Μαριάνθη, άτεκνοι
- (3) Σαρρής Γεώργιος & Αλκμήνη ,τέκνα Ευάγγελος, Κυριάκος, Λάζαρος.
- (4) Καφενείο- Μπακάλικο Αναστάση Ταξηντάρη. Κουρείο και Σιδηρουργείο

Το προσφυγικό σπίτι του Αντώνη Τσακίρη και Αθηνάς σχεδόν άθικτο με μοντέρνα κανάτια , με φραγμένη αυλή και κάγκελα. Δεξιά το σπίτι του Ταξιγιάρη. Στο σπίτι αυτό μένει τώρα ο γιος τους Κώστας Τσακίρης με την οικογένειά του

Το πολυτελές της εποχής αυτό σπίτι του χωριού πριν από το πόλεμο ανήκε στον Γεώργιο Σαρή στη σύζυγο του Αλκμήνη και στα παιδιά του Βαγγέλη Κυριάκο και Λάζαρο, με την γιαγιά τους μαζί.

Κτίστηκε περίπου το 1937-38 με το ισόγειο όλο σαν εμπορική αποθήκη. Τότε ήταν το μόνο σπίτι που είχε βρύση μέσα στο σπίτι και αποχωρητήριο με καζανάκι. Ο τεράστιος βόθρος ήταν ανάμεσα στο σπίτι του Χουρσόκλου και το δικό του στη μέση του δρόμου αλλά ήταν τσιμεντένιος με τσιμεντένιο σκέπασμα (μπορεί να βρίσκεται ακόμα εκεί) Το 1994 το βρήκα κατεδαφισμένο.

Φωτο. Τάσος Κολοκοτρώνης 1987

Το παλιό σπίτι του Αθανασίου Χατζημάρκου ανακαινισμένο με την μεγάλη αυλόπορτα και τα σιδερένια κάγκελα που ήταν παλαιότερα στην αυλή του καφενείου του . Μπροστά εικονίζονται ο Νίκος και η ελληνοαμερικανίδα σύζυγος του Στέμμα. Το σπίτι αυτό δυστυχώς σήμερα δεν υπάρχει κατεδαφίστηκε και στη θέση του κτίσθηκε πολυκατοικία για τα αδέρφια Νικο, Σοφία Βαγγέλη και Αμαλία Φώτο. Νίκου Χατζημάρκου

*Μια ωραία ελαιογραφία από Ελληνοαμερικανίδα κόρη του Κώστα Φραντζέσκου με τον Νίκο και την Στέμμα να ποζάρουν μαζί τους (λίγα χρόνια αργότερα)
Φώτο Νίκου Χατζημάρκου*

Το προσφυγικό σπίτι του γείτονα Βασίλη και Βασιλείας Χατζηελευθερίου επισκευασμένο με ασφαλτοστρωμένο δρόμο και πεζοδρόμιο επί της 25^{ης} Μαρτίου. Άλλοτε το σημείο αυτό του δρόμου είχε τόση λάσπη που ο δρόμος ήταν αδιάβατος. Στο βάθος ήταν κάποτε το πατρικό μου σπίτι που αγοράστηκε από την οικογένεια Σγουρίδη το 1967

Οικοδομ. τρίγωνο 29

- (1 Χατζηελευθερίου Βασίλειος (Γκοτζά Βασίλ) 7 Βασιλεία (Γκοτζά βασιλεία) τους έλεγα έτσι γιατί ήταν μεγαλόσωμοι θυγ .Στέλλα.
- (2 Ιωάννης Γιάνκος Ιωαννίδης(Κίντζη) & Παρίτσα ,τέκνα Αργύρης,Στάσα,Σούλα,
- (3 Πρόδρομος Κολοκοτρώνης & Αγγελικής,τέκνα, (Βάσος απεβ,) Τάσος κάτοικος Αυστραλία (Γεωργία απεβ). Βασούλα κάτοικος Εδέσσης

*Το προσφυγικό σπίτι του Βασίλη και Βασιλείας Χατζηγελευθερίου επί της 25^{ης} Μαρτίου
Δεξιά το σπίτι ήταν των γονιών μου τώρα του Σγουρίδη*

Οικοδ. Τετράγωνο 30

- (1 Καγιαλλής Γιαννακός & Μαρίτσα, τέκνα , Παναγιώτης , Ηλίας
- (2 Αγορίτσα Αγγελίδου χήρα & Θεία Βασώ τέκνα Κώστας, .Σουλτάνα, Κυριάκος
- (3 Κωνσταντινίδης Στέφος&?...τέκνα Γεώργος, Μιχάλη.
- (4 Γεώργος Παπάς (Καλαϊτζής)& Ελησώ τέκνα Στέφανος.....?.....?
- (5 Ασβεστόπουλος Βασίλειος(φουρνάρης07 Θεοσεφή τέκνα Διαμαντούλα,Γιάννης
Μαρίκα, παγκράτης, Αντώνης. Με τη Γιαγιά τους.
- (6 Αναστάσιά χήρα (Μαύρη) θηγ Φιφή

Το Προσφυγικό σπίτι της Αγορίτσας χήρας Αγγελίδου και των παιδιών της Κωστή Σουλτάνας και Κυριάκου Έχει αναπαλαιωθεί δίχως να χαλάσει το σπίτι το αρχικό με φράκτες κλπ και το έχει ο Κώστα που είναι κι εξάδελφος μου και το διατηρούσε καλά .Ο γάμος του έγινε μπροστά στην μεγάλη τότε αυλή και γλέντησε όλο το χωριό και πρώτος πρώτος εγώ

Φώτο. Τάσος Κολοκοτρώνης 1994

Οικοδομ. τετράγωνο 31

- (1 Προδρόμου Χρήστος & Μαριάνθη .τέκνα. Σπύρος, Κώστας, Βαγγέλης
- (2 Μακρόγλου Δημήτριος & Χρυσάνθη .τέκνα Αθανάσιος, Ειρήνη.(Ο Μανόλης Μαραγκός πήρε την Ειρήνη και πήγε σάγαμπρος και έμενε εκεί.).
- (3 Κουρτίδης Γεώργιος & Λευκή Τέκνα Ευαγγελία. Μιχάλης
- (4 Λεώντογλου Γεώργιος & Γεωργία (γονείς του Γιάννακού Λεώντογλου και Παρίτσας Ιωαννίδη Γκίντζη
- (5 Μόραλης Βασίλης& τέκνα Αθανάσιος, Δήμητρα Αντώνης, Νίκος
- (6 Λεώντογλου Ιωάννης & Γεωργία ,τέκνα Δήμητρα Φωτεινή, Πάνος.
- (7 Σπανίδης Γεώργιος & τέκνα Βασιλεία , Νίκος .

Οικοδομ. τετράγωνο 32

- (1 Οικία Μιχ. Χατζημιχάλη και αρτοποιείο του Μιχάλη Γκούρτογλου
- (1^Α Δαουλτζόγλου Παναγιώτη & Δέσποινα κόρη του Χατζημιχάλη τέκνα Δημητρός, Τάσος, Κατίνα .
- (2 Ψάλτογλου Αντώνιος & Ελένη, τέκνα Ναζία, Όθων, Ευρυδίκη
- (3 Λαζάρου Λεωνίδα & Έλλη το γένος Σαρρή χήρα γιος Βαγγέλης.
- (4 Κούρτογλου Φωτεινή , χήρα ,τέκνα Πέτρος, Τασία,
- (5 Οικόπεδο Κοινότητα Νέας Μαγνησία

Οικοδομ. τετράγωνο 33

- (1 Κεχαγιά Νικόλαος (Κοκότς)& Νικολέτα (με βράκες) τέκνα Αναστασία, Δημητρία, Ελευθερία , Στράτης και Ελένη (Ελένκο)..
- (2 Μαρία Νταουλτζόγλου ,χήρα ,τέκνα Βασίλης, Όλγα.
- (3 Τσακμάκης Ιωάννης& Ματίλδη. Προύσαλης+Χαμιντιελιά , γιος Αριστείδης
- (5 Λίτρα Μιλτιάδης & Μάχη, τέκνα Δημήτριος, Αγγελική
- (6 Κτίριο Αχερώνας του Τερζόγλου Και πρώτο σχολείο 1923
- (7 Τερζόγλου Νίκος (αγροφύλαξ) & Σοφία τέκ, Γεώργος, Δημητρία, Βασιλεία
- (7 Παναλής Χατζηευστρατίου &.θυγατέρα. Έλλη
- (9 Σαρρής Ευάγγελος & Γιαννούλα Τέκνα ,Στυλιανή, Νίκος, Γιάννης, Γεώργος,, Φωτώ, Στράτης . Το σπίτι κατοικήθηκε από τη χήρα Γιαννούλα και Νίκο Σαρρή

Οικοδομ. τετράγωνο 34

- (1 Στεφανίδης Στέφανος& Θεοδώρα ,τέκ, Δημήτριος Σοφία Γεώργιος,Αναστάσιος
- (2 Παπάζογλου Αθανάσιος.?.....
- (3 Σγουρίδης Κλεάνθης & Ευαγγελία.Τέκνα Αριστοτέλης, Γεώργος, Δημήτριος.
- (4 Γεώργος Χατζηθεοφάνους &?... τέκνα Σοφία, Γεώργος.
- (5 Στεφανίδης Ιωάννης &/.....τέκνα Στέφανος, Μαριάνθη, Αγγελική, Αθανασία
- (6 Μιχάλης Σελβίογλουή Σελβίδης (Ταπ ταπ)& Μαρί, τέκνα. Μαριόγκα, Γιάννης
- (7 Κελεμένης Ι.&?..... θυγατέρα. Φωτεινή

Σπίτι του εποικισμού κατά παραγγελία για πολύτεκνη οικογένεια ανοίκε στην οικογένεια της μητέρας του Νίκου Σαρή. Φωτ.1994 Τ.Κ

Ένα από τα παλιά σπίτια που διατηρούσαν μέχρι το 1994 που το φωτογράφισα ήταν και το σπίτι του Γιάννη Στεφανίδη με πολύ μικρές αλλαγές .Πίσω από το παλιό είναι πολυτελές κτίριο του Μιχάλη Ιωάννη Σελβίδη πρώην Δημάρχου του χωριού μας Φώτο Τάσος Κολοκοτρώνης

Οικοδομ. τετράγωνο 35

Δημοτικό σχολείο Νέας Μαγνησίας και Ιερός Ναός Αγίου Παντελεήμονος

Πριν χτισθεί το σχολείο εκεί απέναντι από του Στεφανίδη στο χώρο του σχολείου ήταν το σπίτι του Γεώργιου Βουλγαρίδη & Μαρίκας και των παιδιών τους Παναγιώτη και Κώστα , αλλά το γκρέμισαν για να έχουμε μεγαλύτερο οικόπεδο να παίζουμε μπάλα και άλλα αθλητικά παιχνίδια .Στη γωνία είχε τσιμεντένια βρύση

Δυστυχώς η διαμάχη μεταξύ των προυσαλίδων και χαμιντιελίδων για το χώρο του χτισίματος δίχασε το χωριό σε δύο αντίπαλες παρατάξεις που το πρόβλημα πολιτικοποιήθηκε και τελικά με άδεια της μητρόπολης και την ανοχή των διοικούντων τότε ο χώρος του σχολείου χωρίστηκε στα δύο στερώντας τα παιδιά να έχουν μεγαλύτερο χώρο για τα παιχνίδια τους ..

Βεβαίως και έτσι όπως είναι εξυπηρετεί του κατοίκους αλλά οι Άγγλοι λένε: Think big .double it and double it again .Δηλαδή ... Να σκέπτεσαι μεγάλα, να τα διπλασιάζεις και να τα αναδιπλασιάζεις.

Οικοδ. τετράγωνο 36

- (1 Σαρησάββας Λάζαρος & ?.....
- (2 Γεώργιος Τουλούμης& ?.....
- (3 Σαρησάββας Δημήτριος & ?....τέκνα Αντώνης, Κώστας, Στράτης
- (4 Πάντογλου Κώστας.&?.....
- (5 Παπαδόπουλο Κώστας &/.....θυγατέρα. Κυριακούλα .
- (6 ?.....

Ένα παλιό αλλά μοντέρνο σχέδιο σπιτιού ήταν του Κώστα Παπαδόπουλου απέναντι από το γήπεδο του δημοτικού μας σχολείου . Φωτ.Τ Κολοκοτρώνη 1994

Οικοδομ. τετράγωνο 37

- (1 Χατζηθεοφάνους Γεώργιος.&?.....
- (2 Βασίλειος Ματζάρης & Ανδρώ.....
- (3 Μουσορνίκ Οανίκ & σύζυγος ?.. Τσαγκάρης (τόρα μένει ο Παζάρας)

Οικοδομ. τετράγωνο 38 & 39

- (1 Ιωαννίδου χήρα γιος Λεωνίδας& Φανή
- (2 Τσομπανίδης Αθανάσιος &?.....
*
- (3 Οικονόμου Ιωάννης Βασιλική τέκνα ?.....
- (4 Πετρίδης Συμεών (Κέλ Συμιών) & ?.....
- (5 Μπαξεβάνης Αναστάσιος.&?.....Κυριάκος 9Καρακό) Βασίλης
- (6 Αρβανιτίδης Παναγιώτης &?..... Νίκος, Θεόφιλος, Κυριακίτσα.
- (7 Τσίνοσ Φώτης &/.....

Οικοδομ. τετράγωνο 40

- (1 Καφενείο Κώστα Ιωαννίδη & Μαγδαληνής τεκ?.....
- (2 Κώστας Μπακαλίδης &?....τέκνα , Χρηστάκης, Νικόλαος
- (3 Ματζάρης Κώστας &?.....
- (4 Πέτρος (Πετρήσ Εμπέογλου & Ερεφίλη, τέκνα. Φώτης, Ερεφίλη, Τασούλα.
- (5 Ντογραματζής Ιωάννης,& Άννα τεκνά ?.....
- (6 Φιλαδαρλής Λάζαρος (αγροφύλακας0,&?.

.....

Επίσης ένα άλλο μοντέρνο σπίτι ήταν του Γιάννη Ιωαννίδη και της Παρίτσας κοντά στο σπίτι μας που γειτονεύαμε .

Εδώ ο Αργύρης σε μια φωτογραφία μου το 1987

Οικοδ. τετράγωνο 41

- (1) Ελευθεριάδης Δημήτριος & ?..... τεκνά Παναγιώτης, Ευγένιος, Βασίλης.
- (2) Βαρελάς Στελάκος & ?.....τέκνα Νίκος ,Κατίνα
- (3) Παπάζογλου Αθανάσιος & Παναγιώτα, Ατεκνοι
- (4) Παπαδόπουλος Ιωάννης& Ολυμπία, Τέκνα Φώτης, Αντώνης, Βασιλική.
- (5) Γιατάν Γιολμάζ Νίκος Μπάρμπα Νίκος ο τσιγαράς χήρος, Γιος Χρήστος
- (6) Τσίρκας Ιωάννης & Κλεομένη τέκνα Μαριόγκα, Σοφία .

Οικοδομ. τετράγωνο 42

- (1) Αφρώ Αδαμοπούλου.&?.....Θυγατέρα. Φωτεινή
- (2) Λοξία &?.....
- (3) Παναγιώτης Χατζηευστρατίου &?.....
- (4) Πρόδρομος Λαχανίδης & Χρυσούλα.τέκνα Θανάσης, Αθηνά
- (5) Νίκος Κλειδαράς & ?.....
- (6) Ανέστης Ντενιζλής & Δέσποινα Γιος Μίλτης

Οικοδομ. τετράγωνο 43

- (1) Γιαμουρταλή χήρα&/.....τέκνα Σταύρος, Γιάννης, Αλέξης.
- (2) Προδρόμου Γεώργιος (Ντασκαφάς) & Φιλίτσα, τέκνα, Αναστάσης, Κωνσταντία Φωτεινή, Γιάννης, Βασιλική, Θανάσης, Βαγγέλης.
- (3) Γιαμουρταλής Ασημάκης & Μαρία Γιος Γεώργος.
- (4) Καραμανόλης Ιωάννης & Μαρία.γιός της Γεώργος
- (6) (Τοτόζ) Σαρησάββας & Σοφή γιος Κώστας .

Οικοδομ. τετράγωνο 44

- (1) Μπογιατζόγλου Κώστας &?.....τεκνά, Γεώργος, Βασίλεια, Θανάσης.
- (2) ?.....
- (3) ?.....
- (4) ?.....
- (5) Χατζόπουλος Γιάννης &?.....τέκνα Γιάννης (Τσούσκας) Ελλησώ

Οικοδομ. τρίγωνο 45

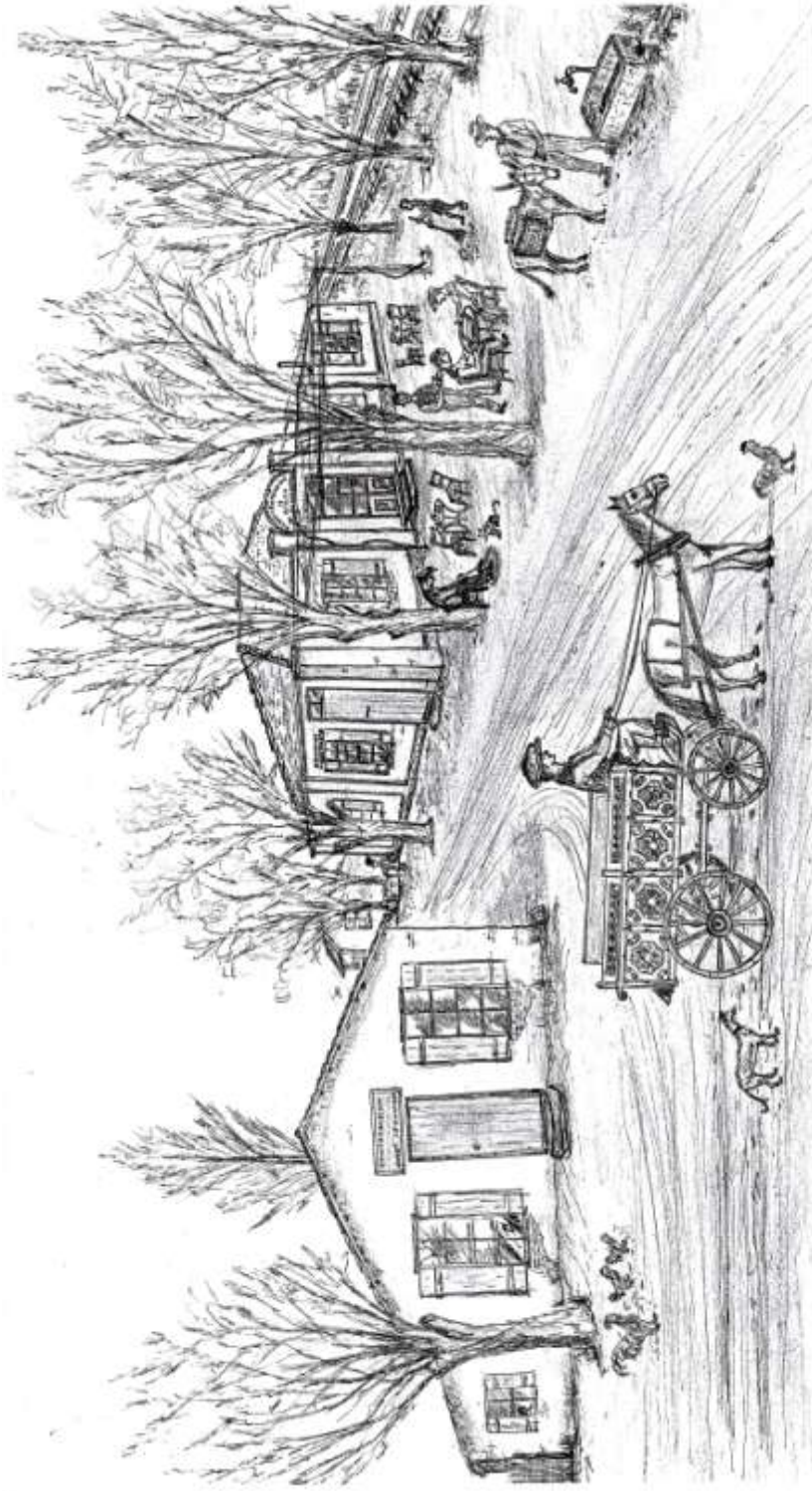
- (1) Σουλιώτης Γιάννης και αδελφή Κυριακίτσα (Αγοράστηκε από τον Κώστα Ραχμανίδη

Οικοδομική λωρίδα 46 Ένδεκα κατοικίες κατά μήκος της Εθνικής οδού Βέροιας

- (1 Βασίλης Καραβασίλης.(Γκαράβασιλ) & Σουλτάνα
- (2 Θεριός Βασίλειος & Πολυχρονία
- (3 Βασίλης Μόραλης & Ευαγγελία,Τεκ.Αθανάσιος,Δημητρία,Αντώνης,Νίκος
- (4 Τρίγκατζης Ιωάννης & Μαρία Τέκνα Δημητριά , Βαγγελία
- (5 Αραμπατζής Κώστας (Κοκότς) & Γιανούτς .Αννέττα, Γιάννης, Μαρία
- (6 Καραδημητρίου Γιάννης &?.....Βαγγέλης.(σκοτώθηκε στο Αλβανικό μέτωπο)
- (7 Πετρέλης Βασίλειος & Μαρίτσα ,Θυγατέρες, Κατίνα και Βαγγελία .
- (8 Ρίζος Τρίγκατζης & Αθανασία . Τέκνα Νίκος ,Βαγγέλης.
- (9 Φίλιππος (Πεταλωτής0 & ?.... άτεκνοι
- (10 Ραχμανίδης Γεώργιος & Αναστασία τέκνα Μαρίκα ,Κώστας. Παγώνα.
- (11 Παπαδόπουλος Σταύρος& Στυλιανή το γένος Σαρρή Άτεκνοι.

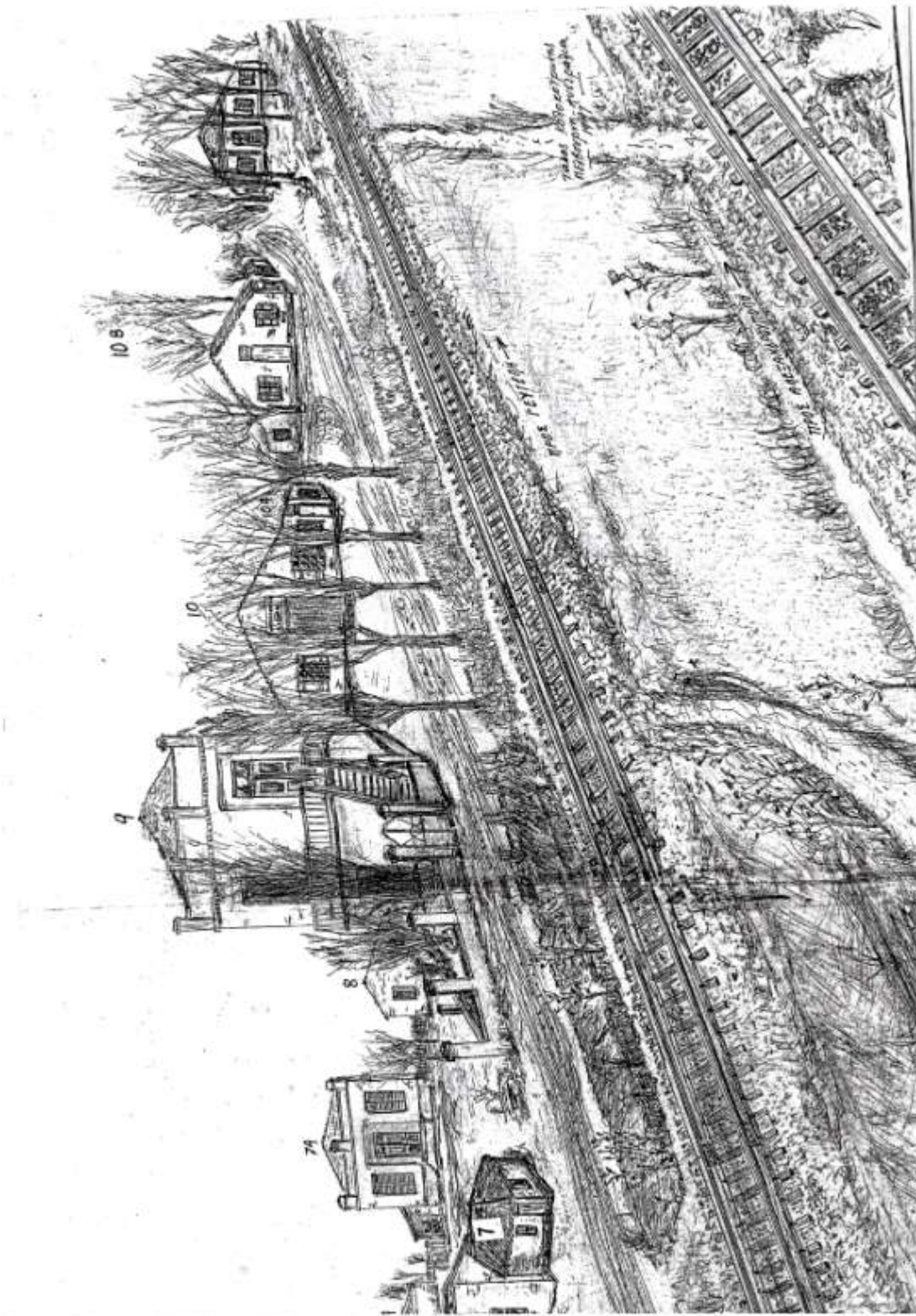
Εδώ τελειώνω την καταγραφή των πρώτων κατοίκων με αρκετές ελλείψεις λόγω περιορισμένου χρόνου που είχα στη διάθεσή μου κατά τις διακοπές που είχα στο χωριό το 1994 και ελπίζω κάποιος να συνεχίσει την ιστορική καταγραφή του τόπου μας μετά το 1954 . Αν όχι κάποιος εθελοντής κάποιος που αμείβεται.

Στις επόμενες σελίδα θα παραθέσω μερικές φωτογραφίες και σκίτσα ώστε οι παλιοί να θυμηθούν τα παλιά και οι νεότεροι να μάθουν για τους μπαμπάδες ,παππούδες και πρόπαππούδες τους

Έτσι περίπου ήταν το εστιακό από το 1925 μέχρι το 1963 στα μπουτιά μεν. Αρμενιά, ήταν το σπίτι και το περιβάλλον της Αναστασίας και της Καλλιόπης (κίτρινη) και του γιου τους Νίκου Σερφίδη. Δεξιά, το σπίτι και το κορμινό του Αρμενιά και Αρμενιά και της Καλλιόπης τους Τάβου και Βασιλείου. Στο κορμινό ήταν ένα από τα πρώτα σχολεία μετρητά από το κράτος που ενοικιάστηκε μέχρι και το 1963 στην προσφύματα των Αρμενιολόγων Σχολείων. Στο κορμινό γινεθόταν και το καφέ. Στο κέντρο, η Καλλιόπη με τον Νικό και τους άλλους τους Αρμενιολόγους. 1941-1945. Αρμενιολόγοι και οι Καλλιόπη και ο Νίκος τους Αρμενιολόγους. Αρμενιολόγους (κίτρινη) μέχρι το 1941-1945. Τα πατήματα αυτά πάντα από χρόνια, είχαν και πατήματα της Καλλιόπης και ο Νίκος τους Αρμενιολόγους. Η Καλλιόπη ήταν ένας ενοικιαστής με μετρητά και το κορμινό μετρητά και το κορμινό μετρητά και το κορμινό μετρητά. Τους Αρμενιολόγους Αρμενιολόγους 2000 μ.μ.

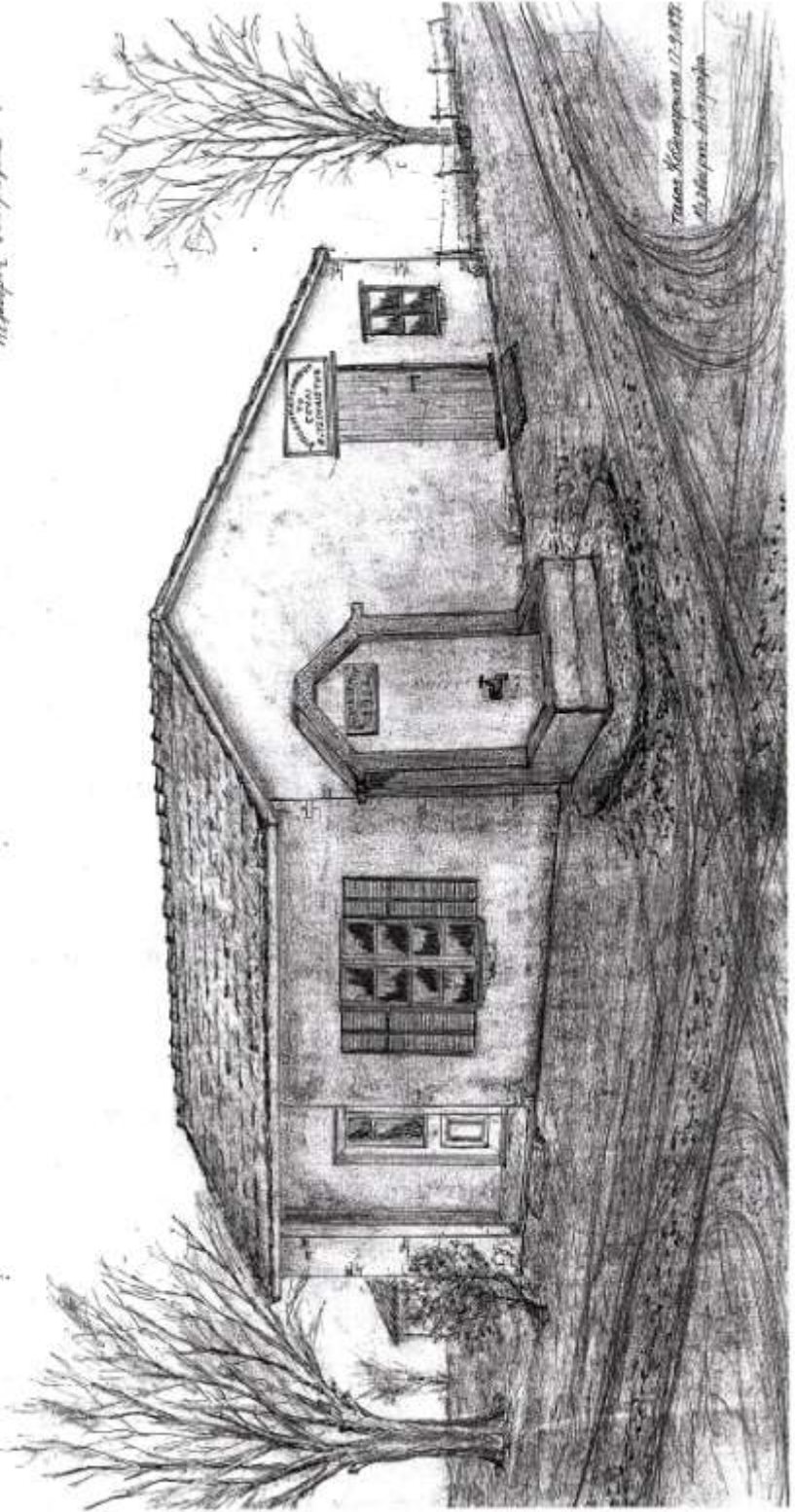
Το μπακάλικο της κυρ Αναστασίας Ιωαννίδου και το καφενείο του Πρόδρομου Κολοκοτρώνη

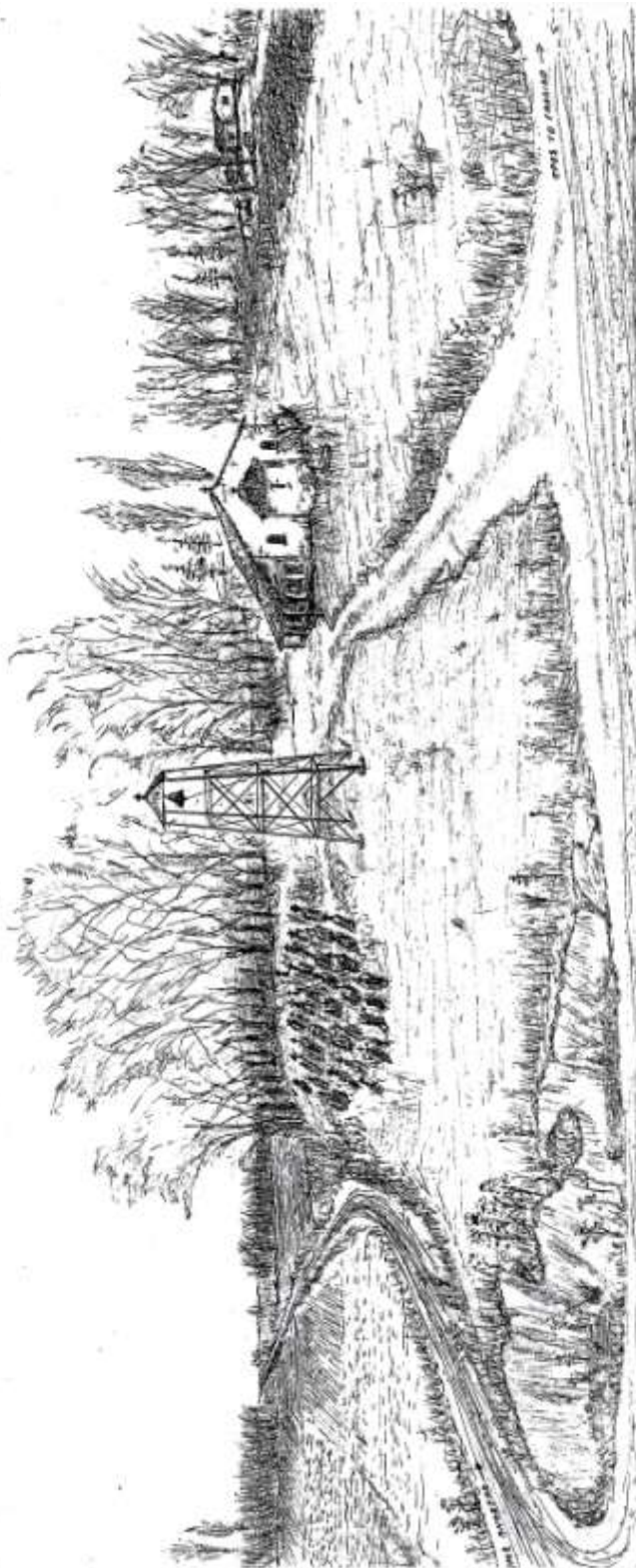
Η κεντρική αγορά με τα μαγαζιά. Σιδεράδικο του Κ. Παναγιώτη, Γ. Σαρρή. Ε. Λαζάρου Γ. Κίντζη και Πρόδρομου Κολοκοτρώνη

ΣΠΙΤΙ ΑΝΙΒΡΥΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΕΜΩΝ. Τριαντάς περίπου τμήματα σπιτια κτίθηκαν το 1925 ενώ τον αρχιτεκτονικό οργανισμό τους προεφάρμοσαν τας Α. Βοκάι, Γεώργιος Ξυλούρης, Γεώργιος Παπαδόπουλος και μετέπειτα με πρόβλεψη των φροντιστών των αγροτικών των Γραμμάτων Αργίου είναι τας αυξάνων τας κτιριακάς περιλήψεις και μικράς κτιριακάς, η κτιριακή ομάδα του 5ου Διαμετακίτου και είναι οι αρχαιότερα επί της πόλεως και εστις τας κτιριακάς του 28ου Διαμετακίτου. Η κτιριακή ομάδα είναι επί της πόλεως, ενώ αυτή των 5ου Διαμετακίτου, η ομάδα αυτή των Ε. Βασιλείου και Χρ. Ζωγράφου, είναι κτιριακά, η κτιριακή ομάδα των 25ου Διαμετακίτου και 28ου Διαμετακίτου είναι κτιριακά, η ομάδα αυτή των 25ου Διαμετακίτου και 28ου Διαμετακίτου είναι κτιριακά, η ομάδα αυτή των 25ου Διαμετακίτου και 28ου Διαμετακίτου είναι κτιριακά.

Καθημερινή 17-9-1972
 Νικόλαος Καραγιάννης

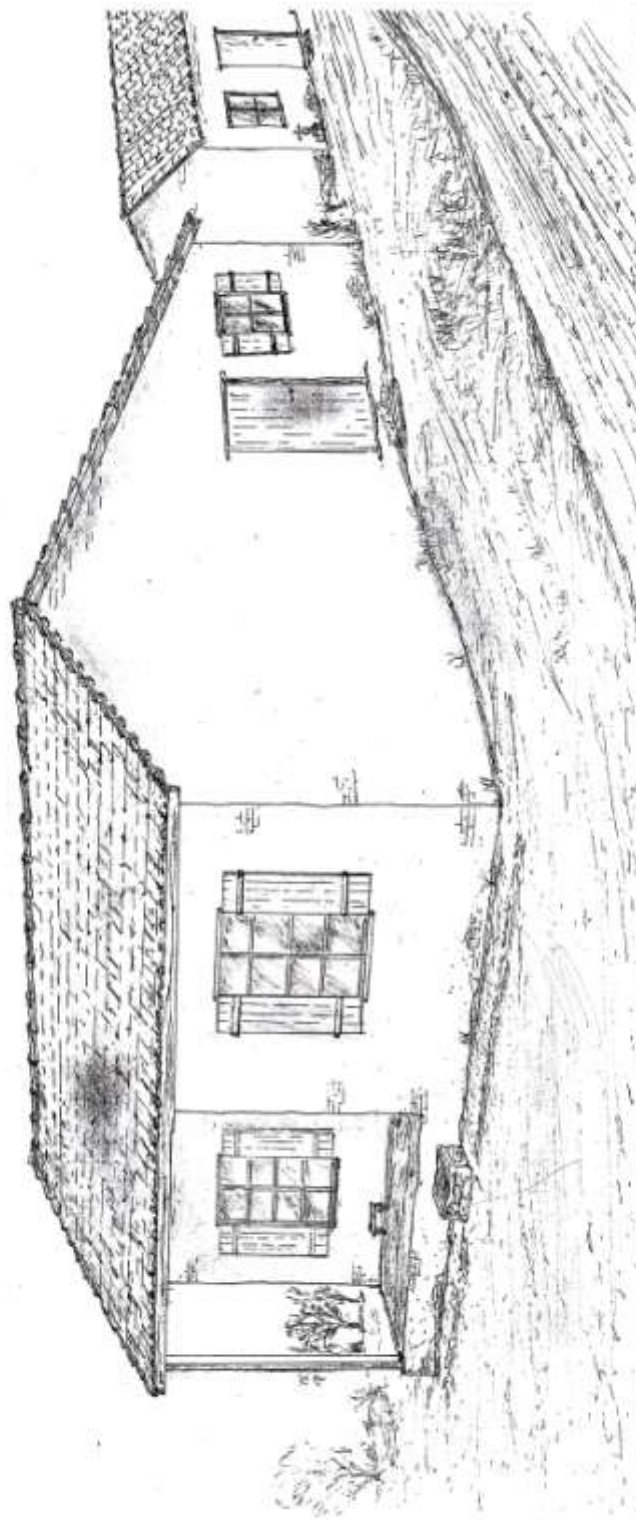
Τσιμεντένια βρύση μπροστά στο σπίτι του Αναστάση Τσουλιώτη

Η Εκκλησία του Αγίου Αθανασίου. Χτισμένη σε ιαχώρα κατά τα τέλη του 18ου αιώ. Η Εκκλησία (Αγιοκαθολική) που είναι γραμμένη, γύρω από το
 κεντρικό του κελύφους από τους κατασκευαστές είναι κατασκευασμένη από τμήμα του κελύφους και είναι στο κέντρο της οδοί
 του Ναού στο εσωτερικό των Ανωμαλίων (Ανωμαλίας). Με τον γραμμένο και προσήκον το 1722 σε στυλ και στην συνέχεια το 1725 στα κτίρια του εσωτερικού της Μαγνησίας
 και (αρχικά) η εκκλησία φημιενότι παρασκευάστηκε από τους αρχιτέκτονες και την πρώτη τους εργασία εκτελέστηκε σύμφωνα με τις
 προτιμήσεις και επιθυμίες των αρχόντων που την έχτισαν και είναι η πρώτη εργασία που εκτελέστηκε στην περιοχή. Στην περιοχή η
 οδοί και η εκκλησία κατασκευάστηκαν στο 18ο αιώ. και είναι η πρώτη εργασία που εκτελέστηκε στην περιοχή. Στην περιοχή η
 οδοί και η εκκλησία κατασκευάστηκαν στο 18ο αιώ. και είναι η πρώτη εργασία που εκτελέστηκε στην περιοχή. Στην περιοχή η
 οδοί και η εκκλησία κατασκευάστηκαν στο 18ο αιώ. και είναι η πρώτη εργασία που εκτελέστηκε στην περιοχή. Στην περιοχή η

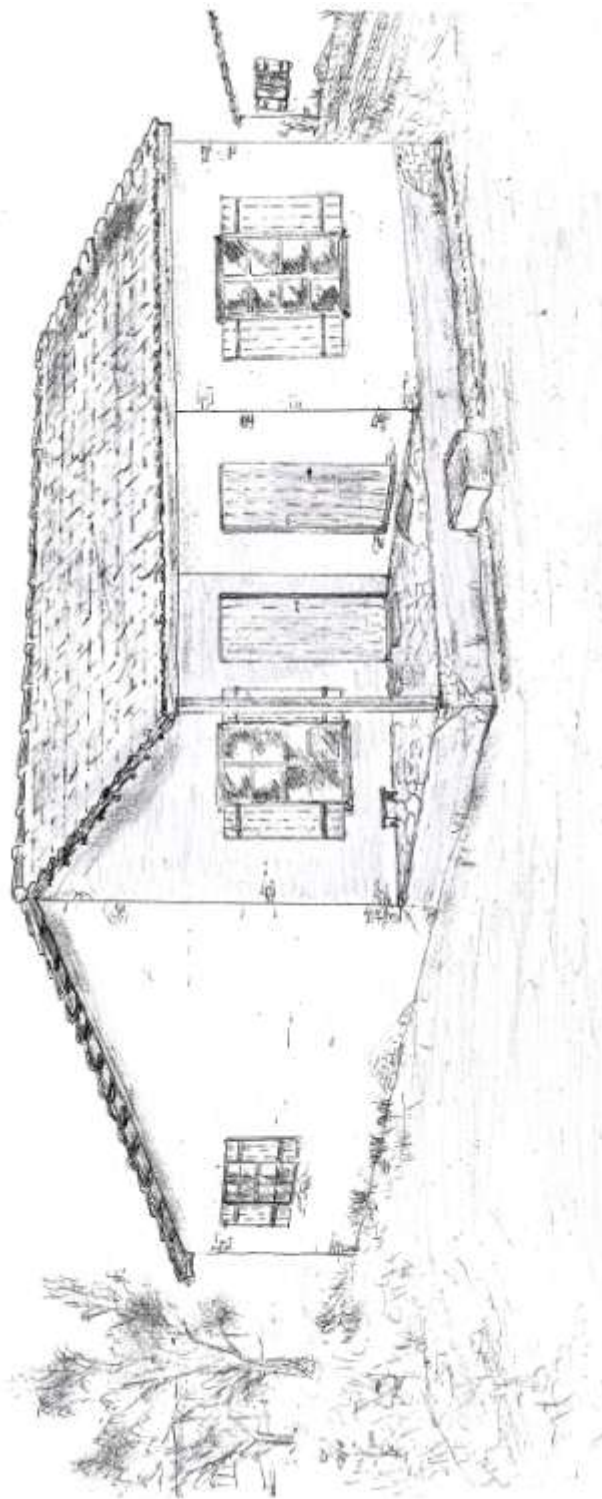
Το αίθριο αίθριο, όπου είναι κτισμένη το 1754
 — Τέσσερα κτίρια στην περιοχή της Αραπλής, Νέας Μαγνησίας, το 1904

Ιερός Ναός Αγίου Αθανασίου Αραπλή, (Νέας Μαγνησίας)

ΣΠΙΤΙ ΤΩΝ ΕΠΟΙΚΙΣΤΩΝ κ. ΜΑΝΟΛΗ ΚΑΙ ΚΑΤΙΝΑΣ ΔΕΛΣΙΖΗ (ΣΥΝΙΣΤΑ ΤΟΥ
 ΡΩΣΟΥ) ΑΡΧΗ ΤΩ ΖΗΤΗΤΗ ΤΩ Η. ΑΙΛΙΑ. ΣΤΟ ΑΡΧΗ ΑΥΤΟ ΓΡΗΘΟΝΕΝ ΤΟ ΦΑΚΕΙ ΤΟΥΣ ΠΟΛΥΣ, ΤΟ ΔΕΛΣΑ ΕΠΙΤΗ ΤΟΥΣ ΕΛΕΓΓΕΤΑΙ ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΑΝΩΤΕΡΑ. ΤΗ
 ΓΗ, ΕΙΣ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΑΝΕΡΩΝΤΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΓΕΝΝΗΣΗ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΑΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΜΑΧΙΑΝ. Η ΕΠΙΣΤΑΣΗ ΑΡΧΗΤΗ ΤΟ 1918 ΕΙΣΤΕΝ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΕΒΕΔΗ, ΒΑΝΤΑΡΕΤΗΡΟΝ ΤΡΟΠΟΝ ΜΕ ΤΕΤ-
 ΚΑΡΟ ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΟΧΗ ΜΕ ΑΝΕΡΩΝΤΕΣ ΑΙΤΗΝ, ΕΙΣΤΕ ΔΕΛΣΙΖΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΝ ΜΕΤΑ ΤΗ ΕΠΙΣΤΑΣΗ ΓΡΗΘΟΝΕΝ.
 ΑΡΧΗ ΤΩΝ Δ' ΑΝΑΡΧΙΑΝ ΤΩΝ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ. ΜΕΤΑ ΑΡΧΗ ΤΩΝ Δ' ΑΝΑΡΧΙΑΝ ΤΩΝ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ. ΜΕΤΑ ΑΡΧΗ ΤΩΝ Δ' ΑΝΑΡΧΙΑΝ ΤΩΝ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ.
 ΑΡΧΗ ΤΩΝ Δ' ΑΝΑΡΧΙΑΝ ΤΩΝ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ. ΜΕΤΑ ΑΡΧΗ ΤΩΝ Δ' ΑΝΑΡΧΙΑΝ ΤΩΝ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ. ΜΕΤΑ ΑΡΧΗ ΤΩΝ Δ' ΑΝΑΡΧΙΑΝ ΤΩΝ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ.
 ΕΙΣΤΕ ΜΕΤΑ ΑΡΧΗ ΤΩΝ Δ' ΑΝΑΡΧΙΑΝ ΤΩΝ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ. ΜΕΤΑ ΑΡΧΗ ΤΩΝ Δ' ΑΝΑΡΧΙΑΝ ΤΩΝ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ. ΜΕΤΑ ΑΡΧΗ ΤΩΝ Δ' ΑΝΑΡΧΙΑΝ ΤΩΝ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ.
 ΕΙΣΤΕ ΜΕΤΑ ΑΡΧΗ ΤΩΝ Δ' ΑΝΑΡΧΙΑΝ ΤΩΝ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ. ΜΕΤΑ ΑΡΧΗ ΤΩΝ Δ' ΑΝΑΡΧΙΑΝ ΤΩΝ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ. ΜΕΤΑ ΑΡΧΗ ΤΩΝ Δ' ΑΝΑΡΧΙΑΝ ΤΩΝ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ.

Το προσφυγικό σπίτι του Μανόλη και Κατίνας Δελσίζη 1925

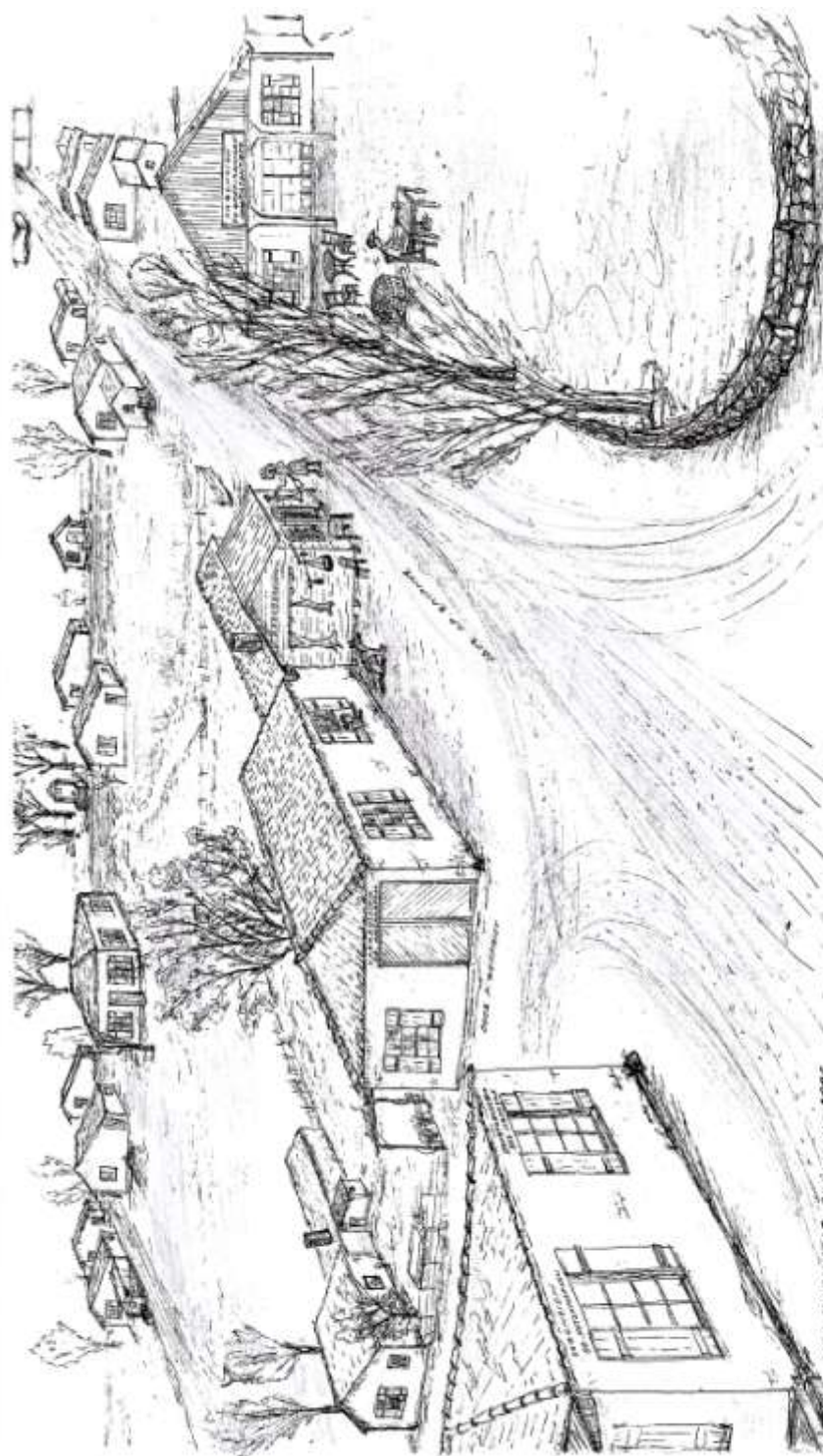

ΔΕΛΣΙΖΗ ΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΕΙΟΥ ΑΔΕΛΦΟΚΑΙΣΕ 1925. Το σπίτι αυτό κληρονομήθηκε από τον επιφανή οικιστή και λόγιον Δελσίζη, πρόγονο από το
 Χωριό του Μ. Βίου. Στο σπίτι προσέθεσαν τα παιδιά του. Γείοντες, τα άλλα κυρίως Ευγενία και Σπύρι και η Δουλκία. Πυρρί εν επιφανία, ανακατασκευάσαν
 με τον καθύπερθε των Δουκιστικών και του γυναικίου. και τα παιδιά του ανακατασκεύασαν με το ίδιο σύστημα με την εναντία ανακατασκευή και
 το κεντρικόν. Στην έκτασή του 70 το σπίτι αυτό από αφηρημένην και αρχαίαν, στήλιν κατασκευάσθησαν και οι δύο, αλλό - κείθεν τριώνων μόνον
 κατασκευάσθησαν. Εσχέτο κεντρικόν πυρρί, βλαστήρια ενδοκατασκευάσθησαν. κατασκευάσθησαν από τον γυναικίον Δελσίζη. Η βλαστήρια αυτή είναι, κατά την
 μέτρον του γυναικίου και την βλαστήρια από την βλαστήρια και την βλαστήρια. Η βλαστήρια αυτή είναι, κατά την
 μέτρον του γυναικίου και την βλαστήρια από την βλαστήρια και την βλαστήρια. Η βλαστήρια αυτή είναι, κατά την
 μέτρον του γυναικίου και την βλαστήρια από την βλαστήρια και την βλαστήρια. Η βλαστήρια αυτή είναι, κατά την

Το σπίτι του Μανόλη & Κατίνας Δελσίζη όπως φαινόταν από την αυλή του σπιτιού 1925

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΝΕΟΥ ΑΓΡΙΟΥ (ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΑ) 1925-1934 ① ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΓΙΩΡΓΙΟΥ ΣΑΡΡΗ, 25 ΜΕΤΡΩΣ ΧΡΟΝΟΠΕΡΙΟΧΗ
 ΚΑΙ ΒΥΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ. ② ΠΑΙΣΙΟΝ ΣΑΡΡΗ ΚΑΙ ΙΩΑΝΝΗ ΣΑΡΡΗ, ΕΩΣ 1939 ΚΑΙ
 ΧΡΟΝΟΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΟΝ ΜΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΗΝ ΚΑΙ ΣΕΛΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
 ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ ΤΩΝ ΚΑΡΡΩΝ ΑΓΡΩΝ. ③ ΠΑΙΣΙΟΝ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΡΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΡΡΩΝ ΚΑΙ
 ΑΓΡΟΤΩΝ ΤΩΝ ΚΑΡΡΩΝ. ④ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΡΡΩΝ
 ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΡΡΩΝ ΤΩΝ ΚΑΡΡΩΝ ΤΩΝ ΚΑΡΡΩΝ ΤΩΝ ΚΑΡΡΩΝ ΤΩΝ ΚΑΡΡΩΝ ΤΩΝ ΚΑΡΡΩΝ ΤΩΝ ΚΑΡΡΩΝ

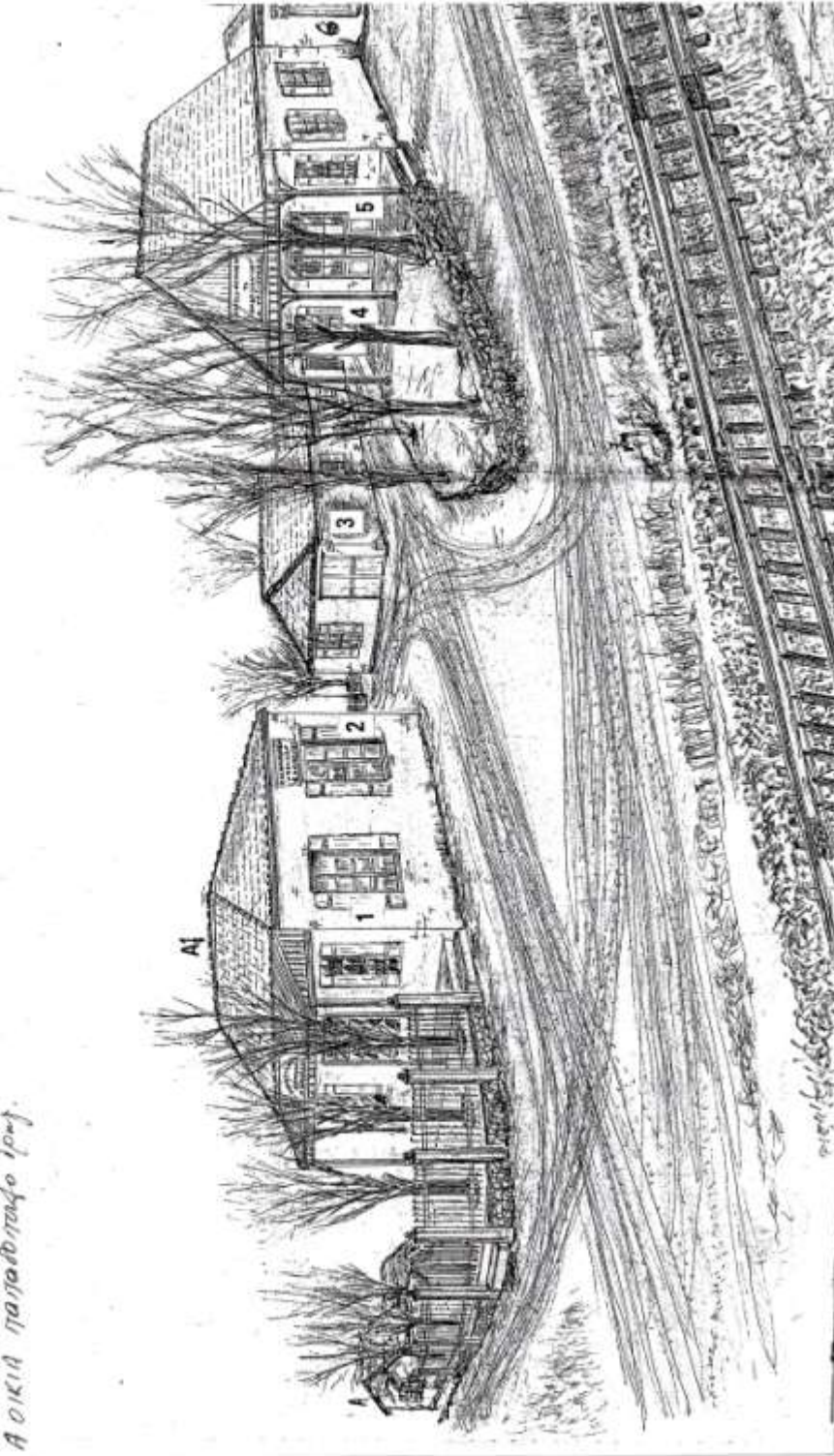

ΝΕΑ ΜΑΚΡΗΣΙΑ ΕΠΟΧΗΜΕΝΗ 1925

1930-1940 Το κλαστικό στο κέντρο της πόλης. Τα πρώτα κρεοπωλεία λειτουργούν από το σπίτι ή τη καφεζαρία (καφεζαρία), μέσα σε μικρά
 σπιτικά στον Ψαλτήρη. Η πόλη είναι κατασκευασμένη από τον βορρά προς νότο. Τα κτίρια είναι όλα με πλινθόπετρα ή με
 πλινθόπετρα από τον Αβ. Χρησιμοποιούν και σιμεντόνι από το Ουασιγκτόν της Βόρειας Αμερικής. Το ίδιο προτιμούν για κτίρια στην
 Νέα κ.κ. του (από το 1930). Μερικά κτίρια είναι ορεινά, αλλά είναι στην οδό του Κέντρου (στη Νέα κ.κ. του) και στην οδό του Κέντρου.
 και Αθήνα. Στο διάστημα από τον Αβ. Χρησιμοποιούν και Χρησιμοποιούν και Χρησιμοποιούν κατά τη διάρκεια
 η πόλη κατασκευάζεται στην οδό του Κέντρου (στη Νέα κ.κ. του) και στην οδό του Κέντρου (στη Νέα κ.κ. του) και στην οδό του Κέντρου.
 Το κέντρο της πόλης είναι στην οδό του Κέντρου (στη Νέα κ.κ. του) και στην οδό του Κέντρου (στη Νέα κ.κ. του) και στην οδό του Κέντρου.
 Τα κτίρια του Κέντρου είναι στην οδό του Κέντρου (στη Νέα κ.κ. του) και στην οδό του Κέντρου (στη Νέα κ.κ. του) και στην οδό του Κέντρου.
 Τα κτίρια του Κέντρου είναι στην οδό του Κέντρου (στη Νέα κ.κ. του) και στην οδό του Κέντρου (στη Νέα κ.κ. του) και στην οδό του Κέντρου.

Έτσι φαινόταν επάνω από το σινιάλο της γραμμής το καφενείο του Χ' Μάρκου το σπίτι του το Χασάπικο του Ρήγα μέσα στο δρόμο το σπίτι του Ανδρέα Τερζόγλου, Του Οντουτζή Παναγιώτη, της Παρής και του Γκινίκη. Δεξιά το καφενείο του Αναστάση και πίσω του Αντώνη Τσακίρη .

ΑΙ Γραφείο Κοινοτήτας. 1 Καφενείο Χ. Μάρκου. 2 Ζαχαροποιστέιν Β. Παζαίο 3 Σιδηροδρομείο 4.Χ.Μ
4 Παιδοπαιχέιο Α. Ταξιντάρη 5 Καφενείο Α. Ταξιντάρη 6 Κουρείο Πατάμ Σιπερολίαν
Α οικία παραδοτικό στυλ.

Έτσι ήταν η πιάτσα Ταξιντάρη και Χατζημάρκου και το 1954 όταν έφτιαγα

Τα σκίτσα

Όλα τα σκίτσα που έκανα ήταν τα κτίρια αυτά τα οποία δεν υπάρχουν εκεί που ήταν πρώτα αλλά έχουν εξαφανιστεί με την πάροδο του χρόνου και της εξέλιξης. Στη θέση τους όμως μπήκανε άλλα καλύτερα κτίρια και πιο άνετα από τα παλιά. Η όψη του τόπου αυτού άλλαξε ριζικά όπως και οι άνθρωποι που ζουν και δουλεύουν εκεί.. Πιστεύω υπάρχουν ακόμα αρκετοί απόγονοι των προσφύγων που θα ήθελαν να δουν τα παλιά και να μάθουν για του παλιούς κάτοικους του τόπου που λέγεται τώρα Ιωνία

Από δεξιά διακρίνεται ο Γραμματέας του χωριού Δημήτριος Παπασωτηρίου και (δάσκαλος μου στο γραφείο) πιο πάνω ο Θαν. Χατζημάρκος. Όρθιος είναι ο Παν Καγιαλής, Θανάσης και Σοφία σε μία ευχάριστη συνεστίαση.

*Παιδιά των προσφύγων σε μία πασχαλινή συγκέντρωση σε κάποιο σπίτι φίλου
Διακρίνεται ο Νίκος Χατζημάρκος Κυριάκος Αντωνιάδης. Κώστας Ραχμανίδης
Τάσος Δαουλιτζόγλου με τις ωραίες κοπέλες*

*Μια άλλη παρέα από νέους, και ηλικιωμένους πίσω, σε
Κάποια εκδήλωση. Ο Νίκος με το καβουράκι και αρισ-
τερά με την καμπαρτίνα την άσπρη ο Αργύρης Ιωάν-
νίδης.*

1932. Το μάζεμα των φραουλών στο κτήμα του Αθανασίου Χατζημάρκου με τους εργάτες και τα παιδιά του

Στο ίδιο μέρος που είναι σήμερα η ωραία αυτή πολυκατοικία ήταν τα τελευταία 85 χρόνια το προσφυγικό σπίτι και σιδεράδικο-καροποιείο του Θανάση Χατζημάρκου Το παλιό σπίτι εκπλήρωσε τα όνειρα του Θανάση και της γυναίκας του Ανθής. Να μεγαλώσουν τα παιδιά τους, να τα αποκαταστήσουν και να τα χαρούν, αυτά και τα εγγόνια τους. Τώρα με τη σειρά τους τα παιδιά και τα εγγόνια με δικά τους όνειρα θυσιάζοντας τις παλιές τους αναμνήσεις πάνω στα ίδια θεμέλια συνεχίζουν και ανοικοδόμησαν μοντέρνα και άνετα σπίτια για τα δικά τους παιδιά και εγγόνια

Στη σελίδα 99 εικονίζεται ο Νίκος με τη γυναίκα του μπροστά στο παλιό αρχοντικό πατρικό του σπίτι. Εκεί στο ίδιο μέρος είναι τώρα το κτίριο αυτό

Φώτο Ν Χατζημάρκος

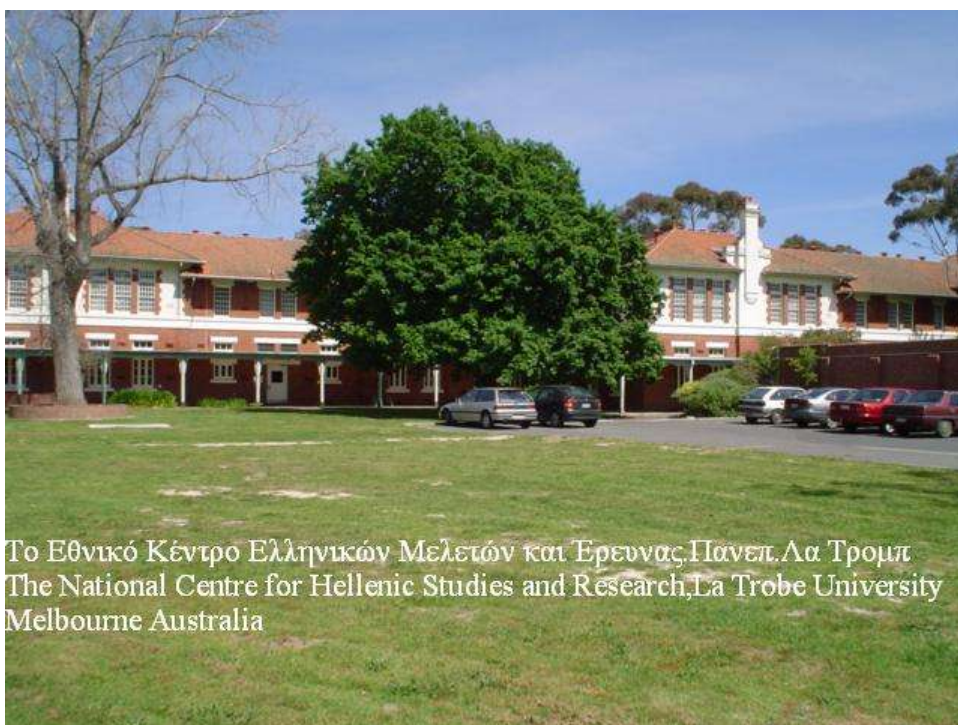
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στις επόμενες σελίδες θα παραθέσω μερικά έργα μικροτεχνικής που παριστάνουν παλιές μορφές βιοπορισμού από το χωριό μας και την ευρύτερη περιοχή που στη πραγματικότητα πολλά από αυτά δεν υπάρχουν πια. Είναι μικρά μοντέλα (μακέτες) κατασκευασμένα με μεγάλη ακρίβεια και λεπτομέρειες.

Ο λαϊκός καλλιτέχνης
Τάσος Κολοκοτρώνης

Στην αυλή του σπιτιού το 2002

Το Εθνικό Κέντρο Ελληνικών Μελετών και Έρευνας Πανεπ. Λα Τρομπ
The National Centre for Hellenic Studies and Research, La Trobe University
Melbourne Australia

Μακέτα. Η σούστα ή ο αραμπάς ήταν το συνηθισμένο μεταφορικό μέσο στο χωριό μας αλλά και στην ευρύτερη περιοχή

Μακέτα, Το παϊτόνι ή η Αμαζα ήταν αγοραίο και κυκλοφορούσε στη Θεσσαλονίκη και σε άλλες πόλεις. «Πολλά τραγούδια γράφτηκαν για τούτο το αμάξι. Ήτανε για τους πλούσιους και τη φτωχή τη τάξη»

Μακέτα. Το δίτροχο παϊτόνι ήταν σαν αγοραίο και σαν ΙΧ των πλουσίων εμπόρων

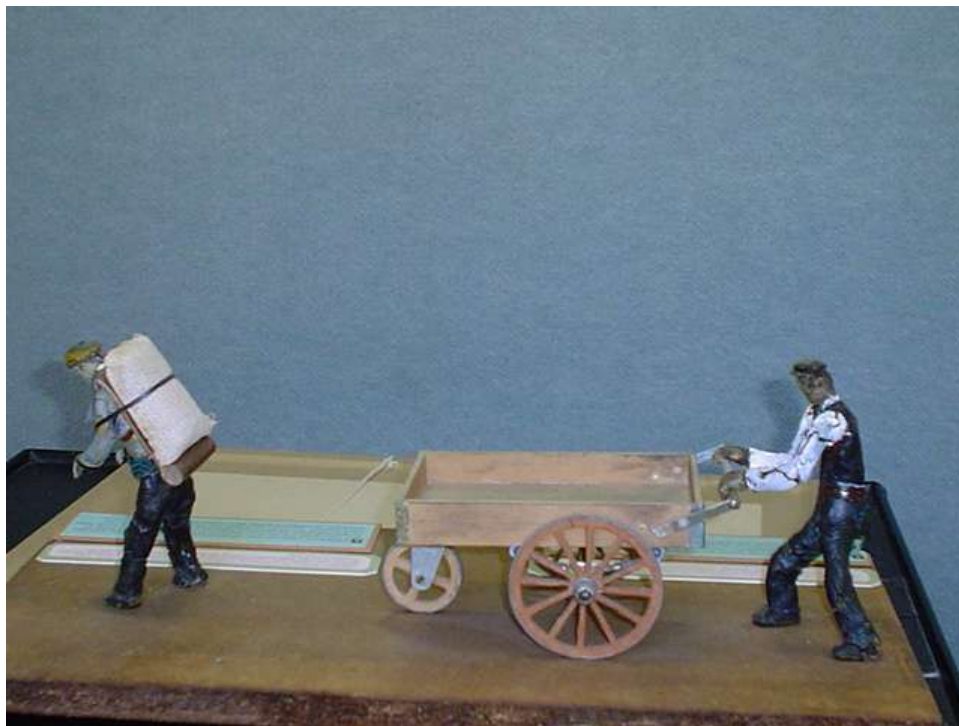
Το βοϊδόκαρο το χρησιμοποιούσαν σε βαλτώδη μέρη συνήθως στη Σίνδο στη κεντρική Μακεδονία κλπ

Μακέτα. Το Εβραϊκό κάρο. Ήταν για βαριές μεταφορές βιομηχανικών προϊόντων και κυκλοφορούσε μόνο σε μεγάλες πόλεις (η νταλίκια της εποχής)

Μακέτα. Το γαϊδουράκι του χωρικού και το δίτροχο κάρο του γεωργού και βιοπαλαιστή ήταν για μικρές μεταφορές

Μακέτα Ο χαμάλης(αχθοφόρος) και ο μεταφορέας με το τρίτροχό του στις αγορές

Η σβάρνα ή (το ντουρμούκι)μετά το όργωμα για το καθάρισμα των χόρτων

Μακέτα. Η σβάρνα, απαραίτητο γεωργικό εργαλείο

Μακέτα. Το μαγκανοπήγαδο ή (τσάρκι) για άρδευση νερού και πότισμα του λαχανόκηπου με τη χρήση ενός αλόγου

Μακέτα. Το αλέτρι η το πουρλούκι για το όργωμα των χωραφιών που το τραβούσε ένα άλογο ή και δύο και σε μερικές περιοχές ζεύανε και βόδια

Μακέτα- Αναπαράσταση. Το θέρισμα του χόρτον η σιταριού με κόσα

Μακέτα προσφυγικού σπιτιού του 1925 με υπόστεγο (σάγια) με τζάκι στάβλο (ντάμι), αποχωρητήριο, φούρνο πηγάδι κλπ

Μακέτα του πατρικού μου σπιτιού με το αποχωρητήριο έξω, καζάνι πλυσίματος, σκάφη, αποθήκη, κουζίνα σάλα & με δύο υπνοδωμάτια. Με ακακίες στην αυλή

Μακέτα του καφενείου και οικίας του Προδρόμου Κολοκοτρώνη. Στο αριστερό μέρος του καφενείου λειτούργησε το Κοινοτικό Γραφείο από το 1940-1946

Μακέτα καφενείου του Αθανασίου Χατζημάρκου και γωνία δεξιά ήταν το ζαχαροπλαστείο του Βασίλη Μπαλάσκα

Μακέτα κτιρίου του Α. Χ' Μάρκου, καφενείου, ζαχαροπλαστείου και Κοιν. Γραφείου στη δεξιά από το 1930 περίπου μέχρι το 1940

Μακέτα αναπαράσταση. Το αλώνισμα του σιταριού με δοκάνια και άλογου όπως γινόταν τα παλιά χρόνια

Το τίναγμα και το ξεχώρισμα του σιταριού από τα άχυρα γινότανε με τη χρήση του ανέμου (αν υπήρχε)

*Μακέτα της εκκλησίας του Αγίου Αθανασίου Αραπλή ή Νέας Μαγνησίας
Που υπολογίζεται ότι κτίσθηκε από τον ντόπιοις κατοίκου κατά το 1870*

*Μακέτα του Λευκού Πύργου της Θεσσαλονίκης όπως ήταν περίπου το πάρκο όταν
έφυγα το 1954*

Μακέτα. Η νεκροφόρα που χρησιμοποιήθηκε τα παλιά χρόνια στη πόλη της Θεσσαλονίκης

Μακέτα. Μακεδονίτικο σπίτι με εξέχοντα παράθυρα μπαλκόνι το πηγάδι, φούρνο, στάβλο κάτω από το σπίτι. αποχωρητήριο κλπ.

Μακέτα. Σπίτι του Αστέριου Γκίνη(παππού της συζύγου μου) στα Κάτω Πορρόϊα

Μακέτα αναπαράσταση. Ο Ευλοκόπος φορτώνει τα ξύλα στο άλογο του

Μακέτα. Το σαμάρι του αλόγου ή γαϊδάρου και ο σκελετός

Ο σκελετός του σαμαριού με το τελειωμένο σε σύγκριση με το φλιτζάνι του καφέ

Μακέτα. Ο πλανόδιος ακονιστής με τη φορητή βάση του τροχό ακονίσματος που τη μετέφερε στη πλάτη του

Μακέτα αναπαράσταση. Το παρασκεύασμα του πλιγουριού με τη χρήση του πέτρινου γουδιού και με τις ξύλινες κοπάνες.

Τα σκίτσα, οι μακέτες και αρκετές ελαιογραφίες που απεικόνιζαν ο, τι αφορούσε το χωριό μου εκτέθηκαν στο Πανεπιστήμιο της Μελβούρνης La Trobe στο Ε.Κ.Ε.ΜΕ .Εθνικό Κέντρο Έρευνας & Μελέτης στις 25-3-03 και έκτοτε ήταν σε διαρκή έκθεση για το κοινό της Μελβούρνης και ξένους επισκέπτες μέχρι τα τέλη του 2008.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ.

Το Ε.Κ.Ε.Μ.Ε Δυστυχώς σταμάτησε τη λειτουργία του από το πανεπιστήμιο του LA TROBE τον Ιούλιο του 2008 για οικονομικούς λόγους και όλα τα έργα μου κρατούνται προς το παρόν στο σπίτι μου έως ότου βρεθεί ο κατάλληλος χώρος να τα φιλοξενήσει μόνιμα.

*Το πρώτο βραβείο Λαϊκής Τέχνης μου απενεμήθη από την Τοπική μας Αρχή
Moonee Valley City Council*

*Μετά τη δεξίωση της απονομής του βραβείου με τη σύζυγό μου Χριστίνα και με
τους Ερρίκο και Γεωργία Αμυρσόνη, Γιάννη & Ελευθερία Μπαμπάτσικου.*

Η παραλαβή του δεύτερου βραβείου από τον εντιμότατο Προθυπουργό της Βικτορίας κύριο Steve Bracks για την προσφορά μου στη λαϊκή τέχνη και στον πολυπολιτισμό

***VICTORIA'S AWARD FOR EXCELLENCE
IN MULTICULTURAL AFFAIRS***

**Award for Service Delivery to Multicultural Victoria
Arts / Folklore**

Awarded to

Mr Anastasios Kolokotronis

George Lekakis
Chairman
Victorian

Multicultural Commission

The Hon. Steve Bracks.MP
Premier of Victoria

VICTORIA'S AWARD FOR EXCELLENCE
IN MULTICULTURAL AFFAIRS

**Award for Service Delivery to
Multicultural Victoria - Arts/Folklore**

awarded to

Mr Anastasios Kolokotronis

George Lekakis
Chairman

Victorian
Multicultural Commission

The Hon. Steve Bracks MP
Premier of Victoria

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟ ΛΑΪΚΟΥ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗ ΑΝΣΤΑΣΙΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

Ο Αναστάσιος Κολοκοτρώνης γεννήθηκε στις 17-9-1929 στη Θεσσαλονίκη και μεγάλωσε στη Νέα Μαγνησία που απέχει 9 χιλ. Από την πόλη. Οι γονείς του ήταν πρόσφυγες από το Χαμιντιέ της Σμύρνης . Η Νέα Μαγνησία (πρώην Αραπλή) κτίστηκε το 1925 κοντά στις όχθες του Γαλλικού (Εχέδωρου) ποταμού για τους πρόσφυγες .Η περιοχή παρήγαγε και παράγει φρούτα, λαχανικά και γαλακτοκομικά προϊόντα . Τα παιδικά του χρόνια ήταν τραυματικά λόγω του πολέμου και η παιδεία του έμεινε στάσιμη για όλο το διάστημα αυτό . Μετά τη λήξη του πολέμου το 1945 εισάγεται στην Αμερικανική Γεωργική Σχολή της Θεσσαλονίκης για μία τετραετή εκπαίδευση στη γεωπονία και γεωργοτεχνική ,Το 1948 εισάγεται στη Στρατιωτική Σχολή Τεχνιτών στην Αθήνα για μία πενταετία και εκπαιδεύεται ως μηχανικός οχημάτων και αρμάτων μάχης και αποστρατεύεται τον Αυγ. 1953 με το πτυχίο του μηχανικού Α' κατηγορίας.

Το 1954 μεταναστεύει στην Αυστραλία με προορισμό το κέντρο μετανάστευσης της Greta NSW (Νέα Νότιος Ουαλία).Λόγω όμως των κακών συνθηκών στο κέντρο φεύγει κρυφά με άλλους φίλους και έρχεται στη Μελβούρνη. Η πρώτη του κατοικία ήταν το σπίτι του αείμνηστου Ευθυμίου Σταμούλη ο οποίος του συμπαραστάθηκε να βρει δουλειά στο παρακείμενο εργοστάσιο παραγωγής γύψου ως εργάτης. Λίγες μέρες αργότερα βρίσκει δουλειά σε μία αντιπροσωπεία αυτοκινήτων της General Motors Holden ως μηχανικός. Έξι μήνες αργότερα αυτός και τέσσαρες συμπατριώτες τους αποφασίζουν να πάνε στην Κουηνσλάνδη για να εργαστούν στο κόψιμο του ζαχαροκάλαμου αλλά αποτυγχάνουν και γυρίζουν στη Μελβούρνη φτωχότεροι και χρεωμένοι .Προσγειωμένος τώρα βρίσκει δουλειά στα εργοστάσια παραγωγής πολεμικών αεροπλάνων Commonwealth Aircraft Corporation και ειδικεύεται εκεί ως μηχανικός κινητήρων αεροπλάνων .Στη συνέχεια ακολουθεί η γνωριμία με την νεοαφιχθείσα εκ Θεσσαλονίκης νεαρή δασκάλα και συγγάτοικό του δεσποινίδα Χριστίνα Τζέγκα που σε λίγους μήνες παντρεύονται και αποκτούν δύο κόρες . Το 1963 κάνει δική του δουλειά συνεργείο αυτοκινήτων με πρατήριο βενζίνης και το 1965 εργάζεται στο Υπουργείο Πολιτικής Αεροπορίας.Department of Civil Aviation ως τεχνικός και το 1965 στις Αεροπορικές Γραμμές ANSET AIRLINES of AUSTRALIA ως ειδικός μηχανικός κινητήρων και εφαρμοστής .

Το 1984,μετά από 30 χρόνια σε δουλειές υψηλής τεχνολογίας αποφασίζει να ιδιωτεύσει και να εκπληρώσει ορισμένες του επιθυμίες . Τελειώνει το Ελληνικό Γυμνάσιο .και το Αυστραλέζικο και παίρνει το VCE. Victorian Certificate of Education (in English) Στη συνέχεια εισάγεται στο TAFE of Broadmeadows και παίρνει μαθήματα ηλεκτρονικής .Συγχρόνως δε τις ελεύθερες ώρες ασχολείται με την ζωγραφική, χειροτεχνία, κηπουρική με κομπιούτερ, διάβασμα και ταξίδια Έχει γράψει την αυτοβιογραφία του την ιστορία του χωριού του και αρκετά ποιήματα που σχετίζονται κυρίως με τη ζωή του στο χωριό στην πόλη στο σχολείο στο στρατό και διάφορες εμπειρίες της μεταναστευτικής του ζωής εδώ στην Αυστραλία .Με τη σύζυγό του Χριστίνα απολαμβάνουν τώρα τους κόπους τους και χαίρονται τις κόρες τους τα εγγόνια και την δισέγγονη.

Από τα εγκαίνια της έκθεσης (24/3/03 των έργων. Διακρίνεται πρώτη η Αθηνά Εμμανουηλίδου η ανιψιά της Βαγγελία Μάρκου και τρίτη η κόρη μου Αγγελική Ανδρόνικου (Κολοκοτρώνη) & Βεν. Κονάκας στο Εθν.Κέντρο Μελετών και Έρευνας

Από την έκθεση χειροτεχνίας που παριστάνουν παλιές μορφές της αγροτικής ζωής της Νέας Μαγνησίας .Στην εικόνα. Εγώ η Έλλη και η Αθηνά Εμμανουηλίδου από την Ιωνία που ήταν σε επίσκεψη εδώ στη Μεμβούρνη στην ανιψιά της Βαγγελία.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

- 1 - 15..... Ιωνία, οι κάτοικοι, ιστορίες, ο Χαμιντιές με φωτογραφίες.
- 16 - 26..... Τα Κοινοτικά Γραφεία του χωριού
- 27 – 82.....Αστυνομική Αρχή, όλα τα επαγγέλματα με φωτογραφίες και μακέτες
- 83.....Οι Χαμιντιελίδες στις Η..Π..Αμερικής
- 84 Οι Χαμιντιελίδες στην Έδεσσα.
- 85 - 108.....Χάρτης του συνοικισμού Αραπλή - Νέας Μαγνησίας και οι κάτοικοι σε κάθε σπίτι ανά οικοδομικό τετράγωνο (με μερικές ελλείψεις).
- 109 - 118.....Σκίτσα σπιτιών και τοπίων του χωριού.
- 119 - 122.....Παλιές φωτογραφίες Χαμιντιελήδων
- 123 - 140.....Έργα μικροτεχνικής (μακέτες).
- 141 - 1142.....Απονομή βραβείων από τις Αυστραλιανές Αρχές
- 143.....Το βιογραφικό σημείωμα του καλλιτέχνη.
- 144.....Δύο φωτογραφίες με την συμπατριώτισσα μας Αθηνά Εμμανουηλίδου από τη Νέα μαγνησία (Ιωνία)
- 145.....Περιεχόμενα .
- 146.....Φωτογραφία με τη σύζυγό μου Χριστίνα και χαιρετισμός.

T E Λ Ο Σ

Η σύζυγός μου Χριστίνα και εγώ στέλνουμε τους χαιρετισμούς μας σε όλους του συγγενείς, φίλους και συμπατριώτες της Ιωνίας που κατά την παραμονή μας στο χωριό το καλοκαίρι του 1994 είχαμε τη θερμή τους φιλοξενία και αμέριστη αγάπη τους .

Ιδιαίτερα την οικογένεια του αείμνηστου Γεώργου Δελσίζη και των παιδιών τους. Την οικογένεια του αείμνηστου Παναγιώτη Καγιαλή και των παιδιών τους. Του αείμνηστου Γιάννη Προδρόμου και των παιδιών τους. Την Μαίρη Ευστρατιάδου (Τρελοπούλου) και τα παιδιά της. Την αείμνηστή Ανθή Χατζημάρκου παιδιά και εγγόνια, Την εξαδέλφη μου Στέλλα Γιαμούρογλου και τα παιδιά της και επίσης την ξαδέλφη και συμπατριώτισσα στη Μεμβούρνη Ταξιαρχούλα Δημητρίου (Τσουλιώτη) και σύζυγό της Νίκο που μας παραχώρησαν το πατρικό προσφυγικό τους σπίτι άνευ ενοικίου.

*Το πληροφοριακό αυτό βιβλίο που το έγγραφα με πολύ κόπο δικό μου κατά το δυνατόν τρόπο που είχα τη τύχη να θυμάμαι και με τη βοήθεια αρκετών συμπατριωτών μας, το αναθέτω στον ανιψιό μου **Μανόλη Δελσίζη** να είναι υπό την κηδεμονία του ώστε να τηρηθεί σε ένα αρχείο συλλόγου, οργανισμού, η κάποιας αρχής που θα προστατεύεται. Επιτρέπω την εκτύπωση του σε βιβλία που αν πουληθούν και τα καθαρά κέρδη αν προκύψουν, να διατεθούν στον **Σύλλογο Μικρασιατών Ιωνίας** για τη βελτίωση του συλλόγου.*

Τάσος Κολοκοτρώνης Μεμβούρνη- Αυστραλία 27/4/2007